

“Forskningen og undervisningen bliver mere og mere afkoblet fra hinanden”.

“Ledelsen er fuldstændig fikseret på at skaffe sig ekstern finansiering”.

“Adjunkter er en uddøende race”.

“Universitetet er i fare for at blive et ad hoc-projekt-hotel uden fokus på klassisk, kontinuerlig lærdom”.

side 10-11

TID TIL EFTERUDDANNELSE?

På Aalborg Universitet planlægger vi vores efteruddannelsesforløb på en måde, som gør det muligt at kombinere et travlt arbejds- og familieliv med universitetsstudier. En kombination af it-støttede studieaktiviteter og seminarer giver dig fleksibilitet, så du kan få hverdagen til at hænge sammen.

Anvendt Filosofi på deltid

Der udbydes to moduler i efteråret 2011. Det ene modul er 'Filosofiens kerneområder'. Det andet modul er 'Retorik og logisk argumentation samt interkulturel filosofi'. Kan læses som del af et gymnasietilvalgsfag eller som enkeltmoduler.

www.filosofi-deltid.aau.dk

Psykologi på deltid

Det første af syv moduler udbydes i efteråret 2011. Første modul er Socialpsykologi, som giver en forståelse af de psykologiske fordringer, som sociale omstændigheder og forandringer sætter for individer og fællesskaber. Kan læses som en del af et gymnasietilvalgsfag eller som et enkeltmodul.

www.psykologi-deltid.aau.dk

Master i it

Modulbaseret og fleksibel efteruddannelse af højtuddannede it-medarbejdere. Der udbydes fagpakker inden for tre specialiseringslinjer:

- Organisation
- Softwarekonstruktion
- Interaktionsdesign og multimedier.

I efteråret 2011 udbydes fire fagpakker: 1. Design af e-læring i undervisning og medarbejderuddannelse. 2. It-organisationen. 3. Databaser: design, udvikling og optimering. 4. Digital Storytelling.

www.evu.aau.dk/master/it-vest/

PROMUSA - professionsrettet musikanvendelse

Efteruddannelsen udspringer af AAU's uddannelse i Musikterapi. Målgruppen er personer, der er interesseret i musik som en vej til kontakt og kommunikation. Fokus er på anvendelsen af musik i arbejdet med mennesker, der har særlige behov. Undervisning på campus Ballerup.

www.evu.aau.dk/heltid-paa-deltid/promusa

Master i Læreprocesser

Du opnår kompetencer til at udvikle, tilrettelægge, lede og evaluere læreprocesser inden for uddannelse og erhverv. Mulighed for at læse på 'fuld tid' samt optag på enkeltfag.

www.evu.aau.dk/master/mlp

Master i Organisatorisk Coaching

På MOC-uddannelsen er omdrejningspunktet coaching som samtalebaseret læreproces for læring og organisationsudvikling i praksis.

www.evu.aau.dk/master/moc

Master i Ledelses- og Organisationspsykologi

LOOP-uddannelsen giver dig en bred indføring i de dele af læringsteori og psykologien, som har særlig relevans for ledelse og organisationsudvikling.

www.evu.aau.dk/master/loop

AALBORG UNIVERSITET

Efter- og Videreuddannelse
9940 9420 (kl. 12 - 15) · evu@aau.dk
www.evu.aau.dk

BoligJobplanen: mere græsslåning – flere fyringer

Som en del af regeringens stort opsatte 2020-plan – det er den med bl.a. vækstpakken, efterlønsreformen og den øgede grænsekontrol – finder man en sammenkædning mellem skattefradrag for service i hjemmet og yderligere beskæringer i centralforvaltningen.

Regeringen skriver som indledning til den såkaldte BoligJobplan:

“Det er en forudsætning for den danske velfærdsmodel, at beskæftigelsen er høj, fordi det skaber de skatteindtægter, der skal til for at finansiere velfærden”.

Jeg kan ikke være mere enig. En høj og stabil

beskæftigelse er netop fundamentet for en sikring af velfærden i Danmark. Det er bare det stik modsatte, der bliver resultatet af den meget, meget lidt visionære plan.

Regeringens plan er bl.a., at alle vi velaflagte boligejere nu kan få skattefradrag til at få slået græs og vasket gardiner. Jamen, er det ikke en fantastisk vision for fremtidens arbejdsmarked!

Planen vurderes “med en vis usikkerhed”, som Finansministeriet skriver i en pressemeddelelse, at koste et sted i omegnen af 3 mia. kr. Det rigtige beløb kan imidlertid lige så godt være en halv mia. eller 10 mia. for den sags skyld. Det er der ingen, der kan give noget kvalificeret bud på, da det er uforudsigeligt i hvilket omfang fradragsordningen vil blive brugt.

Og hvor skal pengene så komme fra? Ikke overraskende er det igen-igen den offentlige sektor, der skal stå for skud. Finansieringen skal bl.a. ske gennem en mere “fokuseret administration i staten”, der skal medføre “en reduktion af centraladministrationens omfattende udgifter til løn”.

Med andre ord: Der skal spares 5 %, og det kommer til at koste arbejdspladser. Det er må-

ske i virkeligheden det, der er det egentlige formål med øvelsen.

Centraladministrationen er allerede blevet “fokuseret”, for nu at bruge regeringens eget udtryk, ind til benet gennem hele denne rege-

ringsperiode. Ikke mindst er styrelserne blevet beskåret og fusioneret gang på gang. Så hvor er det lige, der skal skæres, og hvad er det, der ikke længere skal udføres? Det kan eller vil regeringen tilsyneladende ikke svare på. Næh, den har igen bedt institutioner og styrelser om at “prioritere”

for derefter at kunne vælge og dermed fralægge sig det konkrete ansvar for uundgåelige negative konsekvenser.

Det er ikke alene fantasiløst, det er udtryk for en populistisk, kortsynet politik, der endnu en gang rammer den offentlige sektor.

Den siddende regerings vedvarende krav om besparelser, reduktioner og “fokusering” er medvirkende årsag til at bremse fremgangen, svække konkurrenceevnen og skabe stressede og overbebyrdede medarbejdere. Alt sammen til skade for det danske samfund.

Lad os dog snart se nogle visionære tiltag, der kan sikre både beskæftigelsen og velfærden. Tiltag, som ikke blot fortsat beskærer alt offentligt til græshøjde.

“Det er ikke alene fantasiløst, det er udtryk for en populistisk, kortsynet politik, der endnu en gang rammer den offentlige sektor”.

Hovedbestyrelsen for Dansk Magisterforening

Ingrid Stage, formand

Eva Jensen, DM Offentlig

Peter Grods Hansen, DM Offentlig

Svend Eskildsen, DM Privat*

Camilla Gregersen, DM Privat

Frederik Dehlholm, DM Privat

Hans Beksgaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Anders Hamming, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Henrik Prebensen, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Leif Søndergaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Erik Alstrup, DM Forskning & Formidling

Tenna R. Kristensen, DM Forskning & Formidling

Ole Kentmark, DM Honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdssøgende

Line Ditlev Larsen, DM Studerende

Kasper Ditlevsen, DM Studerende

Charlotte Palludan, Fagforeningslisten

Hanne Götzsche, DM pensionist

*Svend Eskildsen erstatter Nanna Bruun under hendes barselsorlov.

Læsning for alle

Med dette volumenmæssigt lidt større nummer af Magisterbladet end sædvanligt har vi forsøgt at ramme hele bladets store og heterogene læserskare. Det er jo ikke hver gang, vi kan præsentere stof og artikler for alle foreningens mangeartede medlemmer. Men her er vi om ikke helt i mål, så dog meget tæt på.

Hvis man læser alle artiklerne – det er der nogen, der gør – er vi sikre på, at man kommer igennem et større register af reaktioner og følelser: indignation, forargelse, forundring, inspiration, oplevelse, glæde og nysgerrighed.

Indignationen og forargelsen næres rigeligt af både lederen (side 3) og artiklen “Statsansatte betaler for tvivlsom Bolig-Jobplan” (side 6-7), hvor de statsansatte så at sige skal betale regningen for dem, der med regeringens velsignelse kan få tilskud til bl.a. græsslåning. Også konflikten på CSC (side 9) hører til i denne kategori.

Forundringen får liv i artiklen “Undervisningen den store taber på Naturvidenskab” (side 10-11), der med tørre tal fortæller, hvordan bevillingssystemet på Naturvidenskab på Københavns Universitet er med til at udhule undervisningen – og universitetet.

I samme genre hører artiklerne om fleksjobordningen (side 21), barselsrefusionsordningen (side 30-31) og ikke mindst artiklen om, hvordan akademikere på efterløn rammes på pengepungen, fordi deres timeløn er højere end gennemsnittets (side 38-39).

Så er det også forbi med ulykkerne. Inspirerende er det at læse om det pædagogiske eksperiment på læreruddannelse i Nørre Nissum (side 22-25), anvendeligt at læse om de forbudte spørgsmål til jobsamtaler (side 12-15), interessant at blive indviet i observatoriekriegen mellem Norden og Spanien og glædeligt at læse om de vilde køkkenhaver (side 26-27), om Roskilde Festivalens grand lady (side 16-18) for slet ikke at tale om de mange slags lækre pandekager (Det Akademiske Folkekøkken side 40-41). Velkomme!

God læselyst og god sommer! Vi er her igen i august.

FASTE RUBRIKKER

3 LEDER BoligJobplanen: mere græsslåning – flere fyringer

8 SIDEN SIDST

20 NYE BØGER

29 SIDEN SIDST

37 NYE BØGER

40 DET AKADEMISKE FOLKEKØKKEN Pandekageparty

42 DEBAT

44 KOMMENTAR “Enhver har ret til arbejde”

46 NYE BØGER

56 NYT OM NAVNE

59 JOBSEKTIONEN Ledige stillinger

63 MEDDELELSER

64 DM AKTUELT

Magisterbladet:
Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
Telefax 38 15 66 65
Internet: www.magisterbladet.dk
e-mail: magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 og bed om medlemsafdelingen. Abonnement på Magisterbladet koster 213,75 kr. per kvartal.

Redaktion:
Mogens Tanggaard
(ansvarshavende)
mt@dm.dk

Liv Kretzschmer
lk@dm.dk

Martin Ejlersten
me@dm.dk

Thomas Böttcher
tb@dm.dk

Pernille Siegumfeldt
psi@dm.dk

Lisbeth Ammitzbøll
la@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon:
38 15 66 52

Annoncer:
DG Media a/s
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56

Design og tryk:
Datagraf
www.datagraf.dk

“Selv efter så mange år oplever jeg det som et kæmpe privilegium at være med til at skabe den her begivenhed sammen med alle de andre nørdere, der elsker musik lige så højt, som jeg gør”.

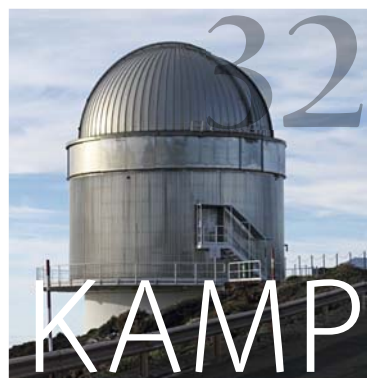
ARTIKLER

- 6 Statsansatte betaler for tvivlsom BoligJobplan
- 9 DM sender hjælp til PROSA
- 10 Undervisningen den store taber på Naturvidenskab
- 12 Forbudte spørgsmål spørger

- 14 Test i øst og vest
- 16 Autodidakt festivalchef med ansvar for millionkontrakter
- 19 DM's mentorordning en succes
- 21 Fleksjobordningen lukker for højtuddannede

- 22 Fra teori til praksis i Nørre Nissum
- 26 Et væld af vilde køkkenhaver
- 28 Magistre for medister
- 30 Ingen afklaring om barselsrefusion på universiteter

- 32 Kamp om nordisk observatorium
- 38 Fleksibel efterløn rammer timelønnedes pengepung
- 47 dm natur & kultur

Vignetter: Bob Katzenelson

Oplag: 32.000 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

 Kontrolleret oplag: 29.573
 i perioden 1.7.2009 – 30.6.2010

Produktionsplan:

 Nr. 12-2011
 Udkommer: 19. august
 Deadline debat: 8. august
 Deadline annoncer: 10. august
 Deadline kalender: 10. august

 Nr. 13-2011
 Udkommer: 2. september
 Deadline debat: 22. august
 Deadline annoncer: 24. august
 Deadline kalender: 24. august

 Nr. 14-2011
 Udkommer: 16. september
 Deadline debat: 5. september
 Deadline annoncer: 7. september
 Deadline kalender: 7. september

Statsansatte betaler for tvivlsom BoligJobplan

Merarbejde svarende til 1.200 job er, hvad regeringen – måske – får ud af BoligJobplanen, viser Finansministeriets sparsomme og meget usikre beregninger. Prisen er besparelser for 2 mia. kr. og et endnu ukendt antal fyringer i det offentlige.

“Hvis det er muligt at finde pengene via effektiviseringer, så er det da dårlige ledere, der sidder i ministerierne, hvis de ikke for lang tid siden har sørget for at optimere deres administration”.

Bo Sandemann Rasmussen, professor i nationaløkonomi

UDGIFTER OG FINANSIERING AF FORSØGSORDNINGEN BOLIGJOBPLAN (MIO. KR)

	2012	2013
En mere effektiv aktiveringsindsats	500	500
Fokuseret administration i staten (5 pct. bevillingsreduktion)	450	500
Reduktion af fonde (forebyggelse af nedslidning på arbejdsmarkedet, effektiviseringsprojekter i den offentlige sektor, forskningsmidler fra globaliseringspuljen)	300	450
6. fase af statens indkøb	100	100
Mindre udgifter til eksisterende hjemmeserviceordning	70	70
I alt	1.420	2.020

UVENTET EKSPLOSION I SVENSK BOLIGFRADRAG

2009: 3,4 mia.

2010: 13,1 mia.

Ifølge svenske Skatteverket blev brugen af boligfradraget "ROT-avdraget" meget større end de forventede 2,5 mia. svenske kroner.

I 2010 blev der givet skattefradrag for over 13 mia. svenske kroner.

Ifølge en undersøgelse fra Ugebladet A4 bliver danskernes brug af ordningen 1 mia. kr. dyrere, end regeringen regner med.

Kortsigtet og yderst tvivlsom. Sådan lyder en række økonomers dom over regeringens samt S og SF's BoligJobplan, der skal tilskynde husejere til at droppe sort arbejde og skabe job inden for hjemmeservice og boligforbedringer.

Ifølge Finansministeriets vurdering vil planen øge efterspørgslen efter de fradragsberettigede serviceydelser svarende til 15-20.000 fuldtidsstillinger.

Imidlertid vil langt størstedelen af de 15-20.000 stillinger i realiteten være job, der fortrænges fra én branche til en anden, og dermed ikke være nye job.

Nettogeinsten er ifølge Finansministeriet derimod et øget arbejdsudbud på ca. 1.200 job, der imidlertid afhænger af, om de støtteberettigede boligere vælger at arbejde mere – som regeringen håber på – i deres faste job frem for at holde fri.

Finansministeriet erkender imidlertid, at der er så stor usikkerhed bag de beregninger, der ligger

til grund for planen, at tallene mest af alt er at betragte som et "udvidet regneksempel". Usikkerheden fremgår også af bemærkningerne til loven. Her er skønnet, at 12,5 pct. af de danske husstande vil bruge ordningen fuldt ud, et tal, der er inspireret af en tilsvarende svensk ordning, som 7,7 pct. af de svenske husstande benyttede sig af det første år, den svenske ordning løb. Imidlertid er den svenske ordning mere favorabel end den danske, da svenskerne kan fradrage 50.000 kr. mod danskernes 15.000 kr., hvilket måske kunne medføre, at den danske ordning ville blive mindre brugt end den svenske. Finansministeriet forklarer imidlertid det højere danske skøn med, at ordningen herhjemme er præsenteret som en toårig forsøgsordning.

Professor: Ren gave til erhvervslivet

Ifølge professor i økonomi ved Aarhus Universitet Michael Svarer er det umuligt

at forudsige, hvor meget ordningen kommer til at koste staten.

"Prisen kan blive højere, men den kan også sagtens blive mindre end det, man forudsætter, og dermed er der ikke brug for så meget finansiering til at dække det hul, der opstår".

Det står dog fast, at partierne bag ordningen har besluttet at knytte en besparelse på 2 mia. kr. i offentlige udgifter sammen med den toårige forsøgsordning, heraf 500 mio. kr. på "en mere effektiv aktiveringsindsats" og 900 mio. kr. på "fokuseret administration i staten".

Økonomiprofessor ved Syddansk Universitet Christian Sørensen mener, at den reelle hensigt med ordningen er at flytte penge fra den offentlige til den private sektor, og kalder tiltaget kortsigtet "pilleri ude i hjørnerne".

"Der er ikke noget reelt i det her, som vil sætte Danmark tilbage på vækstsportet. Skulle man ikke hellere tænke langsigtet og fx have gjort noget for de mange unge, der står uden praktikpladser, et tal, der aldrig har været højere?", spørger han.

Letkøbt finansiering

Professor i nationaløkonomi Bo Sandemann Rasmussen er kritisk over for sparetiltagene i ordningen og peger på, at en af de få måder, det offentlige kan spare på, er via serviceforringelser og ved at fyre ansatte. Han kalder planens krav om "fokuseret administration i staten", der skal give en budgetbesparelse på 900 mio. kr., for letkøbt.

"Hvis det er muligt at finde pengene via effektiviseringer, så er det da dårlige ledere, der sidder i ministerierne, hvis de ikke for lang tid siden har sørget for at

optimere deres administration. Budskabet er, at i dag fungerer tingene ikke ordentligt, og det kommer de så til nu", siger han. "Spørgsmålet er, om det overhovedet er muligt at lave den slags effektiviseringer. Der er jo immervæk nogle opgaver, der skal løses, og så må de jo blive løst dårligere".

Statsansat: Grimt og fornærmende

Samme holdning har Vibeke Skov Larsen, magister og ansat i Kunststyrelsen under Kulturministeriet.

"De statslige arbejdspladser er i forvejen underlagt årlige generelle besparelser. Siden sidste år har vi sagt farvel til fem kolleger, og vi er skåret ind til benet ressourcemæssigt, samtidig med at vi får flere opgaver at løfte. Så vi skal alle sammen løbe meget, meget hurtigere, end vi allerede gjorde i forvejen", siger hun.

Hun kalder kravet om "fokuseret administration" fornærmende.

"Det er en rigtig grim retorik, der desavouerer det arbejde der bliver udført af veluddannede statsansatte. For hvordan er det så lige, vi arbejder i forvejen? Besparelsen vil potentielt komme til at koste faste stillinger, altså for at finansiere en forsøgsordning, der skal gå til ting som carporte og havehjælp i en toårig periode. Det er simpelthen at tale til den lavest mulige fællesnævner og en rigtig grim aftale".

Ifølge Bo Sandemann Rasmussen vil ordningen kun give mening, hvis det rent faktisk lykkes at fjerne noget af det sorte arbejde i de støttede sektorer.

"Man kan være bange for, at ordningen ikke rykker det store. For dem, der i dag får udført sort arbejde, er tilskuddet på 15.000 kr. måske ikke større, end at de forsats vil benytte sig af sort arbejde". <<

"Der er ikke noget reelt i det her, som vil sætte Danmark tilbage på vækstsportet".

Christian Sørensen, økonomiprofessor ved Syddansk Universitet

Foto: Colourbox

KROP OG VERDENSSYNN HÆNGER SAMMEN

Er du et lille menneske, så ser verden større ud, end hvis du er et stort menneske. Svenske forskere har nu bevist, at kropsstørrelse virkelig påvirker vores syn på omverdenen, skriver Videnskab.dk. Forskerne snød forsøgspersonernes hjerne til at opfatte kroppen som 30 cm høj, 80 cm og derefter som kæmper på fire meter. Når forsøgspersonerne var "små", overvurderede de størrelsen på omgivelserne, mens de undervurderede den, når de var "store". Henrik Ehrsson, forskningsleder fra Karolinska, mener, at opdagelsen blandt andet giver mulighed for at skabe illusionen om, at man er en lille robot, der kan lave operationer i den menneskelige krop.

Aarhus Universitet i fusion

Et bredt flertal i Folketinget bakker op om, at Ingeniørhøjskolen i Århus og Aarhus Universitet får lov til at fusionere. Lige nu forhandler de to institutioner om, hvordan fusionen skal foregå, og planen er, at Ingeniørhøjskolen skal være en del af det nye store hovedområde Science and Technology. Det er partierne bag aftalen om professionshøjskoler, regeringspartierne, Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne og De Radikale, der er venligt stemt over for fusionen.

IHA | INGENIØRHØJSKOLEN
I ÅRHUS

AARHUS UNIVERSITET

ER DET ÆGTE?

Statens Museum for Kunst, Nationalmuseet og Kunstakademiets Konservatorskole etablerer i samarbejde et nyt center med speciale i teknisk kunsthistorie. Det vil blandt andet kunne være med til at afklare spørgsmål om kunstværkers ægthed. Teknisk kunsthistorie er konservatorer, naturvidenskabsfolk og kunst- og kulturhistorikeres forskning i, hvordan kunstværker bliver til, og i teknikker og materialer. Centeret, som åbner 1. juli i år, vil som noget af det første indgå i et internationalt samarbejde om at se nærmere på fire næsten identiske malerier, der tilskrives kunstnere som Bruegel eller Bosch.

HISTORISK COMPUTER- SPIL

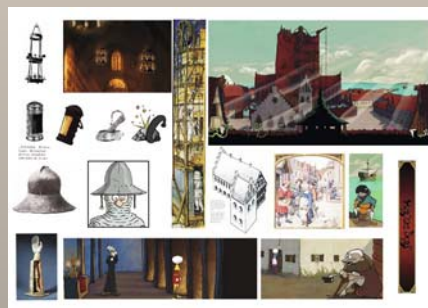

Foto: Danmarkshistorien.dk

Studerende, forskere og professionelle spilfolk har i samarbejde skabt dansk historieforskningens første computerspil. Som hovedpersonen Bea oplever man en middelalderstrid i 1458 blandt munke, pirater og bisper. Bag spillet står Aarhus Universitets historieportal, danmarkshistorien.dk, og spillet er gratis. Spil med på <http://danmarkshistorien.dk/magtens-segl/>.

“En universitetsledelse behøver åbenbart ikke på demokratisk vis at begrunde valget om at opløse et frugtbart forskningsmiljø for blot at konstruere et nyt, som ingen faglig dybde har”.

Frederikke Winther, ph.d.-stipendiat ved Center for Børnelitteratur, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Aarhus Universitet, i Weekendavisen

Nej til løndiktat, lockout og fyringer. DM deltog for nylig i en demonstration mod CSC-ledelsens krav til PROSA. Nu giver DM 450.000 kroner i konfliktstøtte.

DM SENDER HJÆLP TIL PROSA

DM støtter PROSA med 450.000 kroner. Pengene skal hjælpe it-folkene med at holde stand mod CSC-ledelsens aggressive krav.

“Lige nu kæmper PROSA mod heftige forringelser af overenskomsten – forringelser, som kan smitte af på de overenskomstforhandlinger, som akademikerne på CSC skal igennem om et år”, siger DM’s formand, Ingrid Stage, om baggrunden for DM’s økonomiske støtte til PROSA.

Siden 9. februar har 108 it-folk været lockoutet af CSC’s ledelse, mens 23 er blevet bortvist i løbet af konflikten, og 343 PROSA-medlemmer har strejket siden 1. juni.

På CSC er Akademikerklubbens formand, Jens Groth Andreasen, enig i DM-formandens vurdering.

“CSC’s ledelse har ved flere lejligheder sagt, at akademikerne vil blive stillet over for de samme krav om lønnedgang, længere arbejdstid og mindre tryghed i ansættelsen. Hvis PROSA nu bliver presset til at acceptere væsentligt dårligere vilkår, vil vores næste forhandlinger om overenskomst blive meget vanskelige”, vurderer CSC-akademikernes formand.

Akademikernes overenskomst med CSC løber frem til foråret 2012.

Nej til strejkeramt arbejde

PROSAs medlemmer har søndag den 12. juni sagt ja eller nej til et mæglingsforslag fra forligsmanden. Afstemningen var også et ja eller nej til fortsat konflikt på CSC. Resultatet var ikke kendt, da Magisterbladet gik i trykken.

Imens forsøger Akademikerklubben af al magt at holde sig fri af strejkeramt arbejde.

“Flere akademikere har følt sig presset af anmodninger om at løse PROSA-kollegers opgaver. Vi har selvfølgelig bedt dem om ikke at udføre konfliktramt arbejde og orientere os tillidsfolk, også selvom arbejdet måske er i en gråzone, og CSC insisterer på, at arbejdet ikke er konfliktramt. Hidtil er det lykkedes at holde akademikerne fri af arbejde, som de ikke ønsker at påtage sig”, oplyser Jens Groth Andreasen.

Konflikt i dagligdag

DM har omkring 70 medlemmer på den konfliktramte CSC-virksomhed. Flere af dem har konflikten tæt inde på livet.

“CSC Danmark har i forbindelse med konflikten tilknyttet en række medarbej-

dere fra udenlandske afdelinger af CSC og desuden hyret en del vikarer og konsulenter til at løse opgaver, som PROSA-folk normalt løser. Vore medlemmer synes ikke, at det er specielt rart at dele kontor og arbejdsopgaver med disse personer, som man betragter som strejkebrydere, samtidig med at ens gamle kolleger er i lockout eller selv strejker for at forsvare sig mod forringede vilkår”, siger Jens Groth Andreasen. <<

URAFSTEMNING OM FORLIG

PROSAs medlemmer har søndag den 12. juni sagt ja eller nej til et mæglingsforslag fra forligsmanden. Afstemningen var også et ja eller nej til fortsat konflikt. Resultatet var ikke kendt, da Magisterbladet gik i trykken.

På SCIENCE ved Københavns Universitet er adjunkturerne blevet så godt som udraderet på bare fem år. Samtidig er antallet af postdoc'er i samme periode vokset med 360 procent. Både undervisningen og forskningsmiljøet bliver tabere i den intensiverede jagt på eksterne forskningsmidler, lyder advarslen fra flere.

Undervisningen den store

På bundlinjen ser opgørelsen fra dekanen på SCIENCE ved Københavns Universitet slet ikke så tosset ud: 1.101 stillinger på Det Naturvidenskabelige Fakultet i 2010 mod kun 811 i 2005. En kraftig positiv tilvækst på 36 procent.

Men tallene dækker over en udvikling, som vækker bekymring både hos forskere, undervisere og fakultetsledelse.

Antallet af adjunkter er i de sidste fem år faldet fra 46 til bare 17. I samme periode er antallet af postdoc'er eksploderet fra 51 i 2005 til 234 ved seneste opgørelse i 2010. Det er en stigning på 360 procent.

Samtidig har fakultetet siden 2008 kunnet notere sig en sammensætning i medarbejderstaben, hvor de løstansatte har overhalet antallet af fastansat videnskabeligt personale.

Det er ikke kun på SCIENCE, at udviklingen går i retning af markant flere løse og eksternt finansierede postdocstillinger med en undervisningspligt, der maksimalt fylder 10 procent af arbejdsti-

den, mens resten af tiden er helliget forskningsprojektet. Den samme tendens ses på fx LIFE, det farmaceutiske fakultet FARMA og på andre naturvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige fakulteter. Og at adjunktstillingerne, hvor undervisningen udfylder op imod 50 procent af arbejdstiden, samtidig er tæt på at blive fuldstændigt udraderet, møder stærk kritik.

De studerende svigtes

Frederik Voetmann Christiansen, lektor i naturvidenskabsdidaktik på Institut for Farmakologi og Farmakoterapi, Københavns Universitet, er blandt kritikerne. Han mener, at universitetet svigter de studerende til fordel for alt for meget kortsigtet projektforskning.

“Forskningen og undervisningen bliver mere og mere afkoblet fra hinanden. I stedet har vi i dag en situation, hvor postdoc'erne sidder i afsondrede tårne med ganske få års løn til at bevise deres værd som forskere. De knokler med

en forhåbning om, at det kan udløse en fast ansættelse, men de får hverken automatisk undervisningserfaring eller det adjunktprædagogikum, der kan kvalificere dem, og der er utroligt mange postdoc'er i konkurrence om ganske få lektorater”, pointerer Frederik Voetmann Christiansen.

I dag udgør basisbevillingen til SCIENCE en tredjedel af totalbudgettet, hvor den i 2005 udgjorde to tredjedele. På grund af den kraftige nedskæring er både SCIENCE og andre institutter blevet tvunget til at løbe så meget hurtigere efter de såkaldt konkurrenceudsatte midler, at det har negative konsekvenser for uddannelserne, mener lektoren.

“Mange vil gerne undervise og have kontakten med miljøet uden for deres eget lille kontor, men undervisning er jo slet ikke tænkt ind i de konkurrenceudsatte midler. Dermed kommer vi til at svigte udviklingen af nye undervisere”, advarer Frederik Voetmann Christiansen.

UDVIKLINGEN I STILLINGSKATEGORIER SCIENCE-KU 2005-2010

SCIENCE i alt	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Tilvækst 05-10	Tilvækst 05-10 i %
Professorer	98	107	108	112	113	121	24	24 %
Lektorer	332	328	328	315	303	280	-52	-16 %
Adjunkter	81	46	29	22	17	17	-64	-79 %
Postdoc	51	102	121	160	198	234	183	360 %
Ph.d.	171	202	242	289	304	353	182	107 %
D-VIP og øvrige	79	87	88	89	93	96	17	21 %
I alt	811	872	916	987	1.029	1.101	290	36 %

Kilde: Det Naturvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet

“Forskningen og undervisningen bliver mere og mere afkoblet fra hinanden”.

Frederik Voetmann Christiansen, lektor, KU

taber på Naturvidenskab

Fikseret på ekstern finansiering

Leif Søndergaard, lektor og tillidsrepræsentant på Biologisk Institut ved KU samt formand for 3.800 universitetsansatte DM-medlemmer, læser en katastrofal nedprioritering af undervisningen ind i stillingskategoriviklingen på SCIENCE. Det ærgrer ham dybt, og han mener ikke, at ledelsen kan frasige sig ansvaret for den udvikling.

“Ledelsen er fuldstændigt fikseret på at skaffe sig ekstern finansiering og forsømmer i den proces at skabe et godt rekrutteringsgrundlag, så der også er nogle til at besætte de fremtidige lektorater. Det er en meget kortsigtet strategi. En postdoc betragtes som en *dead end*-stilling, fordi langt de fleste bliver sparket ud igen, når deres projekt er

overstået. Adjunker er en uddøende race, og de færreste postdoc'er får lov at kvalificere sig til et lektorat. Jeg tør næsten ikke tænke på, hvordan uddannelseskvaliteten på universitetet bliver, efterhånden som de erfarne undervisere erstattes med løst-

ansat personale, der interesserer sig mest for forskning”, siger Leif Søndergaard.

Universitetet som projekt-hotel

Bekymringen for de mange løse ansættelser deler Leif Søndergaard med Kirsten Hastrup, dr. scient.soc. og profes-

sor i antropologi ved Københavns Universitet og p.t. præsident for Videnskabernes Selskab.

Kirsten Hastrup er som udgangspunkt positiv over for stigningen i eksternt finansierede postdoc-stillinger. Hun mener, at de unge forskere tilfører

universitetet noget nyt, også på undervisningssiden.

“Men problemet er, at der er alt for få afløbsstillinger til både postdoc'er og adjunker, der jo også er ansat i tidsbegrænsede stillinger. Og derfor er universitetet i fare for primært at blive et ad hoc-projekt-hotel uden fokus på klassisk, kontinuerlig lærdom. Jeg mener, en moderne lærdomsorganisation skal kunne rumme begge dele”, forklarer Kirsten Hastrup.

I dag er et lektorat ikke længere nødvendigvis en attraktiv stilling for alle, understreger hun.

“Mange lektorer føler sig klemte, blandt andet af de unge postdoc'er, som har så stor en forskningsfrihed, som lektorer kun kan drømme om. Lektorerne oplever at skulle kæmpe med et stort arbejdspress, samtidig med at de er garanterne for den nødvendige kontinuitet på studierne. Der er heller ikke mange åbninger efter et lektorat, så for mig at se er det hele bevillingsstrukturen i universitetsverdenen, der skaber problemerne i systemet”, forklarer Kirsten Hastrup. <<

“Universitetet er i fare for primært at blive et ad hoc projekt-hotel uden fokus på klassisk, kontinuerlig lærdom”.

Kirsten Hastrup, professor, KU

“Jeg tør næsten ikke tænke på, hvordan uddannelseskvaliteten på universitetet bliver, efterhånden som de erfarne undervisere erstattes med løstansat personale, der interesserer sig mest for forskning”.

Leif Søndergaard, lektor, KU

Forbudte spørgsmål spøger

“Er du gravid?” “Skal du snart have børn?” Den slags spørgsmål er forbudt til en jobsamtale. Enkelte arbejdsgivere stiller dem alligevel.

“**Har I så planer** om snart at få nogle børn?” Spørgsmålet er uskyldigt til en privat middag. Og absolut forbudt til en jobsamtale.

Alligevel har flere medlemmer af DM oplevet at blive spurgt om familieplaner af en potentiel arbejdsgiver. Det viser svar fra omkring 100 læsere af DM Privats nyhedsbrev.

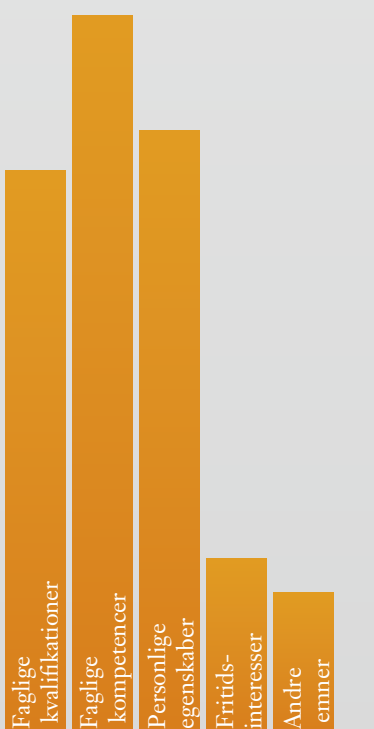
Ud af 100 ansøgere har fire været udsat for arbejdsgivere, der under en jobsamtale har spurgt, om de inden for en overskuelig fremtid kunne tænke sig at få børn. Ifølge ligebehandlingsloven er det forbudt.

Men hvad stiller man op som ansøger, når man bliver spurgt alligevel? Man vil gerne jobbet, men man vil også gerne have børnene.

Konsulent i DM Klaus Liebing advarer mod at være for bløjet.

“De arbejdsgivere, der indkalder en 29-årig, nyuddannet kvinde til samtale, er udmærket klar over, at hun sandsynligvis skal på barsel. De afvejer, om hendes faglige og personlige kvalifikationer er mere attraktive end det faktum, at hun vil være væk i nogle perioder. Derfor behøver man som 29-årig ansøger ikke at lyve. Svarer man nej til et spørgsmål om børn, risikerer man snarere at stemple sig selv som utroværdig. Men svaret afhænger af situationen”.

For snart ti år siden viste en undersøgelse blandt DM Privats medlemmer, at 44 procent havde oplevet at få spørgsmål, der var i strid med lovgivningen. Dengang drejede det sig om personoplysningsloven, helbredsoplysningsloven, ligebehandlingsloven eller diskriminationsloven. <<

HVAD BLEV DER LAGT MEST VÆGT PÅ I SAMTALEN?

Faglige kompetencer fylder mest i jobsamtalen, når DM-medlemmer søger nyt job i en privat virksomhed.

SÅDAN FÅR DU EN GOD SAMTALE

På www.dm.dk finder du masser af råd og vejledning om jobsøgning og jobsamtaler. Her er DM's vigtigste råd til selve samtalen:

- Undersøg på forhånd, hvor samtalen skal foregå.
- Kom til tiden til samtalen, hverken for tidligt eller for sent.
- Vælg en påklædning, som du føler dig godt tilpas i, og som samtidig passer til lejligheden og til jobbet. Hellere lidt for pæn end det modsatte.
- Vær altid åben for at svare på spørgsmål, selv om du synes, du allerede har skrevet tingene én gang i din ansøgning. Et spørgsmål er en åbning til dialog.
- Koncentrer dig om den person, der stiller spørgsmålet. Men prøv at få kontakt med de fleste tilstedeværende i løbet af samtalen, så ingen føler sig overset.
- Svar både præcist og engageret – undgå korte svar. Korte svar blokerer for dialogen. Samtalen er din chance for at præsentere og fortælle noget om dig selv.
- Lyt og stil spørgsmål. Samtalen er også din chance for at få noget at vide om stillingen og arbejdspladsen. Undgå dog at overtage initiativet.
- Få oplysninger om, hvordan tingene skal foregå, hvis du skal deltage i en test i forbindelse med ansættelsen.
- Få oplysninger om den videre plan for ansættelsesproceduren. Hvornår kan du forvente at høre nyt?

"Gravid? Mig? Øh..." DM-medlemmer møder stadig det forbudte spørgsmål under jobsamtaler.

FAG FYLDER MEST I JOBSAMTALER

Faglige kompetencer fylder mest i jobsamtaler på private virksomheder.

Faglige kompetencer. Personlige egenskaber. Faglige kvalifikationer. Sådan ser top-3-listen ud, når DM-medlemmer går til jobsamtale i en privat virksomhed.

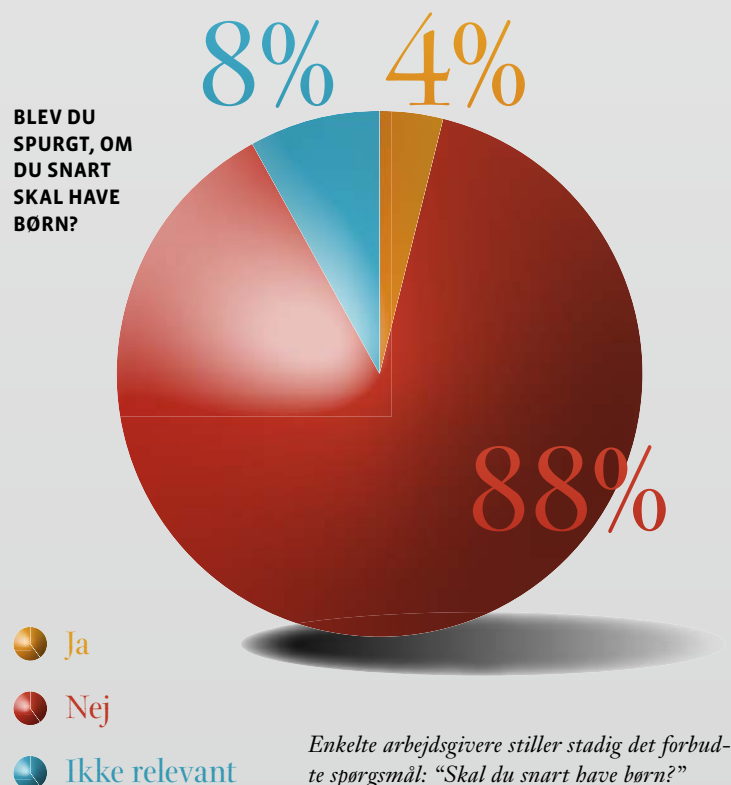
Det viser svar fra omkring 100 læsere af DM Privats nyhedsbrev.

Svarene giver grund til optimisme. Som ansøger til et akademisk job kan

man forvente at tale om det væsentlige.

Nogle ansøgere har dog stadig en fornemmelse af, at andre forhold også spiller en rolle. 14 pct. oplevede til samtalen, at deres udseende spillede en rolle, mens hver tiende oplevede, at deres køn havde indflydelse på arbejdsgiverens samlede vurdering.

BLEV DU SPURGT, OM DU SNART SKAL HAVE BØRN?

Enkelte arbejdsgivere stiller stadig det forbudte spørgsmål: "Skal du snart have børn?"

Snyd ikke med testen. Du opnår kun at fremstå som skrupforvirret.

Test i øst og vest

Kun et mindretal blandt ansøgerne oplever en klar sammenhæng mellem test og job.

Hvad er din fars nuværende eller tidligere stilling? Hvilke job har dine søskende? Hvor meget betaler du i husleje om måneden?

Disse nærgående spørgsmål indgik for nogle år siden i en personlighedstest i Mercury Urval. DM protesterede, Dansk Industri erklærede sig enig. Den slags spørgsmål om social arv hører ikke hjemme i en personlighedstest, der skal bruges til at finde egnede kandidater til et job.

Men også i dag risikerer DM-medlemmer at blive mødt af test med spørgsmål, som de oplever som mere eller mindre irrelevante for jobbet.

Kun et mindretal blandt ansøgerne oplever, at spørgsmålene i en test "i vidt omfang" er relevante for det job, de har søgt. Lidt bedre går det med personlighedstest. Her svarer hver anden ansøger, at testens

resultat "i vidt omfang" svarer til deres indtryk af dem selv.

Det viser svar fra omkring 100 læsere af DM Privats nyhedsbrev.

"Generelt er testene blevet bedre, og samtidig er virksomhederne blevet bedre til at vælge de rigtige test og til at bruge testens resultat som udgangspunkt for en samtale i stedet for et facit. Når mange medlemmer alligevel oplever problemer med test, skyldes det sandsynligvis, at nogle virksomheder stadig bruger test uden opfølgende samtale", siger Niels Borup, konsulent i DM.

Tæller kun lidt

I dag er både færdighedstest og personlighedstest blevet en selvstændig industri med en enorm omsætning.

"Certificerede test er kostbare, og nogle virksomheder forsøger at spare penge ved for eksempel at oversætte en engelsk test, som man har fundet på nettet. Sådan en test kan godt fungere i den forstand, at man som ansøger faktisk genkender sig selv, men det er sandsynligvis helt tilfældigt", vurderer Niels Borup, der advarer mod, at man tager test alt for alvorligt.

"En test vil sandsynligvis ikke veje særlig tungt i arbejdsgiverens samlede vurdering. CV, ansøgning og den personlige samtale er vigtigere".

Test kræver samtale

DM tilbyder personlighedstest i forbindelse med karriereskift og jobsøgning. Testen er specielt udviklet til medlemmer-

Sådan klarer du en test

Test-etisk Råd anbefaler, at en test altid bør udføres af en certificeret person, der følger op på testens resultater med en samtale. Desuden bør testens opbygning, formål og anvendelse fremgå klart.

Sådan er virkeligheden ikke altid. Her er DM's seks råd til en broget hverdag, hvor test er udbredt og kommer i alle farver og faconer:

SLAP AF

Brugen af test er udbredt, men testens resultat vejer sandsynligvis ikke særlig tungt i arbejdsgiverens samlede vurdering. CV, ansøgning, referencer og kemien under den personlige samtale er vigtigere.

TAG TESTEN

Afviser du en test, er du ude af ansørgellevet. Sig kun nej, hvis testen er åbenlyst krænkende eller usejers. I så fald er virksomheden næppe en god arbejdsplads.

SE DIN CHANCE

Test er dyre og tidkrævende for virksomheden. Ledelsen ønsker ikke at genere dig. Se testen som en chance for at se dig selv og din personlighed i et nyt lys.

Foto: Colourbox

nes jobmarked. Alligevel rammer den ikke altid plet.

“Hvis testen og medlemmet kommer frem til to forskellige resultater, har medlemmet ret. Man kender sig selv bedst. Men testen vil ofte have en pointe, der kan lede til et mere nuanceret selvpfattelse, men det kræver jo, at man bruger testen som udgangspunkt for en samtale”, fremhæver DM-konsulent Niels Borup.

Han anser test uden samtale for at være en useriøs fremgangsmåde.

“Som ansøger kan man ikke sige nej, hvis man fortsat vil være i ansøgerfeltet. Men oplever man en test, der ikke er fulgt op af en samtale, er det et sikkert tegn på amatøragtig brug af test. Man kan tage testen og trække på skuldrene ad resultatet”, råder han. <<

VÆR ÆRLIG

Svar ligefremt og oprigtigt på testens spørgsmål. Forsøger du at manipulere resultatet, stritter dine svar i alle retninger. Du vil fremstå som skrupforvirret.

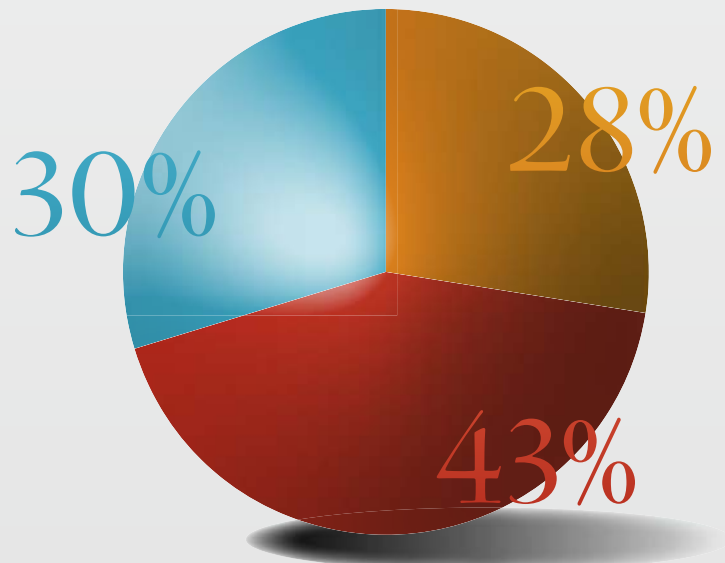
BEVAR DIG SELV

Du har sandsynligvis et rimelig klart billede af dine personlige egenskaber. Hold fast i det. Kommer testen frem til et andet billede, tager testen fejl.

SATS PÅ FAKTA

Hold hovedet koldt, hvis intervieweren tillægger dig en negativ personlig egenskab. Skru ned for dine følelser og op for fakta, der kan afvise eller nuancere påstanden.

VAR SPØRGSMÅLENE RELEVANTE FOR DET JOB, DU SØGTE?

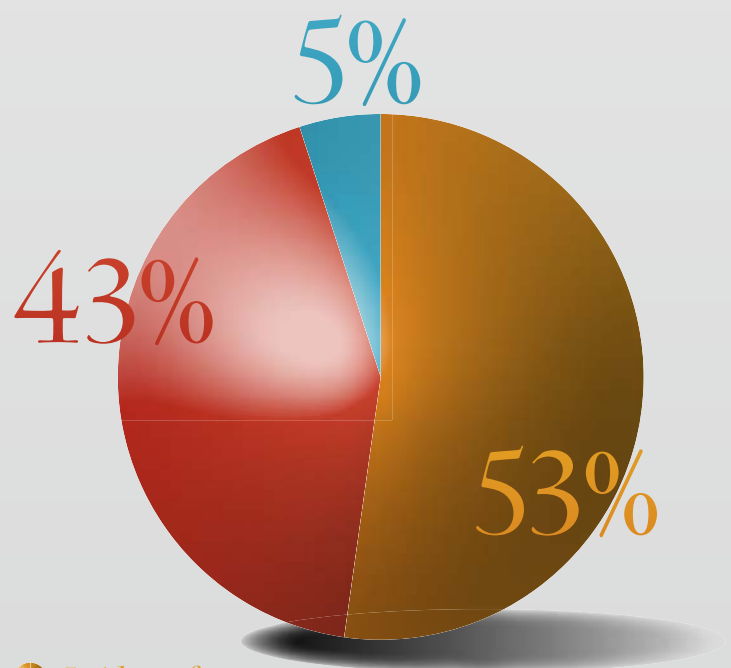
● I vidt omfang

● I et vist omfang

● I begrænset omfang

For hvert tredje DM-medlem virker testens spørgsmål kun i begrænset omfang relevante for jobbet.

HVORDAN MATCHEDE TESTEN DIT INDTRYK AF DIG SELV?

● I vidt omfang

● I et vist omfang

● I begrænset omfang

Hvert andet DM-medlem vurderer, at testens resultat rammer rigtig godt. De fleste kan mere eller mindre genkende sig selv.

BLÅ BOG

Navn: Rikke Dalbøl Øxner

Alder: 46

Uddannelse: Cand.mag. i massekommunikation og massekultur ved Københavns Universitet, 2004. Bachelortillæg i minoritetsstudier, Københavns Universitet, 1994. Grunduddannelse i litteraturvidenskab, 1990. Klassisksproglig student, Rødovre Statsskole, 1984

Job: Medlem af Roskilde-gruppens ledelse, herunder Roskilde Festival siden 2009. Medlem af ledelsen for Roskilde Festival 2002-2005. Assistent for festivaldirektør Leif Skov, Roskilde Festival 1995-2002. Musikchef for Roskilde Festival siden 2002.

Desuden formand for Yourope (international sammenslutning af festivaler) samt bestyrelsesmedlem i MXD (Music Export Denmark)

Privat: Bor med sin kæreste og hans to drenge på Vesterbro i København

Kendetegn: Sej, idealistisk, metodisk

Autodidakt festivalchef med ansvar for million- kontrakter

Rikke Øxner faldt i festivalgryden som nybagt studine i 1984 og er aldrig kommet op igen. I snart 10 år har Roskilde Festivals musikchef haft ansvar for millionkontrakter og booking af musikbranchens største navne.

“Og så længe den der “orange feeling” stadig kan gribe mig 100 procent, så kan jeg ikke forestille mig at arbejde noget andet sted”.

Big, big business og det rødeste hjerteblod går i en sjælden grad hånd i hånd hos Rikke Øxner.

Det er ikke småpenge, musikchefen jonglerer med, når hun booker de bands, der skal spille på Roskilde Festival. År for år stiger musikbudgettet, og i 2011 skrives der kontrakter for 37,5 millioner kroner.

De svimlende summer får dog ikke Rikke Øxner til at ryste på hånden. Administrationen, juristeriet og hele den praktiske logistik omkring de optrædende, som hun er ansvarlig for, er nemlig båret oppe af en særlig energi.

“Der er to ting i verden, der kan udløse et særligt sammenhold og en kollektiv kærlighedsrus: for nogle fodbold, for mig musik. Og så er Roskilde ikonisk, fordi festivalen er en totaloplevelse og et sansebombardement, der løfter den op til at være meget mere end en musikoplevelse. Selv efter så mange år oplever jeg det som et kæmpe privilegium at være med til at skabe den her begivenhed sammen med alle de andre nørdere, der elsker musik lige så højt, som jeg gør”, siger Rikke Øxner.

At begejstringen ikke er faldende, til trods for at hun i mere end 10 år ofte har haft en arbejdsuge på den forkerte side af 60 timer, er tydeligt. 46-årige Rikke Øxners energi er smittende, og hendes udstråling glad og afslappet, også selvom gryderne for alvor er begyndt at komme i kog for festivalsekretariatet, fordi festivalens start nærmer sig, og selv om medierne – “traditionen tro”,

konstaterer hun tørt – igen har travlt med at kritisere årets musikprogram og spå om festivalens snarlige død, medmindre arrangøren tager sig alvorligt sammen.

“Hvert år falder aviserne over hinden for at sable programmet ned. Men de kigger snævert på hovednavnene, og rammer vi ikke lige ned i anmeldernes eget segment med navne som Prince eller Bob Dylan, så lyder der et ramaskrig. Jeg vil være mere bekymret, hvis vi ikke lyttede til fx metalfolket, der har skreget på et navn som Iron Maiden eller Autopsy i årevis, eller plejede fremtiden ved at prøve at efterkomme ønskerne fra vores unge brugere, som holder os til ilden på blogs, forskellige fora eller på hjemmesiden. De har fx efterspurgt både Arctic Monkeys, som er på plakaten, og Kings of Leon”, forklarer musikchefen.

Ritualer og musikalske øjeblikke

Rikke Øxner glemmer aldrig, hvordan verden åbnede sig for hende, da hun selv som nyslået klassisk studine fra Rødovre Statsskole tog af sted på sin første Roskilde Festival i sommeren 1984.

“Det var starten på min dannelsesrejse. Jeg var helt åben og *så* modtagelig og blev bare vildt begejstret. Alene ritualerne, når man render rundt for at finde en pløkhammer hos naboerne, får fif til at åbne øl uden oplukker eller får tips til, hvor den bedste mad kan købes til den billigste pris! Og oveni de store musikalske øjeblikke, som for mig var helt ekstatiske. Den “orange feeling”, som vi kalder det, gennemsyrrer stadig festivalen, når jeg bevæger mig rundt og iagttager vores gæster. Og det er lige fantastisk, ja nærmest bevægende, hver gang jeg oplever det”, siger hun.

>>

“Der er to ting i verden, der kan udløse et særligt sammenhold og en kollektiv kærlighedsrus: for nogle fodbold, for mig musik”.

ROSKILDE FESTIVAL

- Roskilde Festival er Nord-europas største kultur- og musikfestival og har eksisteret siden 1971.
- Foreningen Roskilde Festival, der står bag Roskilde Festival, sørger hvert år for, at overskuddet fra festivalen går ubeskåret til humanitære og kulturelle formål.
- Roskilde Festival er langt det mest omfattende arrangement, som Foreningen Roskilde Festival står bag.
- På 10 år er foreningens budget vokset fra 74 millioner til i dag 146,5 millioner kroner.

Rikke Øxner varmede op til sit speciale om unge og musikmiljøer, da hun første gang kom i kontakt med Roskilde Festival.

“Jeg havde brug for en praktikplads, fordi mit projekt gik ud på at undersøge, hvordan musikverdenen organiserer sig. Jeg var til samtale med bestyrelsen og mødte også festivalleder Leif Skov. Få dage senere ringede han til mig og sagde, at han havde et job til mig”.

Rikke Øxner kom i mesterlære hos mesteren selv.

“Jeg tror, han kunne se, at jeg havde en vis struktur og orden i mit arbejde, samtids med at jeg var dybt lidenskabelig, når det gjaldt musikken. Den kombination var afgørende”, vurderer hun.

Hun bliver ansat med løn som Leif Skovs højre hånd i 1995. Han tager hende med på andre festivaler, til musikmesser og med til forhandlinger med agenterne i London, hvor aftalerne med de største navne bliver indgået.

“Leif Skov gav mig en uddannelse, jeg ikke kunne have fået på nogen skole, og det er jeg ham dybt taknemmelig for. Men det stod også klart, da han stoppede, at vi skulle finde en ny struktur til erstatning for den topstyrede organisation, han stod i spidsen for. I dag er vi fire i ledelsen af Roskilde Festival, sekretariatet er vokset til at have 40-50 fuldtidsansatte og et samlet budget på 147 millioner. For ti år siden var det 74 millioner. Samtidig er vores opgaveportefølje også vokset, og Roskilde Festival står for arrangementer fx i forbindelse med 1. maj i Fælledparken, VM i fodbold for hjemløse og en event som Hopenhagen, der opstod i forbindelse med FN's klimatopmøde i København. Vi lejer også lokummer ud til andre store begivenheder, så vi laver efterhånden meget andet end Roskilde Festival. Vi professionaliserer vores ydelser og prøver hele tiden at skærpe vores profil som eventarrangører i forhold til omverdenen”, forklarer Rikke Øxner.

serer vores ydelser og prøver hele tiden at skærpe vores profil som eventarrangører i forhold til omverdenen”, forklarer Rikke Øxner.

Rejseri og netværkspleje

Selv med så bred en vifte af tilbud på alle hylder kan en festival højst overleve en eller to sæsoner med et dårligt musikprogram, så man skal konstant være på tærerne. En stor opgave i disse år er at få svenskerne til at genopdage Roskilde, efter at finanskrisen har holdt mange af dem hjemme igennem nogle sæsoner.

I gamle dage tog Rikke Øxner fem uger alene til Vesterhavet og ladede op hver sommer, når festivalen var overstået. Det var også der, hun omsider fik sit speciale afsluttet i 2004. Nu er hun flyttet sammen med sin kæreste og hans to teenagedrenge og har måttet lægge visse vaner lidt om, men seks rejsedage på en gennemsnitlig måned kan hun ikke ændre på.

“Især rejseriet kan godt tære lidt på kræfterne i perioder, men Roskilde Festival er mit liv, også på de mere kedelige dage, hvor jeg bare besvarer mails og fører langtrukne forhandlinger. Min rolle har med tiden forandret sig, og jeg er i dag mere den, der sidder med de store linjer og overblikket, end den, der finder den nye musik. Min rolle er snarere at hente viden på messer og konferencer og hos skribenter og i det øvrige netværk af unge i miljøer, der har fingeren på pulsen, når det gælder det nye”, fortæller Rikke Øxner.

Hun føler sig stadig ør af lykke, når hun smider sig udmattet i sit telt midt i “smatten” oven på en sommerdag, mens festivalen er på sit højeste.

“Og så længe den der orange feeling stadig kan gribe mig 100 procent, så kan jeg ikke forestille mig at arbejde noget andet sted”, siger musikchefen. <<

DM's mentorordning en succes

I DM's mentorprogram inspirerer erfarne ledere og nye unge på arbejdsmarkedet hinanden. Og der er tydeligvis stor interesse i at deltage i programmet, som er gratis for DM's medlemmer.

KØREPLAN FOR MENTORORDNINGEN EFTER 2011

- Ultimo september er der deadline for tilmelding til mentorprogrammet efteråret 2011
- I oktober er der kick-off på mentorprogrammet
- I november er der igen træningsdag for mentorer
- I december er der afslutningsarrangement og forårsmatch for programmet forår 2012

Til mentorordningens forårsprogram havde over 80 DM-medlemmer meldt sig som mentees, mens 23 havde meldt sig som mentorer. Det blev derfor til 23 par. Tilmeldingerne til efterårets forestående program tikker allerede ind, og det viser en voksende interesse fra DM's medlemmer i at bruge deres fagforening til mere end lønforhandling og tvister, forklarer konsulent i DM Trein Møller. "Dette program er tydeligvis en saltvandsindsprøjtning for deltagerne. At fungere som mentor er nyt for mange, selv om de har mange års erfaring på arbejdsmarkedet som ledere, chefer og vejledere. Det giver ny energi. Det får mentorerne til at reflektere over deres egen rolle som chef, leder eller vejleder i arbejdslivet, og det giver de yngre mentees uvurderlig sparring", siger Trein Møller. Hun var i starten af maj måned tovholder på en træningsdag i DM's sekretariat for de medvirkende mentorer. Her skulle deltagerne afprøve og reflektere over, hvilke kompetencer de skal bruge i en professionel samtale med deres mentee.

Professionel samtale i øjenhøjde

DM's mentorprogram matcher en mentor med en mentee, som har brug for en ældre og mere erfaren professionel samtalepartner, der kan inspirere og give gode karri-

eremæssige råd på baggrund af mange års erfaring på arbejdsmarkedet.

På en træningsdag kan deltagerne netværke og sparre med hinanden, mens DM leverer rammerne og giver faglige input gennem øvelser om eksempelvis læring, nye erkendelser og reaktioner på forskellige følelser, der måtte opstå i en professionel samtale.

Øvelserne sætter mentorerne endnu bedre i stand til at gennemføre og reflektere over de månedlige samtaler, som de har med deres respektive mentees i et programforløb. Over halvdelen af mentorerne har mere end 20 års arbejds erfaring.

For de fleste mentorer er det en ny situation at bruge deres person og egen erfaring i en professionel samtale, og derfor tilbyder DM at træne mentorerne, så de præcist er klar over, hvilke kompetencer der sættes i spil i mødet med deres mentees. For mentorerne skal ikke performe. De skal ikke levere et bestemt resultat, men nærmere en funktion, hvor menteen spørger og bestemmer platformen, mens mentoren stiller sin erfaring til rådighed og har ansvaret for, at rammen i forløbet er i orden.

"På den måde bliver det en professionel samtale i øjenhøjde, hvor både mentor og mentee får noget godt og brugbart ud af det, og det virker enormt inspirerende på begge parter", siger Trein Møller. <<

Vil du vide mere om DM's mentorordning? Ring eller skriv til Trein Møller på 38 15 67 22 eller trm@dm.dk.

Sagt på mødet af DM- mentorer

"Det giver god mening at være til hjælp".

"Jeg bliver fyldt med energi efter møde med mentee".

"At være mentor træner mig i at lytte og ikke blive for styrende og resultatorienteret".

"Det giver bedre kendskab til unge mennesker, og hvad der driver dem".

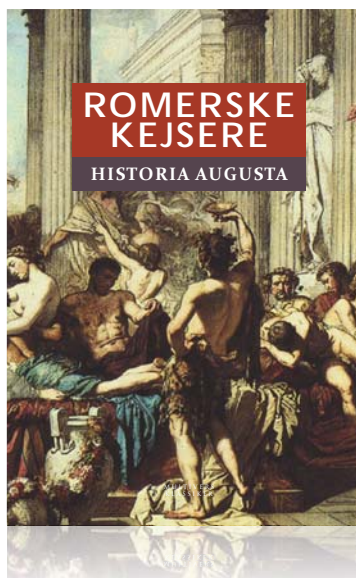
"Jeg bliver bevidst om mine egne valg og faglighed".

"Godt initiativ. Det er rart, at DM gør noget andet end at forhandle løn".

"Det giver fokus tilbage på, hvordan jeg kan være en god leder".

"Det giver anledning til at tænke over eget karriereforløb".

“Hadrian havde en enorm hukommelse og en umådelig arbejdsevne; således dikterede han selv både sine taler og svar på alle henvendelser. Der er bevaret flere spøgefulde udtalelser af ham, for han var også ganske vittig”.

HISTORIE

Romerske kejsere – Historia Augusta

Torben Damsbølt. (ovs.)

Multivers, 2011, 566 sider, 398 kr.

“Historia Augusta” er den traditionelle titel på en samling biografier af romerske kejsere, skrevet på latin omkring 400 og omfattende tiden 117-285, altså de gode kejseres og soldaterkejsernes historie. Den har ikke før været oversat til dansk.

Mere end nogen anden kilde har “Historia Augusta” præget opfattelsen af 2.-3. århundrede som en forfaldstid.

POLITIK

Forholdet mellem kirke og stat i Danmark. Kirkeforfatningsforslagene i sidste halvdel af det 19. århundrede. De kirkepolitiske perspektiver

Jens Rasmussen

Syddansk Universitetsforlag, 2011, 289 sider, 250 kr.

Bogen er en fortsættelse af “Religionstolerance og religionsfrihed. Forudsætninger og Grundloven i 1849”, der udkom i 2009. Bogen præsenterer en tolkning af det 19. århundredes danske kirkehistorie i lyset af religionsfriheden inden for og uden for folkekirken og på baggrund af de kirkepolitiske frihedskrav om et andet kirkeforfatningsgrundlag.

PÆDAGOGIK

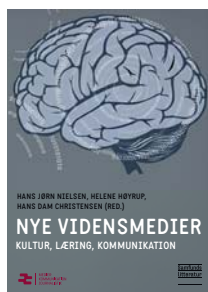
Børn i vanskeligheder – samarbejde på tværs

Charlotte Højholt (red.)

Dansk Psykologisk Forlag, 2011, 248 sider, 278 kr.

Børn lever deres liv forskellige steder og sammen med andre børn. Også når børn er i vanskeligheder, ser de ud til at være optaget af, hvordan de kan være med blandt andre børn og gøre sig gældende her. Forholdet mellem børns steder – som fx familie, skole, SFO og specialhjælp – har fundamental betydning for, hvordan børnene kan være med, og hvordan der opstår vanskeligheder i deres liv.

KOMMUNIKATION

Nye vidensmedier. Kultur, læring, kommunikation

Hans Jørn Nielsen, Helene Høyrup og Hans Dam Christensen (red.)

Samfundslitteratur, 2011, 318 sider, 319 kroner

Mediers anvendelse i tilegnelse af viden er i stigende grad genstand for interesse. Digitale og sociale medier skaber nye muligheder for læring og formidling, men signalerer også, at selve vidensbegrebet er blevet mere dynamisk. For professionelle undervisere og formidlere er det en udfordring. Med forskellige indfaldsvinkler og cases undersøger antologien vidensmediering.

LITTERATUR

Redskab og musik. Om PH's viser og vers

Jørgen Dines Johansen Syddansk Universitetsforlag, 2011, 358 sider, 299 kr.

Redskab og musik er det første samlede studie af PH's viser og vers. Bogen redegør for, hvad der i grunden står i de viser,

mange af os troede vi kendte – og på hvilken måde det står der.

SPROG

Fornemmelser for sprog på begyndertrinnet

Jørgen Grosbøll og Jesper Zimmer Wrang

Academica, 2011, 144 sider, 200 kr.

Bogen har fokus på eleverne som kompetente sprogbrugere, der møder op med en masse sproglige erfaringer. Selv om disse erfaringer overvejende går på det mundtlige sprog, er de centrale. Fornemmelser for sprog på begyndertrinnet udgør bind 3 i serien “Grammatik i dansk”, der også består af “Bevidste sproglige erfaringer på mellemtrinnet” og “Sproglige refleksioner på sluttrinnet”.

FESTSKRIFT

Essays om dannelse, didaktik og handlekompetence – inspireret af Karsten Schnack

Kari Kragh Blume Dabl, Jeppe Læssøe og Venka Simovska (red.) Danmarks Pædagogiske Universitetskole, 2011, 190 sider, kan downloades på www.dpu.dk/forskning/forskningsprogrammer/miljoegsundhedspaedagogik/publikationer og købes i trykt udgave for 125 kr. inkl. forsendelse

Med festskriftet ønsker nuværende og forhenværende kollegaer at markere Karsten Schnacks lange, inspirerende

og væsentlige bidrag til didaktikkens udvikling. Anledningen er hans fratræden som professor ved Institut for Didaktik, DPU, AU, den 1. maj 2011. I forskningsprogrammet “Miljø & Sundhedspædagogik” var Karsten Schnack med til at gøre handlekompetencebegrebet til et nøglebegreb.

MUSIKHISTORIE

Jazz i Danmark 1950-2010

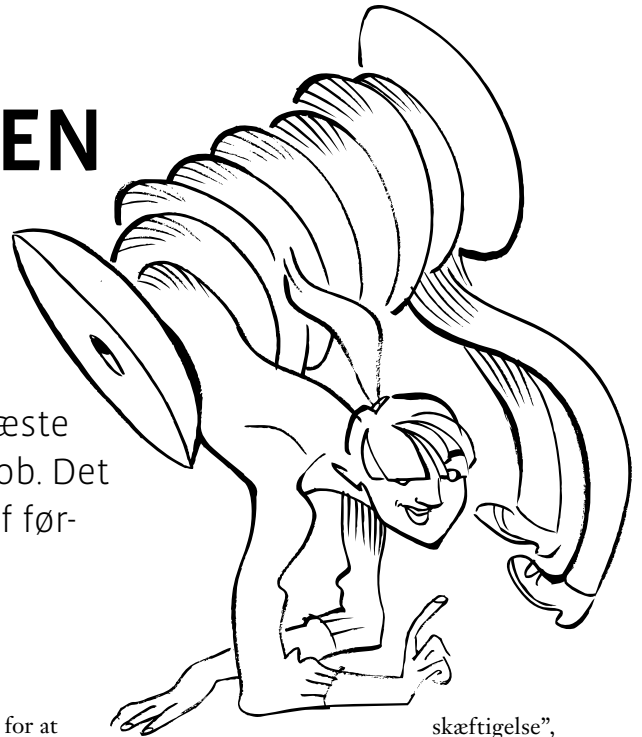
Olav Harsløf og Finn Slumstrup (bovedred.)

Politikens Forlag, 2011, 624 sider, 450 kr.

Bogen er en tour de force gennem guldalderen i dansk jazz. Fra den amerikanske inspirerede jazz til den danske forankrede jazz. Det er historien om musikken, personerne, spillestederne, anmelderne og koncerterne. I en kronologisk gennemgang krydret med faktuelle bokse gives det store overblik over dansk jazz med først beboppen og snart efter revivaljazzen som to konfrontative spor, der skulle præge dansk jazz lige siden starten af 1950'erne.

FLEKSJOBORDNINGEN LUKKER FOR HØJTUDDANNEDE

Den blå fløj ændrer på fleksjobordningen fra næste år, så kun de lavestlønnede kan arbejde i fleksjob. Det rammer højtuddannede og vil forøge antallet af førtidspensioner, kritiserer akademikerne.

Det skal ikke længere være muligt for højtuddannede at gå på fleksjob. Med støtte fra Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne vil regeringen basere en fremtidig ordning på en tilskudsmodel, som bliver kraftigt nedjusteret og i fremtiden højest vil svare til den maksimale dagpengesats.

Regeringens nye fleksjobordning, som vil træde i kraft i 2012, kalder Akademikernes Centralorganisation (AC) således en de facto-nedlukning af tilskudsmulighed for akademikere med forudgående erhvervs erfaring. Hvis man har en månedsløn på over 30.000 kroner, kan arbejdsgiveren i fremtiden nemlig ikke længere få tilskud til fleksjob. Det vil derfor blive en umulighed i fremtiden for akademikere og mange andre med mellemlange uddannelser at bruge denne ordning, påpeger chefkonsulent i AC Jens Mølbach.

“Det udsletter muligheden for at få en større gruppe af folk med reduceret erhvervssevne til at blive længere på arbejdsmarkedet, som oprindeligt var tanken med ordningen. Det vil betyde, at flere mellem- og højtuddannede tvinges til at søge førtidspension, og det er en skidt udnyttelse af arbejdskraft og uddannelse, som samfundet har investeret i”, siger Jens Mølbach.

Langt dyrere

Han bakkes op af DM's formand, Ingrid Stage, som også er uforstående over for, hvorfor regeringen ændrer på ordningen, så den kun retter sig mod den del af arbejdsmarkedet med de laveste lønninger.

Siden ordningens start i 1998 er andelen i fleksjob med en videregående uddannelse frem mod 2009 mere end fordoblet til 22 procent. Det viser en analyse fra 2010 af Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Fra januar til august sidste år var der ifølge analysen 52.100 fuldtids personer i fleksjob og 14.300 på ledighedsydelse. I 2009 var udgifterne til fleksjobordningen godt 10,7 milliarder kroner, og det er næsten dobbelt så meget som forventet ved førtidspensionsreformen i 2003.

Ifølge regeringens 2020-plan vil tilskuddet til den nye fleksjobordning blive reguleret med størrelsen af lønnen. Det betyder, at de største tilskud i modsætning til i dag vil blive givet til personer med den laveste løn.

“I den nuværende fleksjobordning får de personer, der i forvejen har en høj indkomst, det højeste løntilskud. Dette kan medvirke til at trække personer ud af ordinær beskæftigelse og ind i støttet be-

skæftigelse”,
siger Ulla Tørnæs,

arbejdsmarkedsordfører i Venstre.

Hun forklarer, at den eksisterende fleksjobordning ifølge regeringen begrænser incitamentet til at øge arbejdstiden for på sigt at overgå til ordinær beskæftigelse, og det kan fastholde ressourcerne stærke personer i fleksjobordningen. Den nye fleksjobmodel vil ifølge regeringen forbedre de offentlige finanser med 1,4 milliarder kroner i 2020.

Ikke så enkelt

Men så enkelt kan regnestykket ikke gøres op, mener Jens Mølbach.

“Man sparer penge i tilskud, men samtidig har regeringen formentlig ikke modregnet alle de modsatrettede negative effekter for alle dem, som vil blive tvunget på førtidspension, og de mange færre hænder på arbejdsmarkedet, der vil blive på grund af dette. Det koster også penge”, siger Jens Mølbach.

Ifølge Arbejdsmarkedsstyrelsens analyse er det ved afgang fra fleksjobordningen endt med en førtidspension i mere end 40 procent af tilfældene. Men Ulla Tørnæs afviser, at den nye fleksjobordning vil resultere i, at flere ender på førtidspension.

“Førtidspension tilkendes man kun, hvis man ingen arbejdsevne har, og størrelsen af den offentlige forsørgelse påvirker – mig bekendt – ikke arbejdsevnen. Reformen betyder ikke, at vi giver færre mulighed for at blive visiteret til ordningen. Størrelsen på løntilskuddet i den nye ordning styrker incitamentet til at øge arbejdstiden, og det vil øge arbejdsudbudet”, siger Ulla Tørnæs. <<

PERSONER I FLEKSJOB

- Videregående uddannelse: 22 procent
- Ufaglærte: 37 procent
- Anden erhvervs-givende kompetence: 41 procent
- I mere end 40 procent af tilfældene ender afgang fra fleksjob i en førtidspension
- Kvinder kommer oftest i fleksjob. I 2009 udgjorde kvinder 62 procent af de nyvisiterede

Kilde: Arbejdsmarkedsstyrelsen:
Analyse af fleksjobordningen 2010

FAKTA OM TEACHING LAB

Alle linjefagsstuderende får sammen med deres undervisere stillet 15 timer til rådighed til et Teaching Lab-forløb.

Emnevalget er fuldstændigt frit. Det kan være didaktisk, kreativt eller mere fagorienteret. Idéerne kan komme fra både de studerende, underviseren eller en lærer på en af de praktiskskoler, der er tilknyttet læreruddannelsen.

Der findes ingen fast opskrift på, hvordan et forløb skal se ud. Men når et emne er fastlagt, går alle typisk i gang med at finde relevant teori, hvorefter det diskuteres, hvordan teorien kan anvendes i praksis. Herefter afprøves teorien i praksis ude på en skole, før det hele efterfølgende evalueres hjemme på læreruddannelsen.

Teaching Lab placeres helst, før de studerende skal i praktik, så de kan få gavn af erfaringerne i praksis.

Teaching Lab indgår fremover som en del af forskningsprojektet "Brobygning mellem teori og praksis i professionsuddannelserne" på Danmarks Pædagogiske Universitetsskole ved Aarhus Universitet. Projektet er et statsligt forskningsprogram, der blev igangsat i januar 2009 og afsluttes ved udgangen af 2012.

Fra teori til praksis i Nørre Nissum

“Der gik det op for os, hvor mange versioner der er af, hvad der føles rigtigst og vigtigst i undervisningen af fremtidens lærere”.

Torben Roswell, uddannelsesleder, Læreruddannelsen i Nørre Nissum

Lærerstuderende gylper teorier op i en lind strøm ved eksamensbordene. Men ude i klasselokalerne kløjes de ofte i de fine ord. Læreruddannelsen i Nørre Nisum har indført obligatorisk Teaching Lab, som skal gøre videnskab praktisk anvendeligt. Det er vejen frem, mener forsker Per Fibæk Laursen.

Der er langt mellem husene på den snede og smalle vej, der pænt langt ude på landet i den nordlige del af Vestjylland ender i Nørre Nisum. De gamle bygninger, der for et års tid siden fik selskab af en ny hovedindgang, kalder ikke umiddelbart på ord som banebrydende, nytænkende og kanonisk. Men efter ganske få minutter har to engagerede herrer omkring et rundt bord gjort kort proces med fordommene.

Praktikleder Poul Anker Møller og udviklingsleder Torben Roswall er ophavsmænd til det projekt, som Læreruddannelsen i Nørre Nisum kalder for Teaching Lab. Og som nu kommer til at indgå i det statsligt finansierede forskningsprojekt "Brobygning mellem teori og praksis i professionsuddannelserne".

"Læreruddannelsen er blevet mere og mere disciplinorienteret. Praktikperioderne skal først og fremmest bestå, og der er ikke længere så god plads til at eksperimenterer og lege. Der har manglet et undersøgende rum, hvor de studerende har mulighed for at arbejde med forskningsbaserede resultater i praksis, og det har vi skabt med Teaching Lab", fortæller Poul Anker Møller fra Nørre Nisum.

15 timer i laboratoriet

Et forløb i Teaching Lab tager som udgangspunkt 15 timer. Forløbene gennemføres i de studerendes linjefag, og emnet kan være rent didaktisk, handle om trivsel i timerne eller være fagrelateret. Med i Teaching Lab er ud over de studerende og deres linjefagslærer også en repræsentant fra en af de praktikskoler, som læreruddannelsen samarbejder med. I fællesskab går de tre parter til problematikken ud fra en teoretisk, forskningsbaseret vinkel. Forskelligt litteratur bliver læst og diskuteret, hvorefter der bliver sat ord på, hvordan den nye viden kan anvendes i klasselokalerne. Herefter går turen ud i en klasse, hvor den praksisrettede teori prøves af, og

hjemme på seminarieret igen evalueres indsatsen og forløbet.

"Under hele uddannelsen er de studerende generelt meget optaget af det empiriske fundament for at blive en god lærer, mens de har ringe mulighed for at arbejde med forskningsbaseret viden. Med Teaching Lab forbedrer vi de muligheder, og helt overordnet er vores mål jo at klæde fremtidens lærere på, så de både teoretisk og praktisk kan håndtere de krav, som de møder fra både elever, forældre, skoleledere og ikke mindst politikere", forklarer Torben Roswall.

Ingen retningslinjer

Baggrunden for Teaching Lab er tæt beskrevet i et godt 30 sider langt notat. Men nogen egentlig opskrift på, hvordan forløbene skal gennemføres, eksisterer ikke.

"Sådan en har vi ikke", erklærer Poul Anker Møller, mens han slår ud med armene.

Og det er med fuldt overlæg, at der ikke er skrevet lange pjecer og anvisninger om, hvordan undervisningen skal foregå.

"Vores pointe er, at der skal være plads til at eksperimenterer. Den kreativitet, spontanitet og frihed til selv at bestemme fuldt ud, hvordan de 15 timer skal bruges, slår vi ihjel, hvis vi begynder at komme med retningslinjer til, hvordan det kan eller kunne være. De studerende bliver målt på stort set alt, hvad de laver, så med Teaching Lab har vi skabt et rum, hvor der ikke er stillet nogen parametre op på forhånd, som der skal evalueres efter. Det giver frihed og får idéerne og lysten til at prøve noget nyt til at blomstre", fastslår han.

Det er to år siden, de studerende og ansatte i Nørre Nisum blev tilbudt at prøve kræfter med Teaching Lab. En af udfordringerne var at få planlagt hele projektet, så underviserne i første omgang tog idéen til sig. Gennembruddet kom, da Torben Roswall på et medarbejderseminar præsenterede et svensk forskningsresultat >>

Uddannelsesleder Torben Roswell og praktikleder Poul Anker Møller (fotoet) har udviklet konceptet omkring Teaching Lab. Det har overrasket både dem selv, men også både undervisere og studerende, hvor stort udbyttet er.

“Vores studerende møder op og er rustede til tænderne med argumenter for, hvorfor de gør, som de gør. De studerende har ligesom prøvet at slå sig i Teaching Lab”, siger Elise Dahl Krogh (tv.), cand.pæd. og underviser i dansk, Læreruddannelsen i Nørre Nissum. Th. studerende Charlotte Falckenberg Sloth.

>>

om forskelle på, hvad undervisere opfatter som centralt og vigtigt i uddannelsen af lærere.

“Det var noget af en øjenåbner, for det gik op for os alle sammen, at vi absolut ikke er ens. Undviserne blev bedt om at drøfte, hvilket paradigme de selv bor i, og der gik det op for os, hvor mange versioner der er af, hvad der føles rigtigst og vigtigst i undervisningen af fremtidens lærere”, fortæller han.

Hænger i gardinerne

At skabe et rum til både teori, praktik og refleksion er ifølge forsker og mag.art. i pædagogik Per Fibæk Laursen fra Center for Grundskoleforskning på Danmarks Pædagogiske Universitetsskole ved Aarhus Universitet vejen frem, hvis fremtidens lærer skal kunne stå distancen i det, som politikerne ynder at kalde verdens bedste folkeskole.

“Der er helt generelt brug for nye måder at afprøve tingene på i forholdet mellem teori og praksis. Ikke kun inden for lærerfaget, det gælder også andre professionsbachelorere. Og at arbejde mere laboratorieorienteret er en af mulighederne”, fastslår han.

Problemerne med at bære solid teoretisk viden med over i professionerne er ikke af ny dato, påpeger Per Fibæk Laursen. For teori har den ulempe, at den er netop teori.

“Det er alle tiders, at de lærerstudende læser spændende tekster om matematiske problematikker. Men der står bare ikke noget konkret i teksterne om, hvordan man får den viden formidlet, så den passer til en 3. klasse, der også består af børn, der hænger i gardinerne og vil alt muligt andet end matematik”, siger han.

Fælles udgangspunkt

Gennem sine studier oplever Per Fibæk Laursen en stigende interesse for empirisk baseret teori som grundmateriale for professionsuddannelserne. Og det kan ifølge ham vise sig at være den rigtige vej at gå i kampen mod “plejer”, som er mange skolelæreres værste fjende.

“Der sker mange uventede ting i en skoletime. Pludselig sidder der et barn i vindueskarmen i stedet for på stolen, og samtidig er der et par stykker, der bliver rygende uvenner. I den situation vil de fleste lærere komme til at bruge energien på konflikten og så afvikle undervisningen,

som de plejer. Derfor vil det ikke være nogen dårlig idé at tage udgangspunkt i noget mere empirisk funderet teori, der tager højde for netop de situationer, i stedet for den mere filosofisk orienterede teori, som klassisk bruges i læreruddannelsen”, mener han.

Den holdning får opbakning fra både studerende og undervisere i Nørre Nissum. Elise Dahl Krogh, cand.pæd. i dansk og underviser i dansk, kan slet ikke forestille sig en hverdag uden Teaching Lab:

“Med Teaching Lab har vi et fælles udgangspunkt, fordi vi er i samme boldgade. Vi læser den samme teori, deltager sammen i de praktiske forløb ude på skolerne og diskuterer ud fra de samme oplevelser, når vi kommer tilbage igen. I et normalt undervisningsforløb tager vi teorien her først, så tager de studerende i praktik og kommer tilbage med en eksplosion af oplevelser, som jeg som underviser ikke kan diskutere med dem ud fra deres kontekst, fordi jeg ikke er der. Det gør en utrolig forskel”.

Anders Bendsen, cand.mag i engelsk og musik og master i EKT og læring, underviser i engelsk. Han oplever, at Teaching Lab binder undviserne sammen fagkol-

“Problematikken omkring brobygning mellem teori og praksis er velkendt, men jeg må erkende, at Teaching Lab har givet os svar på noget, vi ikke havde nået at stille spørgsmålstegn ved endnu”.

Svend Aage Povlsgaard, leder af Læreruddannelsen i Nørre Nissum,

“Det er farligt at blive den lærer, du selv havde, da du gik i skole, men det er desværre tit det, der sker. Med Teaching Lab bliver vi rustede til ikke at falde i den grøft”, siger studerende Lui Møller. Tv. hans medstuderende Mette Konge.

legialt på en anden måde end tidligere:

“Der er også som underviser blevet plads til at lege mere, og vi griner meget mere sammen. Vi anerkender på en anden måde, at der er mange måder at undervise på”.

Rustet til tænderne

I Nørre Nissum har både undervisere og ledelsen fået de første signaler fra omverdenen på, at Teaching Lab er mere end blot et overgangsfænomen. Der er rift om de studerende ude på praktikstederne, kommende studerende viser større interesse for studiestedet, og lærere fra folkeskolerne i det vestjyske henvender sig i stigende grad med idéer til emner, der kan tages op i Teaching Lab.

“Jeg synes, vi som undervisere får utroligt mange positive tilbagemeldinger. Også selv om vi må erkende, at vi med Teaching Lab udfordrer de folkeskolelærere, der er ude på skolerne. Vores studerende møder op og er rustede til tænderne med argumenter for, hvorfor de gør, som de gør. De studerende har ligesom prøvet at slå sig i Teaching Lab, så derfor er de langt mere modige, når de kommer ud i praktik på skolerne”, fortæller Elise Dahl Krogh.

Og hun har fuld opbakning fra de studerende.

“I praktikperioden har du normalt syv uger til at vise, at du har lært det, du skal, og at du kan tænke som en lærer. Men i Teaching Lab får vi mulighed for at

være kreative og spontane og udfordre de gængse tankegange i folkeskolen, og det giver et helt andet mod til at udfordre rutinerne i praktikperioden efterfølgende”, mener Ditte Egerup, 4.-års-studerende med engelsk som linjefag.

Samme oplevelse har Lui Møller, der er 2.-års-studerende med matematik som linjefag:

“Teaching Lab er som modellervoks, der kan formes og ændres undervejs i takt med erfaringerne. Jeg har personligt fået skuldrene ned, fordi jeg har prøvet nogle ting af inden mit praktikforløb, og der er virkelig meget, vi kan tage med ud og anvende direkte i klasserne. Det er farligt at blive den lærer, du selv havde, da du gik i skole, men det er desværre tit det, der sker. Med Teaching Lab bliver vi rustede til ikke at falde i den grøft”, siger han.

Leder af Læreruddannelsen i Nørre Nissum Svend Aage Povlsgaard er positivt overrasket over de mange gevinster, der foreløbigt har vist sig ved Teaching Lab.

“Problematikken omkring brobygning mellem teori og praksis er velkendt, men jeg må erkende, at Teaching Lab har givet os svar på noget, vi ikke havde nået at stille spørgsmålstejn ved endnu. Vi har fået langt flere gode oplevelser og erfaringer ud af det her, end vi havde drømt om, og jeg bliver overrasket, hvis vi skulle løbe ind i rekrutteringsproblemer sådan lige med det samme”, siger han på beskedent vestjysk. <<

“Der er helt generelt brug for nye måder at afprøve tingene på i forholdet mellem teori og praksis. Ikke kun inden for lærerfaget, det gælder også andre professionsbachelorer”.

Per Fibæk Laursen, mag.art. i pædagogik, Danmarks Pædagogiske Universitets-skole, Aarhus Universitet

Et væld af vilde køkkenhaver

Det vil komme både miljøet og den danske økonomi til gode, hvis vi bliver bedre til at udnytte den vildtvoksende natur. Den hædrede kultursociolog Søren Espersen fortæller hvordan.

“**Kig ned i stedet** for at kigge op”.

Det er en mundtlig ordre, som nærmest giver sig selv. For her ved Dragør Fort på Amager vader vi nærmest rundt i et tagselvord af et spisekammer, og så er det til og med gratis.

Her midt mellem sandstranden og en større græseng lever planter, krydderurter og bær i et skønt kaos blandt opskyllet tang. Netop dette sted ynder mag.art. og kultursociolog Søren Espersen at vise frem for interesserede, når han skal fortælle om de mange vilde steder i naturen, hvor det for enhver er nemt og gratis at smutte forbi og sanke til både aftensmaden og den finere kokkerering.

“Det er nemt lige at cykle forbi og fylde kurven med en buket af vild kørvel, strandkarse, også kaldet strandpeberrod, eller brændenælder til aftensmaden. Og på offentlige områder må alle fylde en plastikpose til eget brug helt gratis, så hvorfor ikke bare gøre det”, siger Søren Espersen.

Han er grundlægger af konsulentvirksomheden Kulturlandskab.dk, som vejleder og arbejder tæt sammen med kommuner og regioner om bæredygtig natur- og miljøudvikling. Samtidig sanker han urter direkte til restauranter og kokke, blandt andre Claus Meyer.

Således var Søren Espersen i starten af juni måned sammen med netop Claus Meyer med til at lave en to kilometer lang medisterpølse, som skulle kokkeres på grille stillet til rådighed af DM og serveres på Rådhuspladsen (se side 28). Arrangementet gik ud på at gøre medisterpølsen mere værdsat, end den er i dag, på en sjov og lidt anderledes måde. “Magisterpølsen” indeholdt ramsløg, strandkarse og strandmælde, som Søren Espersen havde bestemt det.

“Claus ringede og nævnte, at det var meningen, der skulle spinat i medisteren.

Jeg sagde hvorfor dog det, når vi har så mange andre gode ting til vores rådighed. Så vi fandt på at bruge disse tre ingredienser i stedet for”, griner han.

Næringscentral

Den opskyllede tang på strandbredden ved Dragør Fort virker som det rene næringssubstrat for planter og krydderurter som østersø-strandsennep og strandmælde, forklares Søren Espersen og griber en buket strandkarse og beder journalist og fotograf om at smage. Det smager noget overraskende som wasabi.

Han er tydeligvis en mand, som brænder for naturen og for at sprede budskabet om, at vi danskere skal blive langt bedre til at udnytte og bruge naturen rigtigt, som vi engang gjorde det. For sit arbejde med formidling om Nordens vilde urter og bær er Søren Espersen da også blevet tildelt Det Gastronomiske Akademi Hædersdiplom. Og der er ifølge ham al mulig grund til at spekulere meget mere i at sanke på danske arealer.

“Regner man på, hvad en god strandeng kan indbringe af spiselige planter, ville de arealer formentlig kunne indbringe det samme, som landmanden får i tilskud fra EU for at lade arealerne afgræsse. Så bliver det lige pludselig langt mere interessant at passe disse naturarealer rigtigt og samtidig sanke vilde planter bæredygtigt”, siger Søren Espersen og slår armen ud over de vildtvoksende planter, hvorimellem flere fede ænder og et par høns går rundt og skutter sig mod kulingen, som slår ind fra Øresund på denne danske forårsdag.

Også ud fra et langsigtet økonomisk perspektiv med miljøet in mente er der

Kultursociolog Søren Espersen arbejder på et sankernetværk, som skal øge udbuddet og kendskabet til nordiske planter og krydderurter til gavn for både os og naturen.

ifølge Søren Espersen meget at hente for Danmark, hvis vi bliver bedre til at udnytte, hvad naturen stiller til vores rådighed. Hvis Danmark eksempelvis erstatter importeret oksekød fra Sydamerika med dansk oksekød opdrættet på danske naturarealer, så kunne vi erstatte det importerede kød 1,5 gange.

“Vi har 300.000 hektar lyse, åbne naturarealer, som vi er forpligtiget til at passe med enten høslet eller afgræsning. Hvorfor bruger det offentlige masser af penge på halvdårlige til ikkeeksisterende plejeordninger af de mange hektar, når vi rent klimamæssigt kunne spare både mængder af regnskov i Brasilien og CO₂-udslip ved transporten på at dyrke mere naturkød herhjemme?”, spørger Søren Espersen.

Et sankernetværk

I Norden vokser i dag omkring 330 planter og bær, som kan spises. I Danmark har man spist omkring 275 vilde planter og bær, som har været brugt i mad, øl og brændevin.

I dag kan langt de fleste danskere vel blot nævne en håndfuld af de mange hun-

drede planter, som for de flestes vedkommende er gået i glemmebogen. Og mange tør heller ikke plukke de vilde planter af angst for at skade naturen. Men hele 97 procent af vores naturlandskaber er kulturlandskaber, som har været dyrket, græsset eller på anden måde anvendt produktivt. Der gemmer sig et hav af smagsoplevelser på danske natur- og kulturarealer, som vi lader gå til spilde, fordi folk ikke selv plukker, eller fordi de ikke bliver gjort tilgængelige i det lokale supermarked, forklarer Søren Espersen. Det er ikke alene en smags- og ernæringsmæssig skam, men går også ud over vores miljø og natur. For når folk plukker planter og bær eller efterspørger kød og ost fra naturområder, er de med til at sikre de lysåbne arealer.

“De kulturpåvirkede naturarealer gror til, og de mest sårbare organismer dør, hvis vi ikke plukker, afgræsser og dyrker jorden, for det vedligeholder og genskaber den mosaik af biotoper, der tilsammen udgør et biosystem, der kommer os alle til gode”, siger Søren Espersen.

Han arbejder på at etablere et sankernetværk med kvalificerede sankere efter

samme principper som landets svampeforeninger, hvor man holder svampekurser og uddanner eksaminerede svampekendere. Idéen er at fremme den lokale afsætning efter en business to business-model mellem lokale samlere, dyrkere, restauranter og forretninger, som langsomt kan vokse sig større til at udbrede vilde planter på landsplan. For selv om det danske køkken de seneste år har haft en rivende medvind med et antal hyldede Michelin-restauranter, så går det stadig trægt med at få mange danske forretninger og restauranter til at satse på indkøb af de mange nordiske planter og bær. Men ifølge Søren Espersen er det realistisk at håbe på, at mange vilde planter og bær fra Norden med tiden vil være at finde på hylderne i supermarkederne.

“Ramsløgene er jo eksempelvis blevet mainstream. Det samme kan strandkarsen og strandmælden også blive, for de står kvalitetsmæssigt ikke tilbage for ramsløgene. Det er bare et spørgsmål om at få det over disken”, siger Søren Espersen. <<

SANK TIL DIG SELV

Sanker man på offentlige områder, må man fylde og tage hjem, hvad der svarer til en plasticpose om dagen helt gratis. Sanker man på privat grund, skal jord- eller gårdejereren spørges. Fredede planter må under ingen omstændigheder indsamles.

“Regner man på, hvad en god strandeng kan indbringe af spiselige planter, ville de arealer formentlig kunne indbringe det samme, som landmanden får i tilskud fra EU”.

Også fødevarermedister Henrik Høegh var at se blandt medisterpølsens venner. Her får han sig en pølsesnak med DM's formand, Ingrid Stage.

MAGISTRE FOR MEDISTER

Politikens bagsideredaktør, Oliver Stilling, blev så rørt over DM's tilsagn om at støtte medisterpølseprojektet, at han spontant måtte give DM's formand en ordentlig krammer.

To kilometer. Så lang var den medisterpølse, der onsdag den 1. juni blev serveret på Rådhuspladsen i København.

Det var dagbladet Politikens bagsideredaktør, Oliver Stilling, der havde fået den storslåede idé at relancere medisterpølsen som acceptabel middelklassespise. Hurtigt derefter gik bl.a. kokken Claus Meyer, COOP Danmark, Københavns Kommune og ikke mindst Dansk Magisterforening ind i projektet.

Da Oliver Stilling henvendte sig til DM's formand, Ingrid Stage, var hun ikke sen til at give sit tilsagn om at bevilge 10.000 kr. til leje af 10 kæmpegrillere. "Ud fra et marketingsmæssigt perspektiv er det genialt af magistrene at gå ind og sætte sig på så centralt et element i

eventen", skrev Politiken den 18. maj.

Også på anden vis var DM indirekte involveret i projektet: DM-medlem og kultursociolog Søren Espersen var manden bag "magisterpølsens" krydderier. Han indsamlede på en eng på Amager strandkarse, strandmælde og ramsløg, som tilsammen gav pølsen en fantastisk smag, kan Magisterbladets udsendte pølsespiser rapportere. (Læs i øvrigt om Søren Espersen og hans syn på Danmarks vilde køkkenhaver på siderne 26-27).

For også at vise DM's moralske støtte til pølseprojektet stillede DM med et hold serveringsdamer og -mænd med formanden i spidsen, da det hele løb af stabelen. Efter sigende – og efter at Magisterbladets rapporter møt havde trukket sig tilbage – var de to kilometer pølse spist op allerede kl. 16.15. <<

Foto: Colourbox

VÆRKTØJSKASSER TIL ARBEJDSGLÆDE

Hvordan styrker man arbejdsglæden i den kommunale verden? Det kommer Personaleweb med bud på i form af to værktøjskasser. Den grønne værktøjskasse giver forslag til, hvordan man får en sjovere arbejdsdag og lærer hinanden og arbejdsglæden bedre at kende. Den orange værktøjskasse fremhæver ti vigtige områder for arbejdsglæden og kommer med forslag til, hvordan man fokuserer på dem i hverdagen. Værktøjskasserne er et resultat af projekt Arbejdsglæde i en kommunal verden og er det, der virkede hos de medvirkende arbejdspladser. Læs mere på personaleweb.dk.

SVÆRERE AT FÅ STUDIEOPHOLD I DANMARK

Integrationsminister Søren Pind har fremsat forslag om, at udenlandske studerende uden for EU, som ønsker at læse i Danmark, skal kunne dokumentere, at de er selvforsørgende. Når de udenlandske studerende søger ind på en dansk uddannelse, skal de derfor samtidig oprette en konto i et dansk pengeinstitut, og bliver de optaget på uddannelsen, skal de sætte et beløb svarende til et års SU ind. Derudover skal der ifølge Berlingske sammen med ansøgningen om studieopholdstilladelse også gives dokumentation for, at den studerende egenfinansieret har bestået en engelsk sprogtest.

“Vi støder i stigende grad på en ny type frivillige, som er dybt kompetente og fagligt funderede. Som henvender sig til os, fordi de gerne vil yde en indsats og gøre en forskel for andre, men som også er meget bevidste om at bruge deres evner og tid bedst muligt”.

Leif Vestergaard Pedersen, direktør i Kræftens Bekæmpelse, til Berlingske

MAGISTER-TV

Et nyt tv-program giver indblik i livet langs Danmarks kyster. Fra 13. juni kan man følge med, når fem magistre i programmet “Danmark – kyst til kyst” ser nærmere på kyststrækningerne og fortæller historierne bag dem over otte programmer – et pr. område. Værterne er en havbiolog, en geograf, en historiker, en biolog og en botaniker. Med computergrafik, arkivbilleder, undervandsbilleder og helikopterfoto-grafering bliver de over 7.000 kilometer kyst endevendt på DR hver mandag.

Foto: Colourbox

Alkohol- video vinder pris

Engelske forskere fra University of Nottingham har fået tidsskriftets Sciences pris SPORÉ – Science Prize for Online Resources in Education – for deres formidlingsvideoer. I de små videoer, som ligger på YouTube, guider en professorlignende type gennem emner som alkohol, krystallisering og andre emner inden for kemi. Se videoerne her: www.youtube.com/periodicvideos.

Ingen afklaring om barselsrefusion på universiteter

Selv om videnskabsministeren erkender, at barselsordningen fra 2009 giver universiteterne store økonomiske og ligestillingsmæssige problemer, træder hun vande i sagen.

Måske skyldes det et nært forestående valg. I hvert fald mundede en drøftelse af forskningsverdens problemer med barselsordningen fra 2009 kun ud i videnskabsministerens lovning på ... endnu en drøftelse.

Charlotte Sahl-Madsen havde sendt sin departementschef til et møde den 10. maj, der også havde deltagelse af ligestillings-

minister Lykke Friis samt universitetsrektorerne, repræsenteret ved rektorkollegiets formand, Jens Oddershede. Men konkrete resultater af mødet udeblev.

“Jeg er meget opmærksom på, at barselsordningen giver forskningsverdenen et problem. Med omlægningen får institutterne mindre i lønrefusion end tidligere. Derved bliver institutter med mange

kvinder hårdere ramt end institutter med mange mænd, da mænd i gennemsnit tager kortere tids barsel”, lød det efterfølgende i en skriftlig kommentar fra Charlotte Sahl-Madsen til Magisterbladet. Og hun tilføjede: “Jeg vil derfor tage en drøftelse med finansministeren og ligestillingsministeren om, hvorvidt ordningen inden for rammen har fået den mest hen-

Mate- matik og datalogi betaler

Efter at have levet med et sæt regler for utilstrækkelig lønrefusion til ansatte på barselsorlov tog Syddansk Universitet i foråret 2010 et drastisk skridt.

“Vi har lavet en solidarisk udligningsordning, så det ikke er det enkelte institut, der skal betale, blot fordi det ansætter mange kvinder”, forklarer Erik Kjær-Larsen. Han er kontorchef i universitetets budgetafdeling og administrerer blandt andet lønrefusionen for ansatte under barsel.

I praksis betyder ordningen på Syddansk Universitet, at det ikke længere er det enkelte institut, der skal finde de penge, som ikke

dækkes af Barselsfonden, som det fx er tilfældet på Københavns Universitet. Derimod har man etableret en forsikringsordning for det enkelte fakultet til supplerende af barselsfundsrefusionen.

“Det betyder kort sagt, at matematik og datalogi, som traditionelt ikke har særligt mange kvinder ansat, bidrager til ph.d.ernes og postdoc’ernes barselsorlov på andre fakulteter på lige fod med de mere kvindetunge studier. Det er en ordning, som er gennemført uden sværdslag. Vi er jo alle interesseret i, at der også i fremtiden fødes børn”, forklarer Erik Kjær-Larsen.

Budgetchefen understreger,

at det kun er det ligestillingsmæssige problem, som universitetet med sin solidariske udligningsordning er kommet til livs.

“Forsikringsordningen skal jo stadig finansieres, og det er institutterne, der hænger på den ekstra regning. Men man kan sige, at udgiften til at dække den manglende lønrefusion nu er blevet tørret mere tyndt ud. Man tager fra de rige og giver til de fattige for nu at sige det lidt populært. Og man opnår i det mindste, at det ikke bliver et økonomisk spørgsmål, om det er en mand eller en kvinde, der løber med jobbet”, siger Erik Kjær-Larsen.

“Hvis institutterne skal bløde økonomisk, fordi de ansætter kvinder i den fødedygtige alder, så er det meget tænkeligt, at nogle vil føle sig fristet til at pege på mænd til stillingerne i stedet”.

Helle Samuelsen, institutleder, Københavns Universitet

sigtsmæssige udformning for forskningsverdenen”.

Barselsordningen fra 2009 har kostet universiteterne dyrt. Rigtigt dyrt.

Universiteternes egen interesseorganisation, Danske Universiteter, har beregnet, at syv universiteter alene på ph.d.-området samlet har tabt 10 millioner kroner, siden ordningen blev indført. Der til kommer Aarhus Universitet, der vurderer at have oparbejdet et tab på et tocifret millionbeløb.

Ud over de merudgifter, som ordningen påfører universiteterne, er der også et ligestillingsproblem indbygget i modellen, påpeger flere kritikere.

Udgifterne vil vokse

“Hvis institutterne skal bløde økonomisk, fordi de ansætter kvinder i den fødedygtige alder, så er det meget tænkeligt, at nogle vil føle sig fristet til at pege på mænd til stillingerne i stedet”, påpeger blandt andre Helle Samuelsen, institutleder på

Antropologi ved Københavns Universitet. På hendes institut måtte man alene sidste år hente en million kroner andre steder i budgettet for at finansiere barselsudgifterne til instituttets kvindelige ph.d.er.

Også universitetsrektorerne har været oppe at markere, lige siden ordningen blev indført.

“Ændringen af barselsordningen er sikkert neutral for staten som helhed, men på arbejdspladser med mange kvinder er det en dyr ordning. Og problemet bliver jo ikke mindre af, at vi med globaliseringsaftalen gik med til at øge antallet af ph.d.-stillinger på universiteterne”, pointerer rektorkollegiets formand, Jens Oddershede.

Han er glad for, at videnskabsministeren nu erkender, at forskningsverdenen oplever særlige problemer med ordningen.

“Vi har opfordret til en ændring af ordningen lige siden 2009. Vi har fra start gjort opmærksom på både de ligestillingsmæssige og økonomiske problemer ved

omlægningen, så det kan ikke komme bag på ministeren. Nu vil vi da meget gerne se et politisk initiativ til at rette op på skævvridningen, så barselsudgifter ikke bliver en økonomisk belastning for dem, der ansætter kvinder”, siger Jens Oddershede.

Helle Samuelsen fra Antropologi er også glad for, at Charlotte Sahl-Madsen nu åbent erkender, at ikke mindst universiteterne står med et barselsproblem. Allerede i oktober sidste år skrev hun et brev til både ligestillings- og videnskabsministeren, hvori hun opstillede en række eksempler på, hvad det koster institutterne at have deres ph.d.er og postdoc'er på barsel. Et halvt år efter havde hun endnu ikke hørt en lyd fra de to ministre.

“Det er positivt, at Sahl-Madsen er opmærksom på urimeligheden i, at vi som institutledere skal finde penge andre steder i vores budgetter, fordi vi ikke får fuld lønrefusion. Jeg håber, hun også agerer på det. Jeg anser det for at være en hastesag”, understreger institutlederen. <<

CV-TJEK FOR KVINDER PÅ VEJ

Foto: Janneke Abildskov

DM har haft besøg af en gruppe kvinder med anden etnisk baggrund end dansk til en snak om, hvordan man skriver et CV. Konsulent Nina Hallgren Steinrud gav gode råd og vejledning i CV-skrivning og information om vilkårene på det danske arbejdsmarked.

Organisationen “Kvinder på vej” er et projekt målrettet kvinder med anden etnisk baggrund end dansk. Formålet er at hjælpe kvinderne med at søge job på deltid, heltid, at hjælpe dem med at søge praktikophold eller med at komme ind på en uddannelse. Organisationen havde selv henvendt sig til DM og bedt om hjælp.

“Kvinder på vej” er et EU-projekt. Projektet er finansieret af socialfonden og de lokale beskæftigelsesråd i København, Hillerød, Helsingør, Frederikssund, Fredensborg, Rudersdal og Allerød. ggb

Kamp om nordisk observatorium

Et dramatisk opgør er i gang om fremtiden for Nordic Optical Telescope på La Palma. Opgøret ligner en banal magtkamp mellem observatoriets spanske værter og dets nordiske ejere. Men der står meget mere på spil. "I princippet skulle vi pille hele observatoriet ned møtrik for møtrik og lukke butikken. Det ville næppe være en rimelig udgang", siger teleskopets danske direktør. >

Det nordiske teleskop ligger øverst på bjerget blandt de europæiske observatorier. Gule bulldozere vil næppe pynte på årets feriefoto. Det hvide tårn er svensk og rummer verdens fineste solteleskop. Også det er i farezonen.

Kampen står om fordeling af tid på Nordic Optical Telescope, der ligger i 2.400 meters højde.

» Den, der blinker først, har tabt.

Derfor kan kun stille diplomati og internationalt pres løse op for den magtkamp, der udspiller sig 4.693 kilometer mod syd på øen La Palma.

I centrum for kampen står Nordic Optical Telescope, der fra sit højdepunkt på øens vulkanske klipper er rette mod stjerner og galakser

Teleskopet drives af forskningsrådene i fem nordiske lande. Den oprindelige 30-årige aftale med de spanske myndigheder blev indgået for 29 år siden. Sidste år sagde Danmark, Norge og Sverige aftalen op for at forhandle sig til en bedre ordening.

“Forhåbentlig lykkes det. Hvis vi ikke kan blive enige med spanierne, skal vi fjerne teleskopet. Det står i den nuværende aftale”, siger teleskopets danske direktør, Johannes Andersen.

I så fald skal kikkert, spejle, bygning, betonfundamenter, strømgenerator, servicebygning, værksted, antenner, kabler og computere for mange millioner kroner skilles ad og køres væk.

“Vi er et lille teleskop, men vi er meget effektive til de vigtigste nordiske forskningsprojekter, og det er vi på grund af vores fleksibilitet. Hvis vores effektivitet fortsat skal begrænses af formelle, historiske klausuler, som intet har med videnskabelig kvalitet at gøre, kan vi lige så godt lukke før som senere. Konkurrencen på den aktuelle forskningsfront er for hård til, at vi kan blokere hver femte time til helt uvedkommende projekter. Spanske astronomer er velkomne på det nordiske teleskop, men deres projekter skal passe

ind i de nordiske ejeres fleksible, videnskabelige strategi”, siger teleskopets direktør.

Klart, roligt, mørkt

Vejen fra La Palmas kystby Santa Cruz og op til Nordic Optical Telescope består af 40 kilometer snoet bjergvej med tæt på 250 sving. Oppe i 2.400 meters højde ligger de fleste skyer under én. Her er ofte klart.

Den lille vulkanø har masser af vand til alle sider. Det giver mindre turbulens, end hvis omgivelserne havde bestået af landjord. Luften er relativt rolig.

Og så er her dejligt mørkt.

Teleskopet ligger nær klipperne Roque de los Muchachos, som er øens højeste punkt. Hele området er lukket for borgere og turister om natten. Kun astronomer og stab har adgang. Og de forstår at beskytte mørket. Selv i den dybe nat, trods sving og bratte fald, kører de ofte kun med parkeringslysene tændt, når de passerer lysfølsomme teleskoper på vejen fra bjerget ned til et nærliggende hotel.

Højt, roligt og mørkt. Roque de los Muchachos er et godt sted.

Faktisk overgås Kanarieøerne kun af Mauna Kea på Hawaii og Atacama-ørkenen i Chile, når det gælder ideelle betingelser for astronomiske observationer.

Det ved spanierne godt.

“Men her er sommetider for meget støv i atmosfæren”, påpeger Johannes Andersen.

Støvet er Saharas ultrafine sand, der flyver med vinden over havet fra Afrika til Kanarieøerne. I perioder blæser det ind over La Palma og lander på teleskopets store spejl.

Magt over tiden

Alligevel står striden mellem Norden og Spanien ikke om sand, mørke, turbulens eller andre fysiske vilkår.

Striden handler om fordeling af nattens dyrebare timer.

Fra solen går ned, til den står op, tæller hver en time, der er tør nok, klar nok og mørk nok til, at astronomerne kan fange lyset fra stjerner og galakser i ufattelige afstande fra vores Jord.

Spanierne står fast på, at de har ret til 20 procent af den tid. Det har de også. Ifølge den nuværende kontrakt.

Men står det til Johannes Andersen og de nordiske forskningsråd er tiden for urørlige blokke af national tid udløbet.

“Hvis forskning ikke er førsteklases, er den spild af tid. Nationale kvoter har intet med kvalitet at gøre. God forskning drives på tværs af lande, historie, kulturer, som vi gør i Norden, og den skal koordineres tæt med de store teleskoper i Chile. Ellers klarer vi os ikke i konkurrencen”.

Han mener sammen med teleskopets ejere, at tiden ved alle europæiske kikkerter bør fordeles i fællesskab. Enhver forsker med et lødigt videnskabeligt projekt skal kunne søge om tid.

Astronomer uden grænser

Nordic Optical Telescope er ikke alene om de gode fysiske vilkår ved Roque de los Muchachos.

På to kvadratkilometer kuperet terræn ligger adskillige teleskoper drysset ud i landskabet i deres hvide og sølvfarvede bygninger. Svenskerne har – foruden deres andel i det nordiske teleskop – også et

NORDIC OPTICAL TELESCOPE

Det nordiske optiske teleskop har en spejldiameter på 2,56 meter. Observatoriet er placeret i 2.400 meters højde på Roque de los Muchachos på den spanske ø La Palma.

Teleskopet drives af Nordic Optical Telescope Scientific Association, NOTSA, som er et konsortium af forskningsrådene i Finland, Norge, Sverige, Danmark samt universitetet i Island. Det årlige driftsbudget er 13 millioner kroner.

NOTSAs formål er at stille observationstid til rådighed for nordiske astronomer. NOTSAs bestyrelse er ansvarlig for den overordnede politik og har under sig en videnskabelig komite, der efter ansøgning fordeler tid til astronomiske forskningsprojekter.

NOTSA har 12 ansatte, der udvikler teleskopet, instruerer besøgende forskere eller udfører observationer for andre forskere.

“Som konkurrencen er i dag, kan man som et lille teleskop kun bidrage væsentligt til forskningen ved at satse og prioritere. Vil man alt, opnår man intet”.

egget solteleskop. Englænderne har egne teleskoper, som drives i samarbejde med hollænderne. Og så er her teleskoper, opstillet af belgiere og italienere. Og selvfølgelig spaniere.

Spaniernes teleskop er størst. Gran-TeCan har et spejl med en diameter på over 10 meter.

“Om fem til ti år vil alle de europæiske teleskoper både her og i resten af verden være integreret i ét stort samarbejde, hvor forskningsprojekter bliver tildelt observationstid på det bedst egnede teleskop i forhold til hvert projekts karakter”, spår Johannes Andersen.

Nordisk nej til blokke

Første skridt mod en ny international arbejdsdeling er et nej til faste, spanske blokke af observationstid. Det mener direktøren, hans bestyrelse og de nordiske forskningsråd.

Ellers vil de ikke bruge penge på en opgradering af observatoriet.

“I dag har vi forskellige instrumenter på teleskopet alt efter opgavens karakter. Med det helt rigtige instrument på kikkerten kan vores reaktionstid komme helt ned på 10 minutter. Skal vi først til at skifte instrument, går resten af natten. Derfor er løsningen, at vi investerer i et nyt instrument, der kan løse alle beslægtede opgaver optimalt i 100 procent af tiden”.

En hurtig reaktionstid er især interessant, når man studerer gammaglimt og supernovaer. Netop på det felt har danske forskere markeret sig stærkt internationalt. Dark Cosmology Center på Københavns Universitet er nervecentret i programmet med samarbejdspartnere over hele verden.

Et nyt instrument vil sandsynligvis koste omkring fem millioner kroner. Dem vil teleskopets ejere og brugere kun investere, hvis man er sikker på, at man fremover har fuld fleksibilitet. Uden faste, spanske blokke af tid.

Den, der blinker først, har tabt.

Solobservatorium i fare

Senest i et brev af 17. april 2011 fastslår den spanske stat gennem sit videnskabsministerium, at forlængelsen af den internationale aftale også gælder reglen om reservation af 20 procent af tiden til spanske programmer. Spanien vil beholde deres timer.

Samtidig beklager man beslutningen fra “de lande, der har valgt at trække sig ud af aftalen”, og henviser til den paragraf, der betyder nedrivning af observatoriet.

Altså farvel til det nordiske teleskop med dets kikkert, spejle, bygning, betonfundamenter, strømgenerator, service-

>>

“Med det helt rigtige instrument på kikkerten kan vores reaktionstid komme helt ned på 10 minutter”, forklarer direktør Johannes Andersen. En opgradering af teleskopet kommer først på tale, hvis Norden får en ny aftale med Spanien.

“Hvis forskning ikke er førsteklases, er den spild af tid. Nationale kvoter har intet med kvalitet at gøre”.

» bygning, værksted, antenner, kabler og computere. Og farvel til Sveriges solobservatorium, der regnes for et af verdens fineste. Bliver parterne ikke enige, skal det hele rives ned, pakkes sammen og køres væk inden 17. maj 2012.

Man ser det for sig: Mens europæiske politikere holder taler om viden og vækst og forskning og samarbejde, viser europæiske tv-kanaler billeder af kostbare danske og svenske observatorier, der bliver revet ned og kørt bort i stumper på grund af spanske krav.

At tv-billederne ville blive effektfulde, er hævet over enhver tvivl.

Det nordiske teleskop er placeret højere end de andre teleskoper og ligger for enden af den vej, hvor turisterne standser. Gule bulldozere vil ikke pynte på årets feriefoto med deres meget tydelige signal om, at Norden ikke føler sig velkommen på det spanske bjerg.

Regningen er betalt

Men er det ikke rimeligt nok, at spanierne får noget til gengæld for deres investeringer?

De har bygget veje og et stort overnatningshotel med kantine tæt på observatorierne. I den nærmeste by, los Llanos, ligner gadelamperne gammeldags tørrehjelme for at holde lyset i ave. Gadelysets smukke, gule glød skyldes et milli-

onprojekt, der skal erstatte kviksølvet i alle La Palmas gadelamper med natrium. Alt sammen af hensyn til astronomernes spektralanalyser af stjerners kemiske sammensætning, hvor natrium generer mindre end kviksølv.

“Naturligvis skal Spanien have en rimelig kompensation. Men alle teleskoperne her har også betalt for spansk observationstid i 29 år. Det er også en betydelig løbende udgift, som ikke kan fortsætte i al fremtid”, siger teleskopets direktør.

Afgørelsens time

Forskning på det nordiske observatorium bliver planlagt et halvt år frem i tiden. Hvis de spanske værter insisterer på en nedrivning af et af verdens fineste små teleskoper, skal de første skridt snart tages.

Endnu er der ingen forhandlinger. Tiden går, og 17. maj 2012 er ikke langt borte. Den dag skal observatoriet være væk, hvis de to parter ikke bliver enige.

Alligevel virker Johannes Andersen forbløffende rolig. Måske fordi hans lille teleskop har en stor stemme i europæisk astrofysik. Johannes Andersen har netop afsluttet fem år som formand for Astronet, som rådgiver EU-landene og Kommissionen om fremtidige satsninger for al europæisk astrofysik. Han er tidligere generalsekretær for International Astronomical Union. Aktuelt kombinerer han hele tre

poster i Opticon, der er dannet for at styrke samarbejde og udvikling af europæisk astronomisk forskning. Her er han blandt andet formand for teleskopdirektørernes forum.

Selv mener han, at roen har et andet udspring end magt og indflydelse.

“Jeg er rolig, fordi der ikke er noget alternativ til den strategi, som observatoriets bestyrelse, den nordiske og europæiske ejerkreds og vi selv har lagt i fællesskab. Som konkurrencen er i dag, kan man som et lille teleskop kun bidrage væsentligt til forskningen ved at satse og prioritere. Vil man alt, opnår man intet. Som led i den proces har vi brug for maksimal effektivitet og maksimal fleksibilitet. Det kræver, at også spanierne arbejder med på vores fælles europæiske strategi. Ellers spilder vi deres og vores fremtid hernede. Så enkelt er det”.

Han bliver næppe den, der blinker først. <<

JAGT PÅ GAMMAGLIMT

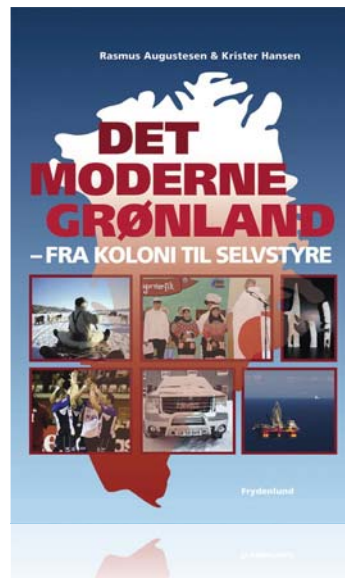
Et gammaglimt er et voldsomt udbrud af gammastråler, der skydes ud i universet, når en tung stjerne dør i en eksplosion. Et gammaglimt er universets mest energirige begivenhed. Det varer typisk nogle få sekunder, hvor det skinner flere hundrede gange stærkere end en typisk supernova. Nogle gammaglimt kan producere 100 gange så meget energi, som vores egen Sol kan producere i løbet af hele sin levetid på 10 milliarder år. Et gammaglimt efterlader sig et glimt af synligt lys, der varer nogle få timer eller dage.

Lynhurtig reaktion er nøglen til succesfulde studier af gammaglimt. Det nordiske teleskop indgår i et beredskab

for et netværk af forskere med ret til at sende en mail om et “Target of Opportunity” til observatoriet. Mailen får operatørerne på La Palma til straks at suspendere alle andre projekter og rette kikkerten mod gammaglimtet. Teleskopets reaktionstid kan komme helt ned på ti minutter.

Danske forskere har markeret sig stærkt internationalt i studiet af gammaglimt. Dark Cosmology Center på Københavns Universitet er nervecentret i programmet med samarbejdspartnere over hele verden. Studiet af gammaglimt er en vigtig forklaring på, at Nordic Optical Telescope Scientific Association ønsker maksimal fleksibilitet i planlægning af observatoriets opgaver.

“For at dæmme op for det store forbrug af alkohol forsøgte man sig i en periode med et rationeringssystem, og det lykkedes faktisk at nedbringe alkoholforbruget”.

HISTORIE

Det moderne Grønland – fra koloni til selvstyre

*Rasmus Augustesen og Krister Hansen
Frydenlund, 2011, 108 sider, 119 kr.*

Bogen fortæller om Grønlands nyere historie. Om et folk, der er gået fra fangerkultur til moderne nation, og et land, der er gået fra at have status som dansk koloni over hjemmestyre til selvstyre.

LITTERATUR

Et skrivende dyr

*Erik Skyum-Nielsen
Gyldendal, 2011, 199 sider,
249 kr.*

Bent Vinn Nielsen er en af de mest respekterede samtidsforfattere, og i anledning af hans 60-årsdag har Erik Skyum-Nielsen taget initiativ til denne samtalebog, hvori de taler om bl.a. litteratur og kunst, om samfund og politik m.m.

PÆDAGOGIK

Indskolingens socialpsykologi – dynamikker i børnefællesskaber

*Leni Rosa Astrup
Forlaget UP, 2011, 164 sider,
188 kr.*

Bogen er en beskrivelse af et feltarbejde i en 1. klasse, hvor forfatteren blev vidne til en lang række dynamikker, der udspiller sig i fællesskaber, i venskaber, i hemmelige alliancer, i forhandlinger, i konflikter, i betroelser m.m. Bogen har fokus dels på de relationelle forhold, læreren kan se, og dem, som læreren ikke kan se,

dels på de sociale dynamikker, der foregår, når læreren er til stede i klasserummet og ikke til stede: i spisepausen, i frikvartererne, på skolevejen.

SAMFUND

Pragmatisk sociologi

*Luc Boltanski
Hans Reitzels Forlag, 2011,
300 sider, 298 kr.*

Luc Boltanski (f. 1940) er fransk sociolog og en af den moderne samfundsvidenskabs mest prominente skikkelser. Boltanski begyndte sin karriere som elev af Pierre Bourdieu, men har siden distanceret sig fra sin læremesters billede af samfundet, hvor mennesker passivt og forblændede lader sig styre af skjulte magtstrukturer, som kun den klarsynede sociolog er i stand til at afdække.

STATISTIK

Statistics for Non-Statisticians

*Birger Madsen
Springer-Verlag GmbH, 2011,
160 sider, 49,95*

This book was written for those who need to know how to collect, analyze and present data. It is meant to be a first course for practitioners, a book for private study or brush-up on statistics, and supplementary reading for general statistics classes. The book is untraditional, both with respect to the choice

of topics and the presentation. The topics were determined by what is most useful for practical statistical work: even experienced statisticians will find new topics or new approaches to traditional topics.

SPROG

Grammatik over det Danske Sprog, bind I-III

*Erik Hansen og Lars Heltoft
Det Danske Sprog- og Litteraturselskab (DSL) i kommission
af Syddansk Universitetsforlag,
2011, 1.842 sider, 795 kr.*

Dette er det første bud på en funktionel semantisk beskrivelse af dansk, idet den inddrager de grammatiske fænomeners betydningsside i langt større omfang, end det tidligere har været tilfældet. Værket tager udgangspunkt i et funktionelt sprogsyn og inddrager således forholdet til den faktisk forekommende sprogbrug i sin beskrivelse af de danske grammatiske strukturer frem for, som de fleste andre grammatikker, at nøjes med at beskrive de formelle regler.

UDDANNELSE

Entreprenørskabsundervisning – proces, refleksion og handling

*Lene Tortzen Bager, Per Blenker,
Pia Rasmussen og Claus Thrane
Aarhus Entreprenørship Center,
2010, 130, sider. Kan bestilles
gratis på aec.au.dk/omentrepreneurskab/publikationer*

Undervisning, der skal skabe mere entreprenante studerende, skal i sig selv være entreprenant. Det betyder, at gamle vaner fra forelæsninger og casebaseret undervisning skal lægges på hylden og erstattes med krav om reel handling fra de studerendes side. Først når de tager udgangspunkt i deres egen undren og handler på den, tilegner de sig entreprenørskab. Denne bog beskriver et undervisningsforløb på kandidatuddannelsen i oplevelsesøkonomi ved Aarhus Universitet.

LEDELSE

Min indre leder. Sådan sætter skoler og forældre det enkelte barn i centrum

*Stephen R. Covey
Gyldendal Business, 2011, 272
sider, 249,95 kr.*

Alle mennesker har en indre leder – også børn og unge. Stephen R. Covey, forfatter til “7 gode vaner”, fortæller i denne bog, hvordan vi kan komme i kontakt med vores indre leder. Gennem eksempler og anekdoter kommer vi tæt på det essentielle i ledelse og på, hvordan vi vækker ledere i vores børn og unge.

Fleksibel efterløn rammer timelønnedes pengepung

Mange timelønnede risikerer at få omregnet deres løn efter en lav timelønssats, når de går på efterløn. Det kan i særlig grad gå ud over akademikere. Regeringens regler er forældede, lyder kritikken.

Det skal betale sig at kunne arbejde. Også selv om man har nået efterlønsalderen. Den såkaldte fleksible efterløn blev sat i verden for at gøre det eftertragtet for de ældre at blive længere tid på arbejdsmarkedet. Ordningen tilbyder således en række økonomiske fordele, hvis man fortsætter med at arbejde, selv om man er gået på efterløn.

Men for en større gruppe af timelønnede og projektansatte lønmodtagere i

efterlønsalderen er det ikke en fordel at fortsætte med at arbejde. Det kan nemlig gå hårdt ud over deres opsavede efterløn, hvis de fortsætter med at arbejde.

Timelønnede og honoraransatte som freelancere er oftest aflønnet med en B-indkomst, og det betragter regeringen som "ukontrollabelt arbejde". I de tilfælde skal a-kasserne fradrage lønnen i efterlønnen efter en sats, som for mange er langt mindre end den faktiske timeløn for det arbejde, der udføres. Satsen på 205,52 kroner i 2011 er fastlagt af Beskæftigelsesministeriet ud fra et gennemsnit af alle danske lønmodtageres timeløn. Det er langt mindre, end mange højtuddannede tjener, når de har været på arbejdsmarkedet i mange år. Tjener en timelønnet konsulent med ret til efterløn således eksempelvis 410 kroner i timen, så skal der trækkes to efterlønstimer i regnskabet, fordi det anses som ukontrollabelt arbejde, og lønnen er det dobbelte af satsen. Det koster med andre ord i det tilfælde to efterlønstimer at arbejde en enkelt time.

Uforeneligt med vidensarbejde

De regler er magister og tidligere it-konsulent i Aarhus Kommune Ulla Madsen godt sur over. Da hun for nylig nåede efterlønsalderen, ville hun gerne fortsætte med at arbejde. Hun forhandlede sig derfor frem til at kunne fortsætte sit arbejde

“Det er da rigtigt, at hvis man er højt lønnet, vil man med de nye regler i nogle situationer blive dårligere stillet”.

Vibeke Dalbro, kontorchef, Arbejdsmarkedsstyrelsen

på en god timeløn ud fra gældende overenskomster på sin arbejdsplads i Aarhus Kommune. Men Ulla Madsens arbejde blev betragtet som ukontrollabelt arbejde. Derfor blev hendes løn omregnet efter satsen, der er langt under hendes aftalte timeløn, inden den blev suppleret med efterlønnen.

At timelønnen kan være lige så høj, det skal være, uden at det går ud over efterlønnen, hvis der er tale om "kontrollabelt" arbejde, men ikke, hvis der er tale om "ukontrollabelt arbejde", mener Ulla Madsen er helt uforeneligt med det vidensarbejde, som mange magistre udfører i dag.

"Vi udfører ofte arbejdet i projektrammer, der kræver en vis form for selvstændighed. Arbejdsgiveren kan ikke gå rundt og kontrollere, at alle projektdeltagerne sidder på deres pind og udfører det, de skal", skriver Ulla Madsen i et debatindlæg i Magisterbladet nr. 8/2011.

Nye regler, samme konsekvenser

Pr. 1. maj i år er reglerne om fleksibel efterløn og dagpengeperiode ændret, så alle a-kasser skal bruge eIndkomstregisteret, som er et samlet register over alle borgernes indkomst, og som arbejdsgiverne indberetter løn til. Det betyder, at a-kassernes sagsbehandling i fremtiden sker på baggrund af disse indberetninger fra arbejdsgiveren.

Efter de nye regler er det kontrollabelt arbejde, hvis der indberettes i løntimer – som A-indkomst. Er man honorarlønnet, timelønnet eller freelancer, er man derimod oftest aflønnet med en B-indkomst, og det vil blive anset som ukontrollabelt arbejde. De nye regler vil derfor fortsat ramme mange lønmodtagere som Ulla Madsen.

Formand i Magistrenes A-kasse (MA) Frederik Dehlholm pointerer, at det er lovgivningen og ikke a-kasser som MA, der fastsætter omregningssatsen til brug ved ukontrollabelt arbejde. Han mener, at reglerne er urimelige og bør laves om.

"Det er nogle mærkelige regler – både i forhold til efterløn, men også i forhold til andet arbejde, hvor du kan få deltidsunderstøttelse som efterløn og dagpenge ved siden af. Der bliver timelønnen for mange med en lidt højere timeløn omregnet til, at man har arbejdet mange flere timer, end man reelt har. Det hører ingen steder hjemme", siger Frederik Dehlholm, som også er formand for DM's privatsektor.

Han kalder reglen for "ikke særlig akademiskervenlig". Akademikere har nemlig

ofte højere timelønninger end omregningssatsen på de 205 kroner, og derfor er det især akademiske lønmodtagere, som rammes.

Den udlægning af effekterne bekræfter Arbejdsmarkedsstyrelsen over for Magisterbladet. Især honoraransatte og formentlig mange magistre vil opleve visse ændringer i retstilstanden. Men det kan både være positivt og negativt alt efter situationen, lyder vurderingen.

Forældet tankegang

Kontorchef i Arbejdsmarkedsstyrelsen Vibeke Dalbro fastslår, at det er en politisk beslutning, når man opererer med én fælles omregningssats for alle. Det skyldes, at de fleste a-kasser i dag har meget forskellige medlemmer.

"Derfor vil det være helt umuligt, hvis a-kasserne skal operere med forskellige satser i individuelle sager. Men det er da rigtigt, at hvis man er højt lønnet, vil man med de nye regler i nogle situationer blive dårligere stillet. Men antallet af indberettede timer har forskellige betydninger i forskellige regelsæt, så det er hverken entydigt negativt eller positivt", siger Vibeke Dalbro.

Skal den timelønnede efterleve beskæftigelseskravet på 1.924 timers arbejde på 3 år for at opnå retten til dagpenge, vil en lønmodtager ved ukontrollabelt arbejde være interesseret i, at der registreres det højeste mulige timetal. Det gælder også, når man skal have ret til en skattefri præmie. Den selv samme person vil derimod være interesseret i at få den mindst mulige registrering af timer, når det gælder reglerne om fradrag i forhold til arbejde. Med få registrerede timer vil det gå mindre ud over udbetalingen af efterlønnen eller dagpengene, lyder forklaringen.

Frederik Dehlholm mener slet ikke, man bør gøre arbejdet op i, om det er henholdsvis kontrollabelt eller ukontrollabelt.

"Det er en forældet tankegang. Det er i dag meget få, som står i en situation, hvor lederen konstant kontrollerer, hvor meget tid du bruger på arbejdet", siger Frederik Dehlholm.

Han giver Arbejdsmarkedsstyrelsen ret i, at en lavere sats end den faktiske timeløn i visse tilfælde kan være en fordel:

"En omregning af en højere timeløn end 205 kr i timen kan være en fordel for den enkelte, hvis man står og mangler timer til genoptjening af dagpengeretten, for så bliver det arbejde, man har udført, faktisk omregnet til flere timer, end man reelt har arbejdet", siger Frederik Dehlholm. <<

KONTROLLABELT OG UKONTROLLABELT ARBEJDE

Pr. 1. maj 2011 er det arbejdsgiverens indberetning af løntimer i eIndkomstregistret, der afgør, om arbejdet er kontrollabelt eller ukontrollabelt, og ikke længere lønmodtagerens lønsedler.

Indberetningspligten omfatter løntimer i forbindelse med udbetalt løn for personligt arbejde i tjenesteforhold, der er A-indkomst for lønmodtageren. Det betegnes kontrollabelt arbejde.

Der indberettes ikke løntimeoplysninger i forbindelse med afregning af vederlag for personligt arbejde uden for tjenesteforhold (B-indkomst). Det betragtes derfor som ukontrollabelt arbejde.

Når der ikke ydes løn for et antal timer, fordi der fx er fastsat et fast beløb for udførelsen af arbejdet, eller aflønningen sker ved provision, betragtes arbejdstiden også som ukontrollabel.

Hvis arbejdstiden anses som ukontrollabel, omregnes den efter den gældende omregningssats, som er fastsat af Beskæftigelsesministeriet.

Satsen for ukontrollabelt arbejde i 2011 er på 205,52 kroner per time.

Kilde: Ministerialtidende. Vejledning om beskæftigelseskrav for lønmodtagere og dagpengeperiode.

"Det er nogle mærkelige regler – både i forhold til efterløn, men også i forhold til andet arbejde, hvor du kan få deltidsunderstøttelse som efterløn og dagpenge ved siden af".

Frederik Dehlholm, formand, Magistrenes A-kasse

“Mon der findes én eneste, som ikke jubler ved synet af en stak lysebrune pandekager, der bare venter på at blive fyldt?”

Pandekage

Det første, jeg kommer til at tænke på, når talen falder på Rasmus Klump, er pandekager. Store stabler af pandekager! Mmm. Bjørnen med den blå hue er nok ikke den eneste, der har hang til denne spise. Mon der findes én eneste, som ikke jubler ved synet af en stak lysebrune pandekager, der bare venter på at blive fyldt?

Konceptet bestående af brød med fyld kendes i de fleste kulturer i både søde og salte varianter fra pitabrødet over de østeuropæiske pirogger til de mexicanske burritos. Disse retter har den praktiske egenskab, at de kan spises med fingrene. Det var faktisk med dette for øje, at sandwichen blev opfundet. John Montagu, der var den fjerde jarl af Sandwich, var i 1762 midt i et langtrukket spil kort, da sulten meldte sig. Således var jarlen splittet mellem mavefornemnelsen og lysten til at få spillet afgjort. Konflikten blev løst ved at give ordre til butleren om at servere roastbeefen mellem to stykker brød. Adelsmanden kunne spille videre og få stillet sin sult uden at få fingre-

ne griset til. Herved så den første sandwich dagens lys. Det koncept skulle han nok have taget patent på.

Det kan være lidt sværere at spise pandekager og spille kort samtidig uden at fedte kortene til, da pandekagen er stegt i smør. Men det er helt i Rasmus Klumps ånd at spise med fingrene – man risikerer dog en påtale for sådan opførsel ved visse kultiverede borde.

Et andet stridsspørgsmål angående pandekagen er formningen. I Danmark har vi tradition for at rulle den. Jeg kan huske, at første gang jeg spiste pandekager hjemme hos en fransk familie, blev der grinet meget af min rulning. De folder nemlig deres pandekager: Først foldes den sammen til en halv pandekage og så til en kvart pandekage. Man sidder og spiser en trekantet pandekage. Det virker lidt mærkeligt i starten, men nu spiser jeg dem altid på den måde, når jeg er i Frankrig. Det er nemlig en stor og respektindgydende pandekagation med regionen Bretagne som verdens pan-

dekagenavle. Her laver de både søde pandekager, *crêpe*, og madpandekager, *galette*.

Sidstnævnte laves på boghvedemel og serveres hverken som ruller eller trekanter, men ved, at man putter fyldet i midten og folder kanterne op, så pandekagen bliver firkantet. I denne keltiske region finder man også restauranter, der ikke serverer andet end pandekager, *creperie*. Her kan man få hele menuer af pandekager. Så bliver det ikke meget bedre.

Det kan man sagtens eftergøre hjemme, så her kommer opskriften til et lille pandekageparty. Til forret er der tradition for, at man får en boghvedepandekage blot med smør. Boghvedens grovhed og smørrets fedme klæder hinanden perfekt. Til hovedret en enkel variant med spinat, valnødder og gedefost. Så afsluttes der med manér med en lidt mere avanceret karamelliseret ananaspandekage, som med fordel kan flamberes.

Pandekagefesten kunne man passende fyre af en sommeraften med hele familien efterfulgt af lidt bretonsk folkedans. <<

FORRET:**GALETTE AU BEURRE**

Gallettedeje (8-10 stykker)

*250 gram boghvedemel**7 dl vand**En teskefuld salt**Smør*

1. Pisk vand, mel og salt grundigt sammen. Boghvedemelet giver en lidt sej konsistens, og dejen kan godt blive lidt tyk, hvis den står lidt, men så kommer bare lidt ekstra vand i. Det er nemlig vigtigt, at dejen er relativt tynd, så er den lettere at fordele på panden.
2. Boghvedepandekagen skal bages ved høj varme, så varm en pande godt op, og kom godt med smør på. Fordel dejen mest muligt ved at holde panden på skrå. Det skal gå ret hurtigt og kræver lidt teknik. Fortvivl ikke, hvis de første mislykkes.
3. Når dejen begynder at stivne, dryppes den med lidt smeltet smør og vendes.
4. Serveres varme med en lille ekstra klat smør. De kan eventuelt holdes varme i en ovn ved 100 grader.

HOVEDRET: GALETTE MED GEDEOST OG SPINAT

En portion gallettes som ovenover

Fyld:

*100 gram ristede valnødder**En rulle gedeost**300 gram frisk spinat**Et lille bundt forårsløg**En avocado**Økologisk citronskal/saft og oliven-**olie efter smag*

1. Steg pandekagerne som ovenover.
2. Hak forårsløgene. Mos avocadoen. Skyl spinatbladene grundigt, og vend dem i en skål med avocado, forårsløg, citron (saft og skal) + olivenolie efter smag.
3. Fordel spinaten på pandekagerne. Kom tynde skiver gedeost hen over, og drys med valnødder.

party

DESSERT: PANDEKAGER MED KARAMEL OG ANANAS

Dej til 15 stykker:

*75 gram mel**4 æg**100 gram smeltet smør**4 dl mælk**Smør til stegning*

Fyld:

*200 gram sukker**150 gram smør**En ananas**3 dl ananasjuice**Mørk rom**Vaniljeis*

1. Pisk alle ingredienser til dejen grundigt sammen, eventuelt i en blender, så undgå klumper.
2. Steg pandekagerne ved jævn varme på en pande. Det kan gøres i forvejen, da de skal luges i sovsen.
3. Skær top og bund af ananassen plus hele skallen. Del kødet i fire dele, og fjern stokken. Så skæres frugtkødet i tynde skiver på langs.
4. Smelt sukker på en stor pande. Når det begynder at karamellisere, røres der flittigt rundt, til alt er smeltet. Det må ikke blive sort. Så tilsættes halvdelen af smørret og optages i karamellen.
5. Kom ananasstykkerne i karamellen, og lad dem glasere for jævn varme nogle minutter.
6. Stykkerne tages op, og i med resten af juicen og smørret. Pisk sovsen jævn. Så kommer pandekagerne i en efter en og vendes i sovsen for svag varme, hvorefter de foldes sammen to gange til en trekant som beskrevet ovenfor. Kniber det med pladsen, kan de tages op og kommer i til sidst.
7. Kom ananasstykkerne tilbage, og varm det hele igennem.
8. Skal der være fest, så i med en god slat rom, og flamber foran gæsterne. Det er lidt corny, men virker hver gang!
9. Server hver pandekage med sovs, et stykke ananas og en kugle is.

Sidste frist for debatindlæg til nr. 12 er mandag den 8. august kl. 10. Debatindlæg sendes til magisterbladet@dm.dk. Indlæg må maksimalt være på 3.000 tegn inklusive mellemrum. Er et debatindlæg for langt, vil det blive forkortet af redaktionen. Længere indlæg i form af kommentarer eller kronikker bringes efter aftale med redaktøren.

SKUFFET OVER STILLING PÅ ISLANDS PÆDAGOGISKE UNIVERSITETSSKOLE

Mandag den 30. maj vendte jeg hjem efter et år som udsendt dansk lektor ved Islands Pædagogiske Universitetsskole. Som led i det dansk-islandske samarbejde om danskundervisningen i det islandske skolesystem udsendes der årligt en dansk lektor til læreruddannelsen og to lærere, som rejser rundt til de islandske skoler. Det skal for god ordens skyld bemærkes, at denne stilling sorterer under Undervisningsministeriet og derfor intet har at gøre med de udlandslektorater, der administreres af Videnskabsministeriet.

Jeg har tidligere været udsendt som dansk lektor i Estland og glædede mig til at få nye udfordringer med at undervise islandske lærerstudierende i sprogdidaktik og dansk som fremmedsprog. Desuden fik jeg af den faste danske lektor at vide, at jeg i forårssemesteret skulle deltage i et stort forskningsprojekt om islandske skoleelevers læsefærdigheder.

Desværre viste realiteterne sig ikke at leve op til mine forventninger. Antallet af undervisningstimer var skåret stærkt ned. Dette betød, at jeg kun har undervist 4-5 gange i løbet af hele mit ophold. Mit daglige arbejde bestod derfor udelukkende i at give de dansklererstudierende fjernundervisning i talefærdighed over telefonen og Skype nogle timer om ugen.

Det stort opsatte forskningsprojekt udeblev også. Det eneste, jeg hørte til det, var, da jeg blev bedt om at lave en litteraturliste – en opgave, der efter min mening er mere passende for en studentermedhjælper.

Min stilling har derfor i praksis været uden indhold. Det, der har fyldt tiden ud, var de initiativer til forskning og samarbejde med danskafdelingen på Islands Universitet, jeg selv tog. Man kan vælge at anskue dette som noget positivt: At have så stor frihed til at arbejde med sine egne projekter er noget, kun de færreste ansatte på højere læreanstalter kan drømme om i dag. Set i forhold til det dansk-islandske samarbejdsprojekts formål om at styrke danskundervisningen må det dog siges at være spild af ressourcer, at resultatet skal bero på den enkelte udsendte lektors egen samvittighed og personlige initiativer.

Et andet problem har været den manglende registrering af tidligere udsendte lektors arbejde og i det hele taget manglen på kontrol med, om projektet har givet nogle positive resultater på danskundervisningen i Island.

Jeg opfordrer derfor til, at Undervisningsministeriet tager mere hånd i hanke med projektet og stiller nogle krav til et mindstemål af lektioner pr. semester, afrapportering m.m. Desuden foreslår jeg, at man fra ministeriel side tager initiativ til nogle forskningsprojekter om danskundervisning i Island og dansk sprogfærdighed blandt islændinge, som kan gennemføres af den udsendte lektor og overtages af nye lektorer. Uden et sådant initiativ, vil det dansk-islandske samarbejdsprojekt blot fortsætte som en art hvid elefant uden reelt indhold.

Peter Raagaard

PENSIONSKASSEN SKJULER DE REELLE OMKOSTNINGER

På generalforsamlingen i MP Pension den 27. april oplyste formanden med et stort smil, at omkostningerne i pensionskassen var på 596 kr. per medlem, og at de skam var faldende. Men de nævnte omkostninger – på i alt 46,2 millioner kroner summet op for alle medlemmer – er kun en lille del af de samlede omkostninger i MP. Så beløbet er ikke retvisende for pensionskassens omkostninger. Investeringsafdelingens omkostninger på 182 millioner er ikke med. Disse omkostninger er holdt uden for opgørelsen af omkostningen per medlem, hvilket er ukorrekt og forøger udgifterne fra de 596 kroner til knap 3.000 kroner per medlem!

Jeg har først i MP Pensions debatforum – og da der ikke kom et svar her – siden på MP Pensions generalforsamling stillet spørgsmål om de samlede medlemsomkostninger. På generalforsamlingen spurgte jeg også ind til nøgletallet ÅOP (årlige omkostninger i procent), som pensionskassen skal oplyse medlemmerne om fra 1. juli 2011. Dette nøgletal indeholder de samlede omkostninger og bør give et mere retvisende billede af pensionskassens omkostninger. Men det nøgletal ønskede formanden ikke at oplyse generalforsamlingen om. Nu har formanden fremlagt en slags forklaring, næsten to måneder efter at spørgsmålet om MP Pensions omkostninger blev stillet i MP Debat. Men forklaringen er ikke forståelig og virker som salg af elastik i metermål. Men døm selv, dersom du tager et kig på det link, som formanden refererer til som en besvarelse af mit spørgsmål: <http://www.mppension.dk/PensionskassenMagistrePsykologer/Pension/Temaerompension/Omkostninger.aspx>.

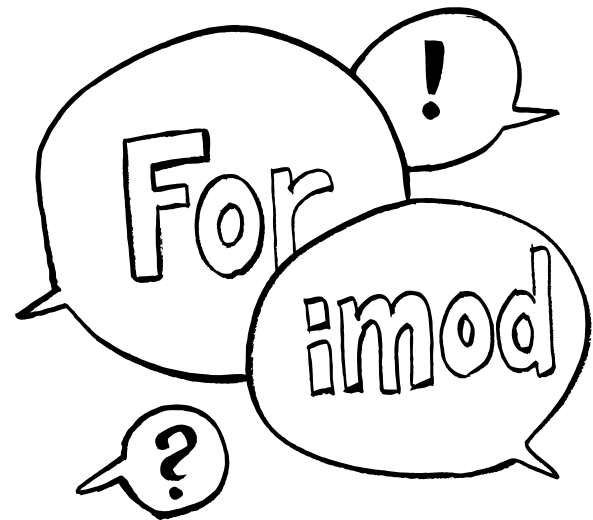
På baggrund af dette svar og en række artikler i Jyllands-Posten den 28. maj 2011 om de høje lønninger i MP finder jeg, at der er et behov for at overveje, hvorledes MP kan forbedre sin informationspolitik over for medlemmerne. Jeg vil gerne opfordre DM til at gøre sin indflydelse gældende over for MP, således at MP Pensions medlemmer får en såvel forståelig som redelig information.

Søren Wiium-Andersen

SVAR

MP Pension udarbejder regnskaber og nøgletal efter Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikrings-selskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen), og vores regnskaber er revideret af Deloitte.

De 596 kroner i omkostninger pr. medlem, som jeg redegjorde for på generalforsamlingen, er et officielt nøgletal beregnet efter regnskabsbekendtgørelsen. Bekendtgørelsen foreskriver, at investeringsomkostningerne skal holdes udenfor, og nøgletallet indeholder derfor ikke investeringsomkostninger.

Vores investeringsomkostninger fremgår af årsrapporten. Ifølge regnskabsbekendtgørelsen skal omkostninger, som vedrører investeringsvirksomhed (note 5 i regnskabet), holdes adskilt fra omkostninger, som er forbundet med at drive pensionskassen (note 8 i regnskabet). I overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen bliver investeringsomkostningerne trukket fra investeringsafkastet, inden vi beregner investeringsafkastet før skat (nøgletal 1). Investeringsomkostningerne skal fordeles efter formue og ikke efter medlemsantal, og det giver derfor ikke mening at beregne en stykomkostning her.

Jeg vil i denne forbindelse gerne nævne, at lavere investeringsomkostninger ofte hænger sammen med lavvande i kassen, altså at man er presset på solvensen. Når man er det, vælger man billigere aktivklasser som fx obligationer og har derfor lavere investeringsomkostninger. Men samtidig har man også lavere afkast. Derfor er det ikke nødvendigvis positivt at have lave investeringsomkostninger.

Som Søren Wium-Andersen ganske rigtigt skriver, skal vi være klar til at vise vores årlige omkostninger i kroner og procent (ÅOK og ÅOP) fra og med 1. juli. Det bliver vi også både på "Min Pension" og på vores dækningsoversigter. Med ÅOK og ÅOP får vi mulighed for at vise medlemmerne vores samlede omkostninger (fra både note 5 og note 8). Det ser vi frem til, for vores politik er netop at være åbne og gennemsigtige, og vi forventer bestemt, at vi hører til blandt de billige pensionskasser.

Søren Wium-Andersen havde et ønske om, at vi kunne vise ÅOK og ÅOP allerede på generalforsamlingen. Som vi redegjorde for ved den lejlighed, var det umuligt, for vi havde først ugen forinden fået at vide, hvorledes tallene skulle udregnes. Beregningen af ÅOK og ÅOP kræver it-udvikling, for der skal fremlægges individuelle tal afhængig af det enkelte medlems opsparring og indbetaling.

Jeg vil give Søren Wium-Andersen ret i, at omkostningsstrukturerne er komplicerede. Måske er det derfor, jeg ikke har kunnet finde andre pensionskasser eller -selskaber, der informerer så grundigt om omkostninger, som vi gør nu i form af et tema på www.mppension.dk. Jeg har på debatforum opfordret Søren Wium-Andersen til at konkretisere sin kritik og komme med forslag, som kan bidrage til forbedringer. Hvad Søren Wium-Andersen ikke forstår, og hvilke spørgsmål han savner svar på, hører jeg fortsat gerne.

Sigrid Jørgensen, formand for bestyrelsen i MP Pension

LØNNINGER I DIN PENSIONSASSE

Jyllands-Posten (JP) og en række andre medier omtalte den 28. maj 2011 lønningerne til medarbejderne i de danske pensionskas-

ser. Der var blandt andet lavet en sammenligning af de gennemsnitlige lønninger for 2010. Din pensionskasse stod øverst i sammenligningen over gennemsnitslønninger i 2010 sammen med de to andre pensionskasser i Unipension. Placeringen skyldes først og fremmest nogle af branchens absolut bedste afkast i både 2009 og 2010.

Gennemsnitslønnen til vores medarbejdere i 2010 var på knap en million kroner. Det var den, fordi vi i Unipension tjente 2 milliarder mere til vores medlemmer end branchen i gennemsnit. Havde vores afkast været 10,8 pct., som var branchens gennemsnitlige afkast i 2010, havde vores lønninger også været gennemsnitlige for branchen, nemlig 735.000 kroner (i JP's sammenligning er pensionskassernes gennemsnitsløn 734.445 kroner).

Forskellen mellem vores medarbejders gennemsnitsløn og branchens gennemsnitsløn i 2010 er den bonus, som medarbejderne i investeringsafdelingen har fået. Den udgør langt under 1 pct. af de 2 milliarder, som vores medlemmer har fået i merafkast i 2010 sammenlignet med branchens gennemsnit.

I MP var investeringsafkastet i 2010 på ikke mindre end 13,5 pct. mod et gennemsnitsafkast i branchen på 10,8 pct.

I pensionskasserne under Unipension forvalter vi primært medlemmernes pensionsmidler internt. Det betyder, at vores investeringsmedarbejdere tæller med i det løngennemsnit, som JP har beregnet. Vores investeringsmedarbejdere er højt specialiserede og meget eftertragtede, og de trækker naturligvis løngennemsnittet op. De langt større udgifter, som andre pensionskasser har til ekstern forvaltning af medlemmernes pensionsmidler, tæller ikke med i deres løngennemsnit, og det giver selvfølgelig et skævt billede. Og det skal bemærkes, at ekstern forvaltning som regel er dyrere end intern forvaltning.

I sammenligningen ser det ud, som om vi i pensionskasserne under Unipension har forskellige gennemsnitslønninger. Det er ikke tilfældet. Forskellene skyldes ene og alene, at man i årsrapporterne skal gøre medarbejderne op i hele tal, mens vi i virkeligheden fordeler lønningsomkostningerne på decimaler. Vi har fælles medarbejdere, som varetager fælles opgaver.

Med til historien hører også, at vi de senere år har gennemført en generel professionalisering af administrationen og rekrutteret højt specialiserede medarbejdere. For eksempel har vores nuværende investeringsafdeling kun tre år på bagen, og den har allerede bevist sit værd. Der er desuden gennemført organisatoriske ændringer i 2010, som har medført ekstraordinære fratrædelsesgodtgørelser, som også trækker gennemsnitslønningerne op.

Sigrid Jørgensen, formand for bestyrelsen i MP Pension

“Imens vokser beskæftigelses- sektoren, dvs. den sektor, der lever af arbejdsløshed og aktive- ring, sig stor og fed. Og imens græsset gror, dør horseemor”.

“ENHVER HAR RET TIL ARBEJDE”

Overskriften er identisk med indledningsordene i FN's Menneskerettighedserklæring af 1948, artikel 23, stk. 1. Det er imidlertid ikke en ret, der nyder samme bevågenhed som fx retten til ytringsfrihed, til politisk valgfrihed og til lighed for loven. Det betyder imidlertid ingeniunde, at arbejde er mindre betydningsfuldt, hvad angår antallet af berørte mennesker og det gode liv for den enkelte. Derfor kan denne manglende opmærksomhed over for det udbredte brud på denne menneskeret forekomme noget uforståelig.

Men den offentlige og private mening synes måske ikke, det er så slemt at være uden arbejde, når den ledige nu kan få understøttelse, der i realiteten vel at mærke ikke er en almisse, en nådegave fra de riges eller stærkes bord, men derimod en subsidiær menneskeret, en mindre kompensation for mangel på arbejde?

Der til er at bemærke: Man bør afholde sig fra at differentiere i elendighed. Hvad er således værst: Mangel på ytringsfrihed eller mangel på arbejde? Hvem vil gøre sig til dommer i den sag? Det, man her kan sige, er: Enhver form for menneskeret bør man tage alvorligt, for dersom man uden konsekvenser og med den ene eller anden undskyldning kan forse sig imod den ene menneskeret, hvorfor så ikke imod den anden?

Nogle kunne oven i købet hævde, at gældende lov altid står over menneskeret. Havde denne opfattelse magt, som den har agt, så falder principielt ikke alene retten til arbejde, men også eksempelvis retten til at ytre sig frit som offer for den.

Der er således al mulig grund til emphatisk at understrege også retten til arbejdes status som en menneskeret, intet mindre.

At arbejdet er en menneskeret, skal ikke så meget tilskrives den filosofiske forklaring, som bl.a. de tyske filosoffer G.W.F. Hegel og den unge Karl Marx gav, nemlig at arbejde er udfoldelsen af menneskets væsenskræfter, samt at mennesket netop ved hjælp af sit konkrete livtag med naturen igennem sin artshistorie kan nå til en forsoning med denne samt nå til et bedre liv og et bedre samfund. Langt snarere skal det tilskrives den delvise fratagelse af adgangen til nærings- og nydelsesmidler, der over-

går den arbejdsløse, i og med at han nægtes adgang til arbejde og dermed til at modtage udkommet deraf. Læg dertil, at adgangen til områder, hvor den ledige frit kan arbejde med og nyde naturens milde gaver, er stærkt begrænset af privat og offentlig ejendomsret. Og endelig må det tilskrives den mangel på anerkendelse og ligeværdighed, som den lediges arbejdsløshed medfører.

Mere pragmatisk, men dog endnu mere udslagsgivende, fordi den er udtryk for historisk erfaring af smerteligste karakter, er den begrundelse for arbejdet som menneskeret, som arbejdsløsheden i 1930'erne iøjnefaldende leverede. Tyskland brød dengang sammen som samfund og retsstat, ikke mindst på grund af en svag regering, der ikke kunne tøjle datidens arbejdsløshed, og man fik i stedet et diktatur af historisk enestående bestialsk karakter, som en afmægtig, desperat og forvirret befolkning jo for gæves håbende kunne redde den ud af den miserable tilstand. Og hvem kender ikke tragiske og/eller ydmygende familiehistorier, der har sin grund i den tids arbejdsløshed? At den økonomiske depression og ikke mindst arbejdsløsheden satte verden i brand i 30'erne og 40'erne, er ingen overdrivelse. Havde det ikke været for den keynesianske New Deal-politik med bl.a. dens igangsættelse af offentlige arbejder i USA, anført af præsident Roosevelt og i Danmark med statsminister Stauning som dens iværksætter, kunne arbejdsløsheden have fået fatale følger også i disse og mange andre lande.

Nutidens aktivering er ikke noget acceptabelt middel til løsning af arbejdsløsheden herhjemme. Jobsøgningskurser, virksomhedspraktik og tilskudsjob fører ingen vegne for den ledige, de medfører, set i fugleperspektiv, ingen løsninger i form af arbejde, de betyder i virkeligheden tværtimod: nøl og arbejdsløshedsproblemet sendt til hjørnespark. Imens vokser beskæftigelsessektoren, dvs. den sektor, der lever af arbejdsløshed og aktivering, sig stor og fed. Og imens græsset gror, dør horseemor. De ledige sendes hæsblesende ind og ud af forskellige “tilbud”, men arbejde får de ikke af det, på trods af at “enhver har ret til arbejde”. <<

DM · Dansk Magisterforening

UDDAN DIN
VIRKSOMHED

dmefteruddannelse.dk

Skræddersyede kurser

Skab en solid fælles platform for det strategiske arbejde i din organisation eller virksomhed med et skræddersyet kursus fra DM Efteruddannelse.

Din organisation kan bruge vores erfaringer med at udvikle fagligt stærke og indholdstunge kurser og skabe målrettet kompetenceudvikling. Og I kan få adgang til vores korps af de skarpeste undervisere inden for mange discipliner.

Vi har en bred vifte af kurser fra korte intensive redskabskurser til forløb på masterniveau.

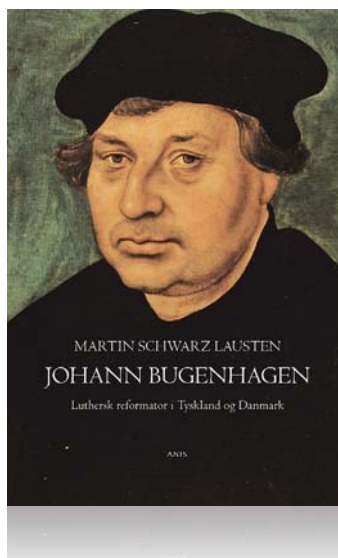
Se vores kursusprogram på dmefteruddannelse.dk og få inspiration til det kursus, vi skal udvikle til din organisation.

VI HAR UDVIKLET KURSER TIL BLANDT ANDRE:

Arbejdstilsynet
Banestyrelsen
Bibliotekarforbundet
Brüel & Kjær
Chr. Hansen A/S
DTU
Finanstilsynet
Forskningscenter Risø
Fødevaredirektoratet
Fødevarestyrelsen
Kræftens Bekæmpelse
Kunstakademiets Arkitektskole
KVL - LIFE
Panum Institutet
PUMA
SU-styrelsen

Find dit næste kursus på www.dmefteruddannelse.dk
eller ring på telefon 38 15 66 68

“Et særligt tema for Bugenhagens bønner var tyrkerfaren, som hensatte ham i den alvorligste angst, ligesom tilfældet var med andre førende teologer i Wittenberg og andre steder”.

RELIGION

Johann Bugenhagen
Luthersk reformator i Tyskland
og Danmark

Martin Schwarz Lausten

Forlaget Anis, 2011, 308 sider, 289 kr. (E-bog 179 kr.)

Johann Bugenhagen, Martin Luther og Philipp Melanchthon var de førende kræfter bag den evangeliske reformation, som fra Wittenberg bredte sig til store dele af Europa. På Christian III's opfordring opholdt Bugenhagen sig i København fra 1537 til 1539, hvor han var den ledende skikkelse i opbygningen af den evangeliske kirke i Danmark. Og den danske folkekirke bygger stadig på flere af Bugenhagens tanker om kirke og samfund.

HISTORIE

Kobbermølle

Kobber- og messingværket ved Kruså: Fra hammerværk til industrivirksomhed, Årsskrift XXIV, 2011

Susanne Rudolff, Torben A. Vestergaard (red. og ovs.)

Museum Sønderjylland – Cathrinesminde Teglværk og Cathrinesmindes Venner i samarbejde med Museerne i Kobbermølle, 2011, 52 sider, 80 kr.

Denne lille bog om Kobbermølle fortæller værkets historie fra begyndelsen af 1600-tallet til i dag. Værket har leveret kobber- og messingvarer i såvel stor som lille målestok til slots- og kirketage i København, til kedler og buddingeforme i Jylland.

KULTURHISTORIE

Odds and Ends from the Fairy Tales og Hans Christian Andersen

Jens Ingvordsen

Den Gamle By, 2011, 75 sider, 42 kr.

En stor del af Den Gamle By ligner i hovedtræk en by fra H.C. Andersens tid. Når man læser hans eventyr, støder man på ting og begreber, som ikke længere er en del af vores hverdag, og som vi måske slet ikke ved, hvad er. Det søger denne lille bog at råde bod på. Det er en underholdende og informativ lille bog, som udkom på dansk i 2009 i Den Gamle Bys

lommebogsserie, og som nu foreligger på engelsk.

LITTERATUR

Johannes Ewalds “Adam og Ewa” (1769) og verdenslitteratur

Erik M. Christensen

Syddansk Universitetsforlag, 2011, 3 bind i kassette, 651 + 136 sider, 495 kr.

Bogen er en kritisk bedømmelse af tidligere litteratur- og åndshistoriske behandlinger af Ewalds “Adam og Ewa” og en æstetisk analyse og karakteristik af værket set i lyset af dets forhold til relevante hovedværker i verdenslitteraturen: Biblen, mysteriespil, Milton, Dryden, Racine og Klopstock.

PSYKOLOGI

Viljen til sejr 2

Coping – Viden og værktøjer, der gør dig bedre og stærkere

Arne Nielsson og Bjarne Lellek
People's Press, 2011, 250 sider, 249 kr.

Dette er den længe ventede opfølger på Arne Nielssons best-

seller “Viljen til sejr” fra 2003. Sammen med psykolog Bjarne Lellek giver Arne Nielsson læseren en række helt nye arbejdsredskaber, der kan skabe klarhed og give en større forståelse for, hvordan man kan opfylde sine drømme og mål.

PÆDAGOGIK

Forældreguiden – Sådan lærer du dit barn at træffe gode valg

Rita Bubl og

Randi Boelskifte Skovhus

ViaSysteme, 2011, 94 sider, 120 kr.

Forældreguiden er skrevet til vejledere på grundskolens sluttrin og dig, der som forælder gerne vil sikre et godt grundlag for dit barn i forhold til at træffe valg af uddannelse og erhverv. Forældreguidens mål er ikke at anvise barnet eller den unge én livsbane frem for andre, men snarere at skabe forståelse af, hvad det i det hele taget vil sige for et barn og en ung at træffe kvalificerede valg.

SAMFUND

Linguistic Diversity and European Democracy

Anne Lise Kjer and
Silvia Adamo (red.)

Ashgate, 2011, 242 sider, £58.50

What role does linguistic diversity play in European democratic and legal processes? Is it an obstacle to deliberative democracy and a hindrance to legal

certainty, or a cultural and economic asset and a prerequisite for the free movement of citizens? This book examines the tensions and contradictions of European language laws and policy from a multi-disciplinary perspective.

FILOSOFI

Den politiske forpligtelse
Det filosofiske fundament for demokratisk stillingtagen

Kai Sørlander

Informations Forlag, 2011, 280 sider, 299 kr.

I bogen tager Kai Sørlander demokratiets fundament under rationel behandling. Hvordan sikrer man, at et demokratisk flertal ikke omstyrter demokratiet? For at demokratiet kan være en konsistent samfundsorden, er det nødvendigt, at vi alle – som rationelt tænkende individer – er underlagt en indre etisk fordring, som forpligter os i forhold til hinanden, en elementær forestilling om borgernes politiske ligeværdighed, som vi bør opbygge samfundet på basis af. Men findes en sådan rationel etik, som rummer de demokratiske værdier? Hvis ikke, er demokratiet ikke en rationel politisk orden!

Leder 48

Museer og fusioner 49

“Jeg ønsker ingen 2.-divisions-museer” 50

Museumsudredningen set med DM-briller 52

Hvad synes du om fusioner? 54

SEKTOREN FOR
FORSKNING OG FORMIDLING

Tema:
Museums-
udredningen

Det danske museums- landskab og dets fremtid

Stort er godt, og styring er bedre. Sådan kunne undertitlen på den udredning om museernes fremtid, Kulturministeriet offentliggjorde i april måned, såmænd godt have lydt, for det er slet og ret det budskab, museumsudredningen har – større og dermed færre museer er et af svarene på fremtidens udfordringer, et andet er udformningen af nationale strategier og dermed identifikationen af særlige indsatsområder, og et tredje er kvalitetsvurderinger.

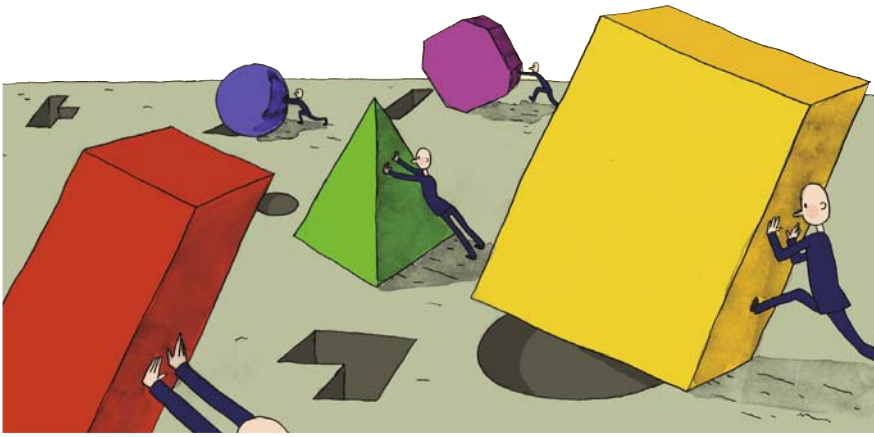
Kun ét af disse svar er nyt – indsatsområder udvalgt med det strategiske mål at styrke kvaliteten af museernes arbejde og samarbejdet mellem dem. De to øvrige svar trækker på en udvikling, der går tilbage til 1990'erne, men som er taget til i de seneste år med kommunalreformen i 2007 som den ændring, der kraftigst befordrede giftelysten blandt museerne. Men det er tydeligt, at forfatterne til udredningen gerne ser, at de 113 museer, der nyder godt af statslige driftsbevillinger og -tilskud, bliver færre og vel også forbinder sig med nogle af de omkring 600 museer, der ikke er statsanerkendte. Og kvalitetsvurderinger har Kulturarvsstyrelsen gennemført siden 2004. Andre svar som fx udbud af landsdækkende opgaver – der henvises bl.a. til arkæologiske udgravninger i forbindelse med anlægsarbejder – er som udformningen af nationale strategier nye, i dette tilfælde endda nøje forbundne: De nationale strategier skal indbefatte fordelingen af de landsdækkende opgaver.

Museumsudredningens anbefalinger har rejst kritik. Det fremgår af de følgende artikler, der alle forholder sig til elementer i udredningen og i museernes aktuelle situation vedrørende bl.a. økonomi, organisering, kontakt til den stedlige befolkning og arbejdsvilkår. Kommentarerne angår i første række økonomien og organiseringen, hvor de gennemgængende temaer er, at det ikke nytter at forestille sig, at der kan spares penge ved fusioner og kvalitetssikring, og at fusioner kan være berettigede, hvis de er forankret lokalt, er nøje planlagte og justeres i takt med de erfaringer, som gøres undervejs. Det er i modsætning hertil netop, hvad der i en af artiklerne benævnes det centralistiske, forvaltningsmæssige perspektiv, som fremkalder de mest kritiske bemærkninger, selv om udredningens tendens er en del afsvækket i forhold til den midtvejsrapport, Kulturministeriet udsendte i september 2010. Museumsverdenen vender sig ikke mod fusioner,

den kan tværtimod henvise til eksempler, der vurderes som gavnlige; men den fremhæver, at der skal være plads til alle, at også små museer uden statslige forpligtelser har deres berettigelse, og at tvangsægteskaber sjældent er frugtbare, en pointe, som træder meget tydeligt frem i den artikel, som bestyrelsen for Museumslandsklubben i DM har bidraget med.

Det er netop erfaringer med nogle fusioner, der lægges frem i den første artikel, men også i et par af de sidste mindre artikler. Sammenfattende bedømmes disse fusioner som befordrende på nogle områder, men der peges også på problemer. Et af disse problemer vedrører kontakten til den lokale befolkning – nærhedstilknytningen – et andet de forskelle i kultur, der kan gøre sig gældende mellem bestyrelser og ledelser, der skal samarbejde og fordele ansvaret mellem sig – læg ikke en bilfabrik sammen med et mejeri. Hvordan disse problemer bedst løses, må bero på lokale vurderinger og initiativer, der gennemføres, inden fusionen realiseres. Her er bestyrelsernes og direktørernes rolle central, men det gælder også i mere overordnet forstand – det er bestyrelsesformændenes og direktørernes opgave at sondere terrænet for potentielle samarbejdspartnere, hvad enten der tales om mere uformelle kontakter eller om frivillige ægteskaber. DM kan kun opfordre til, at denne opgave tages alvorligt – og at medarbejderne inddrages.

Christine Buhl Andersen er formand for Organisationen Danske Museer (ODM). Da arbejdet med udredningen gik i gang, gav det anledning til berettiget kritik, at der ikke var blevet plads til ODM i den kreds, som har stået for udformningen. Det er der nu i nogen grad blevet rådet bod på ved formaliseret kontakt mellem Kulturarvsstyrelsen og ODM. Og det kan vel formodes, at den anerkendelse og de forbehold, som kommer til udtryk i interviewet med formanden, er nået frem til rette vedkommende – markant står vurderingen af, at udredningen er fattig på argumentation og dokumentation, en vurdering, som DM kan tilslutte sig. Meget centralt i det fortsatte arbejde er spørgsmålet om, hvad der ligger i udtrykket “nationale strategier”, der godt kan lede tanken hen på ordet “konkurrenceudsættelse”, som har vundet hævd i universitets- og forskningsverdenen siden 2007. DM kan anbefale, at det søges afklaret, om denne forbindelse har noget på sig.

“Det er vigtigt at fokusere på drømmene for museets fremtid mere end på selve fusionen”

Torben Grøngaard Jeppesen, museumschef Odense Bys Museer.

MUSEER OG FUSIONER

“Et solidt fagligt fundament” og “tilstrækkeligt antal medarbejdere”. Museumsudredningen lægger med sine krav om bæredygtige museer op til fusioner i den danske museumsverden. To museer med fusioner bag sig taler ud om alt det, der er at vinde. Og lidt af det, der går tabt.

“**Det faglige fundament** er blevet bredere og mere stabilt. De enkelte afdelinger var også professionelle før, men det faglige har fået et løft, i og med vi nu er 50 akademikere, der sparrer på kryds og tværs”, siger Tenna Kristensen, som er tillidsrepræsentant på Museum Sønderjylland, der er en fusion af 21 sønderjyske museer. Hun bakkes op af Torben Grøngaard Jeppesen, der er museumschef på Odense Bys Museer, der fusionerede tilbage i midthalvfemserne. “I dag står vi stærkere fagligt. Arkæologen kan koncentrere sig om sit faglige arbejde og skal ikke også tage sig af regnskab og personaleforhold, som tidligere var opgaver på de små museer”, siger han.

Glem ide om at spare penge

Museumsudredningen peger på tre overordnede forudsætninger, der tilsammen skaber et bæredygtigt museum. Både Tenna Kristensen og Torben Grøngaard Jeppesen oplever, at deres museer lever op til de tre forudsætninger. Men mål som “solidt fagligt fundament” og “kapacitet”, som udredningen formulerer, kommer ikke af sig selv. Målet for fusionen skal være på plads, og målet må aldrig være at spare penge. Det understreger de to. “Hvis man tror, at man med fusioner kan spare penge, så tager man meget fejl. Det er en nødvendig forudsætning for en vellykket fusion, at pengene følger med”, siger Tenna Kristensen. “Det er forfejlet bare at lægge sammen uden

at definere hvorfor. Det handler om at have mål og visioner og spørge sig selv, hvad vil vi med vores museum om 10 eller 15 år. Når det er klart, må man finde ud af, hvordan man når dem. Der er ikke nogen organisationsstruktur, der er perfekt. Men der er en organisationsform, der understøtter det, man vil”, mener Torben Grøngaard Jeppesen. Selvom Odense Bys Museer ifølge ham er styrket akademisk og har mere forskning og flere videnskabelige udgivelser end før, mener han ikke, at alle museer nødvendigvis har noget at vinde ved fusioner. “Jeg mener, det danske museumsbillede stod bedst med både små og store museer. Jeg er slet ikke enig i den anskuelse, at et museum uden statslige forpligtelser er på B-holdet”.

Nærhedstilknytning under pres

Efter fusionen er Museum Sønderjylland med 50 AC'ere blevet en mere interessant samarbejdspartner for både universiteter og for udlandet, mener tillidsrepræsentanten. “Fordi vi er blevet så store, som vi er, kan vi pludselig løfte flere ting”, siger hun. Men hun påpeger, at man med fusioner skal være opmærksom på den lokale forankring.

“Sønderjyderne har ikke lidt af vores fusion, for alle de tidligere museer er stadig bemandet, og vi har fået større overskud til at tage os af lokale forhold. Men sad vi samlet i en stor bygning, ville det blive et problem. Ikke

“Hvis man tror, at man med fusioner kan spare penge, så tager man meget fejl”

Tenna Krsitensen, tillidsrepræsentant på Museum Sønderjylland

forskningsmæssigt, for museumsfolk er jo i forvejen meget ude og opsøgende i deres arbejde. Men nogle borgere ville sjældent

besøge museerne, hvis der var længere imellem”, vurderer hun. På Odense Bys Museer er der i dag 35 AC'ere, heraf løbende 2-3 i ph.d.-uddannelse. Det havde der ikke været mulighed for på de enkelte museer før fusionen. “Vi har forsøgt at fastholde, at museerne er forskningsinstitutioner. Det er noget af det, man vinder ved en sammenlægning. Men det er klart, at man betaler en pris. Det geografiske er en udfordring, og nærhedstilknytningen går tabt. Jeg siger ikke, at det ikke kan lade sig gøre med lange afstande. Men det er vigtigt at fokusere på drømmene for museets fremtid mere end på selve fusionen”, siger Torben Grøngaard Jeppesen. <<

BLÅ BOG

Navn: Christine Buhl Andersen

Født: 1967 i København

Uddannelse: 1995: Cand.mag. i dansk og kunsthistorie fra RUC/KUA

2007: Master i museologi fra Aarhus Universitet

Karriere: 1995-1996: Udstillingsassistent på Louisiana

1997-1999: Udstillingsinspektør på kunsthallen GI Strand

1999- 2005: Museumsinspektør på Vestsjællands Kunstmuseum

2005-2007: International kunsthaglig medarbejder i Kunststyrelsen

2007-: Museumsdirektør for KØS Museum for kunst i det offentlige rum

Tillidshverv:

2007-2011: Formand for Statens Kunstråds Internationale Billedkunst-udvalg

2011-: Formand for ODMs bestyrelse

“Jeg ønsker ingen 2.-divisions-museer”

Museumsudredningen fokuserer for meget på centralisering. Det skyldes, at det brede museumsdanmark alt for sent blev inviteret til bords i planlægningen af fremtidens museumslandskab. Det mener ODM's nyvalgte formand Christine Buhl Andersen, der dog ser optimistisk på den videre proces.

“Udredningens fokus på centralisering skyldes i høj grad øjnene, der ser. Det er grundlæggende et problem ved udredningen, at der ikke er den opbakning til den, som man kunne have haft, hvis man havde været fornuftige og ladet det brede museumsdanmark være medforfatter og dermed medansvarlig”, siger Christine Buhl Andersen, formand for Organisationen Danske Museer (ODM), med henvisning til at arbejdsgruppen bag udredningen ud over Kulturministeriet og Kulturarvsstyrelsen består af direktørerne fra henholdsvis Nationalmuseet og Statens Museum for Kunst. “Havde man haft en bredere sammensætning i forhold til at få mangfoldigheden i det danske museumslandskab repræsenteret i arbejdsgruppen, havde den ikke været så fokuseret på centralisering, som den er, og det havde været langt nemmere at komme videre nu”, vurderer hun.

Mangler kvalificeret indhold

Christine Buhl Andersen synes, at formålet med udredningen er godt. ODM har selv ønsket en udredning, fordi “der er brug for politisk fokus på museerne, deres rolle, det, de bidrager med i samfundet, og de vilkår, vi arbejder under”, siger hun. Udredningens mål om bæredygtighed, kvalitet og fremtidssikring af museerne mener hun ikke, man kan være uenig i. Men selve kvalificeringen af indholdet i udred-

ningen halter det ifølge ODM-formanden med. “Vi synes fra ODM's side ikke, det er lykkedes at få skabt et kvalificeret indhold. Er det overhovedet en udredning? Eller en rapport, der fremlægger saglig viden om, hvordan tingene forholder sig? Eller er det administrationens eget ønske om, hvordan vi skal gøre under alle omstændigheder?”, spørger Christine Buhl Andersen. De og andre spørgsmål har hun nu lejlighed til at stille Kulturarvsstyrelsen. “Vi har allerede været til et møde i Kulturarvsstyrelsen og afventer nu den videre proces. Vi ser forholdsvis optimistisk på, at der bliver lyttet til de krav, vi stiller. De politiske udmeldinger fra både kulturministeren, Socialdemokraterne, Venstre og Kommunernes Landsforening har været, at der skal være bred opbakning blandt museerne, og det kan Kulturarvsstyrelsen ikke sidde overhørig”, siger hun.

Afklaring af nationale strategier

Et af kravene fra ODM's side er at få belyst, hvad der menes med de såkaldte “nationale strategier”, som udredningen har fokus på. “Det er vigtigt at få afklaret, hvad der menes med nationale strategier. Hvis det betyder, man vil ensarte museerne, synes vi, det er en dårlig ide. Skal Danmark gøre sig ønsker om at konkurrere med omverdenen, skal det selvfølgelig være med tilbud af høj kvalitet, men også gennem det originale, det mangfoldige, det

unikke. Jeg ønsker ikke, vi får ti store museer, der er 2. division af noget, der også er i London eller Berlin. Det handler i stedet om at bidrage og styrke de fordele, vi har i forvejen”, siger hun og understreger, at ODM er glad for den dialog, organisationen nu har med Kulturarvsstyrelsen og hovedmuseerne.

Mindre museer leverer original forskning

ODM vil ifølge Christine Buhl Andersen arbejde hårdt for, at udredningens anbefalinger ikke fører til øget centralisering til et museumslandskab præget af store museer, der sidder på fx forskningen. “Vi har kritiseret, at udredningen uden belæg og dokumentation påstår, at den gode forskning, de gode ideer og originaliteten automatisk kommer på de store museumsenheder. For det er simpelthen ikke rigtigt. De mindre museer leverer faktisk nogle af de mest spændende og originale forskningsprojekter. Så i stedet for at forhindre de mindre museer i at videreudvikle de kompetencer, mener vi, at det handler om at styrke dem, så de bliver bragt op på et endnu højere niveau. Hvis man vil hæve forskningsstandarder i Danmark generelt, så er det ikke gjort ved, at det kun skal være de store museer, der har mulighed for at forske. Den slags klicheer og påstande er der desværre i udredningen. Det er det, vi kritiserer og opponerer imod”. <<

Udredningen ifølge Christine Buhl Andersen

TRE GODE TING

1. En udredning, som sætter politisk fokus på museernes rolle, vilkår og udfordringer, er i sig selv en god ting – ingen kan være uenig i, at bæredygtighed og kvalitet er vigtigt
2. Det er godt, at udredningen lægger op til, at museerne skal arbejde mere strategisk og bl.a. styrke deres ledelse
3. Det er godt, at man vil bevare alle fem søjler i museernes opgaver (som de er fastlagt i Museumsloven - indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling)

TRE MINDRE GODE TING

1. Udredningens perspektiv er centralistisk forvaltningsmæssigt og ikke et samfundsmæssigt brugerperspektiv, som har fokus på at styrke aktørerne
2. Udredningens konklusioner bygger på en række ikke-underbyggede påstande, fx om at stort er godt, og den er mangelfuld hvad angår bl.a. konservering og nyere tid
3. Udredningen ønsker en sammenlægning af museernes vitale puljemidler for at finansiere centralt udtænkte nationale strategier

Museums- udredningen set med DM-briller

Der er blevet set på Museumsudredningen med mange forskellige briller, og den er blevet kommenteret ud fra forskellige synsvinkler. I Museumslandsklubben har vi fagforeningens briller på og forsøger at give et bud på, hvilke konsekvenser udredningens anbefalinger kan få for DM's medlemmer.

Arbejdet med Museumsudredningen, processen og udvalgets sammensætning har undervejs været udsat for en del kritik. Museumslandsklubben var blandt dem, der i begyndelsen kritiserede, at den brede museumsverden ikke var repræsenteret i arbejdsgruppen (Magisterbladet 04/2010).

For Museumslandsklubben har det været interessant at følge udviklingen. Arbejdet med Museumsudredningen er tilendebragt, og arbejdsgruppen er kommet med sine anbefalinger til fremtidens museumslandskab. Nu skal det blive spændende at se, om politikerne vælger at realisere nogle af de forslag, der er kommet frem.

Det er ikke sikkert, at anbefalingerne fører til lovændringer, men vi vælger at forudsætte, at det billede, udredningen tegner af fremtidens museumslandskab, kommer til at holde stik. Dermed vil det få vidtrækkende – og i en vis udstrækning svært gennemskuelige –

konsekvenser for medarbejderne på museerne og dermed også for de mange DM'ere rundt omkring på museerne.

Professionalisering gennem stabile ansættelsesforhold

Grundlæggende er det vores medlemmers ansættelsesforhold, der ligger os på sinde. Traditionelt har det været svært at finde fodfæste i museumsverden. Mange er ganske vist fastansatte på museerne, men endnu flere er projektansatte og afhængige af eksterne midler, der skal skaffes fra ansættelse til ansættelse. Med andre

ord: Alt for mange må i årevis eller igennem en hel akademisk karriere leve med usikre ansættelsesforhold.

I Museumslandsklubben har vi imødeset Museumsudredningen, i håb om at en forbedring af denne tilstand kunne være på vej – og det er der måske. Udredningen fokuserer meget på professionalisering af museerne og skrappe og højere krav til økonomisk bæredygtighed, forskning og formidling. Dette lader sig ikke indfri, medmindre de medarbejdere, der skal udføre opgaverne, har ordentlige og stabile ansættelses- og arbejdsforhold.

De kvalitetsvurderinger af museerne, som Kulturarvsstyrelsen løbende gennemfører, skal ifølge arbejdsgruppen udvikles som styringsværktøj – muligvis med skærpede konsekvenser for de museer, der ikke lever op til kravene. Der lægges desuden op til, at museernes ledelser skal professionaliseres, så der i fremtiden skal stilles krav til de ledelsesmæssige kompetencer frem for kun de fag-

lige kompetencer. I vores optik indebærer det også personaleledelse af høj kvalitet og en moderne ledelse, der forstår, at medarbejdere kun kan være innovative og effektive, hvis arbejds- og ansættelsesforholdene er i orden, og hvis arbejdspladsen fungerer med klar rollefordeling, god kommunikation og tilpas medarbejderindflydelse.

Sammenlægninger skal ske frivilligt

Arbejdsgruppen anbefaler, at udvalgte landsdækkende opgaver koncentrereres på færre museer. Her menes der i første omgang arkæologien, der skal varetages af et ikke nærmere bestemt antal museer. Det ligger dog eksplicit i udredningen, at det skal være væsentligt færre end i dag.

Større enheder har fordele og ulemper. Debatten har raset i museumsverdenen, og det har været fremhævet på po-

sitivsiden, at større enheder har større økonomisk stabilitet og bedre faglige miljøer. Til gengæld har det været fremført, at der vil blive mindre lokalkendskab og forankring. Man frygter, at en arkæologisk afdeling kan få svært ved at have fingeren på pulsen, og at graveaktiviteten bliver mindre i de kommuner, der ligger langt fra det arkæologiske museum. Museumsloven kommer dermed ikke til at virke ens for alle. Det regnes også for en reel risiko, at de medarbejdere, der varetager sagsbehandlingen, vil opleve, at den helhed i sagsbehandlingen, som er nødvendig i sager, hvor arkæologi og nyere tids kulturhistorie overlapper, vil forsvinde, når administrationen af de to områder skilles ad. Endelig frygtes det, at man kan komme til at stå tilbage med økonomisk amputerede museer, der hvor man fjerner den arkæologiske afdeling for at lægge den sammen med et andet museums arkæologiske afdeling.

Vi anerkender, at større enheder og dermed større faglige miljøer absolut kan være et plus for medarbejderne, hvis det gribes rigtig an. Vi vil ikke gøre os til dommere i den sag, men uanset hvad Museumsudredningen anbefaler, er det et faktum, at man ad frivillighedens vej allerede bevæger sig mod større enheder – både på de arkæologiske museer og andre steder. Vi foretrækker, at sammenlægningerne fortsat sker ad frivillighedens vej, så vi ikke sætter den demokratiske og på mange måder velfungerende danske museums kultur over styr. Det er der tilsyneladende også politisk vilje til.

Proaktive sammenlægninger er vejen frem

Vigtigt er det imidlertid at gøre sig klart, at sammenlægninger stiller store ledelsesmæssige krav med højt informationsniveau og inddragelse af medarbejderne i planlægningsfasen og medbestemmelse i implementeringen af fusionen. Det er også vigtigt at huske på, at fusioner er en langvarig proces, som tager tid. Der skal indgås kompromiser og findes praktiske løsninger. Drastiske forandringer vil uvægerligt medføre usikkerhed og skabe utryghed for de ansatte. For mange vil det medføre praktiske problemer, som at de må flytte bopæl eller indstille sig på længere transport til arbejdspladsen. Vi opfordrer de danske museumsledere til at være proaktive i forhold til museumssammenlægninger. Vi tror på, at de bedste sammenlægninger kommer de steder, hvor man frivilligt har lagt museer sammen i en meningsfuld konstellation. <<

Tegning: Nicole Kossmer

VOX-100

Hvad synes du om fusioner?

Jesper Voldgaard

INGER MARIE HYLDGÅRD,
TILLIDSREPRÆSENTANT PÅ MUSEUM ØSTJYLLAND

Knap et halvt år har fusionen mellem tidligere Kulturhistorisk Museum Randers, Djurslands Museum i Grenaa og Museet for Syddjurs i Ebeltoft på bagen. Ifølge tillidsrepræsentant Inger Marie Hyldgård er det for tidligt at sige, om fusionen til det nye Museum Østjylland har været en succes. Men hun afviser, det har været en fiasko. For selvom fusionen har betydet, at mange medarbejdere må bruge mere tid på landevejene, og de ansatte i formidlingsafdelingen har fået mere end rigeligt travlt, så har fusionen samtidig betydet et bedre fagligt miljø og samarbejde mellem flere og dygtige kollegaer. Helt afgørende er det, at fusionsmanøvren ikke sker ud fra et ønske om at spare penge, understreger Inger Marie Hyldgård.

“Det er en svær øvelse at fusionere museer. Det har man kunnet se mange steder i landet. Hos os har fusionen generelt ikke været slem. Men nogle personalegrupper har da haft store udfordringer. Udgangspunktet for os har ikke været, at vi skulle spare penge. Det spiller en afgørende rolle i forhold til medarbejderne, at der ikke har været usikkerhed om, hvorvidt de kunne miste deres arbejde som følge af fusionen. Hvis målet med en fusion er, at der skal spares, så er det forfærdeligt. Det er vigtigt at have et positivt udgangspunkt og nogle mål, medarbejderne også har del i. Magistergruppen er engagerede og dygtige medarbejdere. Jeg kan slet ikke forstå, hvis man ikke tager dem med i processen.

Vi tror på, at fusionen hos os vil højne kvaliteten. Vi har fået nogle søde og dygtige kolleger, og det giver alt andet lige et bedre fagligt miljø, når der kommer sparring blandt flere folk med faglig ekspertise. Der skal stadig opretholdes bemanding alle tre steder, så der er øget aktivitet på landevejene. Men vi er bevidste om ikke at spille tid med at køre frem og tilbage.

Medarbejderne kan byde ind på arbejdsopgaver i den nye struktur for museet, der først rigtig er på plads om et par år. Jeg synes personligt, det er spændende at se frem til nye udfordrende arbejdsopgaver.

De løstansatte arkæologer har haft det svært i processen, fordi de nu kan få flere tjenestesteder fordelt på et større område. Jeg mener, Kulturarvsstyrelsen bør lave nogle fælles retningslinjer for kørselsordninger for de fusionerede museer. Det er en kilde til uro, at museerne har forskellige kulturer om kørselsordning”.

Susie Bornén

JACOB BJERRING-HANSEN,
LEDER AF MUSEUM BORNHOLM

Selvom Museumsudredningen kun lægger op til frivillige fusioner, vil de øgede kvalitetskrav, udredningen indebærer, reelt tvinge mindre museer ind i fusioner. Det vurderer Jacob Bjerring-Hansen, der er bekymret for en fattigere museumsverden i særligt Udkantsdanmark. Han frygter, at man i forsøget på at gøre museumsverdenen forskningstung på linje med universiteterne vil vælte en lang række eksisterende vidensmiljøer.

“Set fra et mindre museums synsvinkel er det, der bekymrer mig mest ved udredningen, at man skruer op for kvalitetskravene på specifikke områder. Oplægget har været blødt, og kulturministeren har modereret og sagt, at der skal være plads til de små decentrale museer. Formelt hedder det, at fusioner skal gå ad frivillighedens vej. Men når museerne fremover bliver målt efter en ny målestok med høje kvalitetskrav, som de mindre museer vil få vanskeligt ved at klare, så vil museer tvinges til strukturændringer. Jeg tror, der på længere sigt vil komme en lang række supermuseer med højt professionelt niveau på alle områder og en hel del andre mindre museer, der vil løbe hovedet mod overliggeren. Jeg er principielt ikke imod store museer. Men jeg er imod, at man automatisk hæver kvalitetsgrænsen for alle museer. Hvis man samler og flytter museer fra et lokalt område, vil der være færre lokale interesser. Når forankringen lokalt til kommune og erhvervsliv går tabt, falder støtten væk, og museerne kan ikke leve op til kvalitetskravene. Forhåbentlig kunne de større institutioner være bedre til at tiltrække større forskningsprojekter, og måske kunne en reform tiltrække flere magistre til museumsverdenen. Men samlet set tror jeg, der bliver færre magisterstillinger i Udkantsdanmark. Udredningen devaluerer den lokale historiske viden på museerne. Viden bliver konverteret til en målbar sammenlignelig størrelse, der skal kunne gøre sig på ph.d.-niveau, før det har interesse for styrelse og almenvældet.

På mange måder tager udredningen udgangspunkt i et museumslandskab, som det så ud for 10-15 år siden. Men der er sket en enorm udvikling på de mindre museer med flere lokale samarbejder om forskningsprojekter, end der har været tidligere. En udmøntning af udredningen vil skabe uforudsete problemer. For ønsket om at gøre museumsverdenen forskningstung på linje med universiteterne kan samtidig vælte en lang række stærke eksisterende vidensmiljøer”.

LARS CHRISTIAN NØRBACH,
DIREKTØR PÅ NORDJYLLANDS HISTORISKE MUSEUM

ERIK S. CHRISTENSEN,
TILLIDSREPRÆSENTANT PÅ BANGSBO MUSEUM

Den teknologiske udvikling inden for it- og landmålerudstyr samt øgede krav til dokumentationsstandarder betyder, at museer med arkæologisk arbejde er nødt til at have en vis volumen i omsætningen. Det mener Lars Christian Nørbach, der er direktør på Nordjyllands Historiske Museum. Han forudsår, at det bliver svært for de arkæologiske museer at undgå fusioner. Men de har også meget at vinde i form af mere fordybelse og mindre pligtarbejde, mener museumsdirektøren, der selv har foretaget to fusioner de seneste syv år. Borgerne kan med udredningen se frem til en mere ensartet forvaltningspraksis.

“Det positive ved fusioner er, at de skaber større faglige miljøer, hvor folk kan fordybe sig i det, de er gode til, og pligtarbejdet kan fordeles på flere. Administrativt er det også en fordel, fx i forbindelse med sygdommeldinger, fordi man kan rykke rundt på medarbejdere og opgaver. Endelig bliver kvaliteten bedre. Det kan man også se i vurderingerne, hvor større museer generelt set bliver bedømt højere på kvalitet. Men der er også en grænse. Afstanden kan blive for stor både mentalt og fysisk. Der ligger et problem i udredningen, hvis man har tænkt sig at udvide de allerede store ansvarsområder. Hvis vi fra Aalborg fx skulle dække området helt op til Skagen, ville det give problemer med hele det demokratiske grundlag, vi hviler på. Den lokale forankring og det lokale engagement er det, vi er rundet af. Endelig kan jeg ikke se, hvilket økonomisk grundlag udredningen giver for de større enheder.

For at kunne drive en arkæologisk virksomhed i dag er man nødt til at have en vis omsætning og dermed et større område, så man får flere arkæologiske opgaver. Dokumentationskravene i den arkæologiske beretning er ikke de samme i dag, som de var for 10 eller 20 år siden. De er fulgt med den teknologiske udvikling. Du kan ikke længere gå ud med et målebånd, lod, papir og blyant. De øgede dokumentationskrav kræver avanceret udstyr, som forudsætter en vis økonomi. Derfor vil mange museer blive rullet ind i fusioner. Ellers vil de komme ud i en situation, hvor de ikke kan dokumentere i den standard, der er krævet i dag.

Der er en tendens til, at niveauet for, hvor meget og hvordan man graver rundt om i landet, ikke er ensartet. Med Museumsudredningen bliver det nemmere for Kulturarvsstyrelsen at få en ensartet forvaltningspraksis over hele landet. Det er mit håb, at borgerne kan forvente samme dokumentationsstandard i forvaltningen fra museerne, når der bliver gravet i Jylland såvel som på Sjælland”.

Fusioner kan være fornuftige, hvis de er godt planlagt, og hvis de fusionerede museer i forvejen har berøringsflade med hinanden. Det nytter ikke at fusionere en bilfabrik og et mejeri, og det gælder også i museumsverdenen. Det mener Erik S. Christensen, der er tillidsrepræsentant ved Bangsbo Museum i Frederikshavn. Han hilser højere kvalitet på museerne velkommen, men undrer sig over, at der ikke følger økonomiske midler med til indfrielse af Museumsudredningens krav om øget kvalitet.

“Når både medarbejdere og bestyrelse er indstillet på fusion, og hvis den er godt planlagt, kan fusion være fornuftigt. Men det skal efter min mening være museer, der allerede har berøringsflade med hinanden, så det bliver nemmere for dem at arbejde sammen. Hvis museerne har forskellige mål og interesser, kan fusionen tage sig uheldigt ud. Derfor er det vigtigt, at man før fusionen kigger på, hvilke fælles interesser man har. Man kan jo ikke forestille sig at fusionere virksomheder med vidt forskellige interesser eller produkter. Der er fx ikke meget ved at fusionere en bilfabrik med et mejeri. Det gælder også i museumsverdenen. Hvis de fælles mål og ideer med sammenlægningen er på plads, kan det betyde, at medarbejderne får en god synergi. Og er de ikke på plads, kan det virkelig gå galt. Det er vigtigt at holde fast i, at der ikke bare skal være en økonomisk fordel ved at lægge sammen. For at få en vellykket fusion skal der komme resultater ud af det. Fx at medarbejdere arbejder sammen om det samme projekt, udveksler erfaring og bygger et faglig miljø. Man kan komme meget længere med fire hjerner frem for en hjerne, der skal sidde alene og udtænke det hele.

Jeg frygter, der kan opstå problemer, når bestyrelser fra de fusionerede museer skal blive enige om en fælles linje for museet. Hvis der ikke er et museum, der bliver bannerfører, men alle museer får lige stor magt i bestyrelsessammenhæng, kan det blive udfordrende. På medarbejderplan kan det også blive besværligt, hvis det ene museum føler sig overlegent i forhold til de andre. Man skal fra top til bund være enige om, hvilken vej det skal gå, før det kan lykkes. Det drejer sig om at have fælles holdninger og finde fælles løsninger.

Vi stræber alle sammen efter højere kvalitet på museerne. Højere kvalitet koster penge, det ved vi fra købmanden. Problemet er, at udredningen ikke lægger op til flere midler”.

Har du fået nyt job? Er du blevet færdig med dine studier? Er du blevet udnævnt til noget? Har du taget en ph.d.-grad? Har du fået et legat? En pris? Er du blevet professor? Har du jubilæum? Fylder du rundt?

Skriv til NYT OM NAVNE, hvis du vil fortælle dine DM-kolleger om din uddannelse, dit job og din karriere. Send en mail til nytomnavne@dm.dk. Gerne med et foto.

Foto: Stefan Kai Nielsen

Jesper Bo Nielsen, ph.d. og institutleder, er udnævnt til professor MSO i medicinsk risikovurdering og kommunikation på SDU.

Jesper Bo Nielsen har været lektor i miljømedicin ved Syddansk Universitet i knap tyve år og institutleder ved Institut for Sundhedstjenesteforskning under Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet de seneste fem år. Han fortsætter i institutlederjobbet sideløbende med varetagelsen af professoratet.

Foto: Kristine Bohmann

Henrik Mosegaard, biolog, seniorforsker og sektionsleder på DTU Aqua fyldte 60 år den 26. april. Henrik Mosegaard er en af Danmarks førende eksperter i fisks populationsbiologi og modellering af økologiske processer hos blandt andet sild, torsk og industrifisken tobis.

Han blev kandidat i ferskvandsbiologi fra Københavns Universitet i 1979 og fik i 1986 en ph.d.-grad fra Uppsala Universitet i Sverige. Fra 1993-1995 arbejdede Henrik Mosegaard som forsker på Fiskeriverket i Sverige med fokus på modellering af økologiske processer hos laksefisk. I 1995 flyttede han tilbage til Danmark for at arbejde som seniorforsker på DTU Aqua (tidl. Danmarks Fiskeriundersøgelser) i Charlottenlund, hvor han i dag er sektionsleder for Sektion for Populationsøkologi og -genetik.

Henrik Mosegaard har løbende været vejleder for mange ph.d.- og kandidatstuderende fra universiteter i både Sverige, Norge, Tyskland, Finland, Spanien og Danmark.

Peter Bentsen, adjunkt ved Center for Skov & Landkab, Københavns Universitet, har modtaget Udeskoleprisen 2011.

Hvert år uddeler UdeskoleNet en hæderspris til en person, der har gjort noget særligt for udeskole og udeundervisning i Danmark. UdeskoleNet motiverer hædersprisen således:

“Peter Bentsen får Udeskoleprisen for sit vedholdende og meget grundige arbejde med at afdække realiteterne bag udeskole. Med sit kritiske blik, sin akademiske metode og sin store interesse har Peter Bentsen været en væsentlig faktor for, at udeskole har fået en dansk videnskabelig baggrund, der har stor betydning for den videre udvikling af udeskole i Danmark”.

Hanne Leth Andersen, professor i universitetspædagogik, er ansat som ny prorektor på RUC.

Hanne Leth Andersen er uddannet mag.art. fra Københavns Universitet i 1990 og har desuden en ph.d.-grad i fransk fra samme sted (1997). Hun har i 13 år arbejdet på Aarhus Universitet som henholdsvis adjunkt, lektor og professor (2007) og har haft ledelsesfunktioner som studieleder, prodekan for uddannelse og centerleder, inden hun i 2009 blev udnævnt til direktør for CBS Learning Lab ved Copenhagen Business School.

Martin P. Bendsøe, dr.techn., dekan og professor, DTU, er pr. 5. maj ny præsident for Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV).

Martin P. Bendsøe har gennem sin karriere opbygget et stort internationalt netværk. Han har publiceret adskillige videnskabelige artikler, modtaget priser for sin indsats og været præsident for ISSMO (International Society of Structural and Multidisciplinary Optimization). I 2010 blev han udnævnt til æresdoktor ved Université de Liege, Belgien.

Martin P. Bendsøe har været tilknyttet DTU siden 1979, hvor han har undervist, forsket, skrevet lærebøger og været taget flere lederstillinger – ikke mindst som institutdirektør ved Institut for Matematik.

Martin P. Bendsøe har været ATV-medlem siden 1997, er medlem af faggruppen Konstruktion og Produktion og har siddet i præsidiet siden 2009.

Niels Senius Clausen (67 år), overbibliotekar på RUC, havde sin sidste arbejdsdag på RUC den 9. juni efter 33 års ansættelse.

Niels Senius Clausen betegnes af mange som en teknologifreak med sans for japanske film, jazz, fotografier og tyrkisk kunst. Den erfarne bibliotekar har en stor passion for alt, der smager af gadgets og ny teknologi. Fx har han haft næsten alle Apples computermodeller siden 1985, og han følger stadig godt med i dag, hvor han har både en iPhone og en iPad.

Niels Senius Clausen blev cand.mag. i 1971 i historie og kunsthistorie fra Københavns Universitet.

Britta Tøndborg, tidligere museumsdirektør for Kunstmuseet Trapholt og tidligere museumsinspektør på Statens Museum for Kunst, har modtaget 1,6 mio. kr. fra Velux Fonden til et treårigt forskningsprojekt om fremtidens kunstmuseum.

Britta Tøndborg er bachelor i kunsthistorie fra Københavns Universitet og har en mastergrad og ph.d.-grad i museologi fra Courtauld Institute of Art, University of London.

Det Frie Forskningsråd indkalder ansøgninger i efteråret 2011

Sidste chance for at få del i de godt 1,1 mia. kr., som rådet uddeler til dansk forskning i 2011.

Søg Det Frie Forskningsråd primo september 2011

Det er muligt at søge postdocstipendier, forskerkarriereprogrammet Sapere Aude og mere inden for alle videnskabelige områder.

Læs opslaget på fi.dk/dff

Det Frie Forskningsråd består af fem faglige råd og en bestyrelse:

Det Frie Forskningsråd | Kultur og Kommunikation

Det Frie Forskningsråd | Natur og Univers

Det Frie Forskningsråd | Samfund og Erhverv

Det Frie Forskningsråd | Sundhed og Sygdom

Det Frie Forskningsråd | Teknologi og Produktion

Yderligere oplysninger

fås ved henvendelse til kontorchef Grete M. Kladakis: vid@fi.dk

Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Du kan læse mere om Forsknings- og Innovationsstyrelsen på www.fi.dk og om Videnskabsministeriet på www.vtu.dk

Foto: Stefan Kai Nielsen

Morten Hjelt, cand.mag. i musikvidenskab, studieledet ved Københavns Universitet siden 1992 og basbaryton, fyldte 50 år den 12. juni.

Morten Hjelt er ikke alene kendt som en veldigt, musikalsk og kunstnerisk inspirerende underviser med et usædvanligt øre for klang og sprog, han spiller også fremragende klaver og er den ubestridte specialist i at lære ikke mindst kvinder at synge høje toner uden skrig og hyl og for meget vibrato.

I 2001 stiftedes foreningen DVIP-KUA, hvilket er en forkortelse for Deltidsansat Videnskabeligt Personale, Københavns Universitet Amager. Som formand for DVIP-KUA

har Morten Hjelt gennem 5 år arbejdet utrætteligt for at opnå bedre arbejdsforhold for de deltidsansatte undervisere (DVIP'er) ved Københavns Universitet.

Med hjælp fra DM og Tilmelærerforeningen ved Aarhus Universitet lykkedes det ham i 2010 at få 30 undervisningsassistenter på Musikvidenskab flyttet over i regulære stillinger som studieledere.

Morten Hjelt har siden 2009 tillige haft betragtelig succes med sit firma Voice Of Wisdom, som i ind- og udland laver kurser i kommunikation, personlig fremtræden og teambuilding på basis af musik og sang.

Lise Hannestad, docent, dr.phil., Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, og **Flemming Besenbacher**, professor, dr.scient., Interdisciplinært Nanoscience Center (iNANO), begge Aarhus Universitet, har hver modtaget en af Danmarks ældste og fornemste priser, Rigmor og Carl Holst-Knudsens Videnskabspris.

Lise Hannestads forskning udmærker sig især gennem to markante spor. Dels antikkens græske relationer med Orientens kulturer, dels periodens arkæologi omkring Sortehavet.

Lise Hannestad har desuden ydet en stor indsats inden for dansk og europæisk forskningspolitik og forskningsadministra-

tion, ikke mindst som medlem af mange råd, bestyrelser, udvalg og væsentlige videnskabelige selskaber.

Flemming Besenbacher grundlagde i 2002 iNANO, der i dag er et af verdens førende centre inden for forskning i nanoscience og nanoteknologi.

Flemming Besenbacher sidder i mange nationale og internationale faglige komiteer, og han er reviewer for et meget stort antal internationale tidsskrifter og forskningsråd verden over.

Rigmor og Carl Holst-Knudsens Videnskabspris er blevet uddelt på Aarhus Universitet til forskere fra universitetet siden 1958. Prisen er på 50.000 kr.

NYE MAGISTRE I DEN NYE UDGAVE AF BLÅ BOG

Anja Cetti Andersen,

lektor, Niels Bohr Institutet

Claus Bryld,

professor, forfatter, RUC

Dorthe Berntsen,

professor, Center for Selvbiografisk

Hukommelsesforskning

Ebbe Nyborg,

redaktør, Danmarks Kirker, Nationalmuseet

Ejnar Boysen Schultz,

viceadm. direktør, Videncentret for

Landbrug, Agro Food Park

Ella Maria Bisschop-Larsen,

præsident, Danmarks

Naturfredningsforening

Erik Moseholm,

komponist, bassist, forfatter,

EU-jazz-projektet, Swinging Europe

Kjeld Erik Brødsgaard,

professor, Asia Research Centre, CBS

Lars Jørgensen,

forskningsprofessor, Nationalmuseet

Lars Nørgaard Henningsen,

arkiv- og forskningsleder, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Mads Damsbo,

direktør, Gl. Holtegaard

Mai Heide Ottesen,

seniorforsker, programleder

Maria Stærke,

borgmester, Køge Kommune

Marie-Louise Bech Nosch,

centerleder, professor MSO, Københavns

Universitet

Per Halkkjær Nielsen,

professor, Forlæggerforeningen

Reimer Reinholdt Nielsen,

ambassadør, Haag

Thomas Bjørnholm,

prorektor, professor, Københavns Universitet

Vincent Hendricks,

professor, Columbia University, New York

**DU HAR VALGT EN LANG
UDDANNELSE.**

**NU SKAL DU IKKE NØJES
MED EN HVILKEN SOM
HELST A-KASSE.**

ma-kasse.dk

Hver måned
trækker vi lod
om en iPad
blandt alle nye
medlemmer.

ma

CANDPORTALEN.DK

VIDEN OG VEJLEDNING TIL DIT STUDIUM OG DIN KARRIERE

A-kassen for højtuddannede

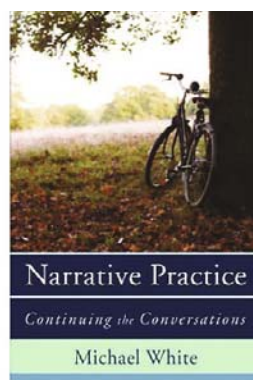

Grammatik over det Danske sprog 1-3

Erik Hansen & Lars Hedtoft

Første bud på en funktionel semantisk beskrivelse af dansk. Bogen inddrager de grammatiske fænomeners betydningsside i langt større omfang end det tidligere har været tilfældet.

795 kr

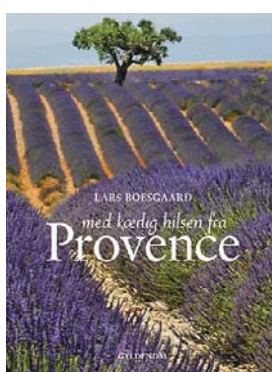

Narrative Practice

Michael White

Here, available for the first time in book form, is a collection of the work Michael White left behind - writings on topics dear to the psychotherapeutic world: turning points in therapy, couples therapy and narrative responses to trauma.

211 kr

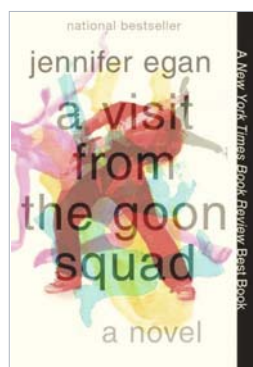

Med kærlig hilsen fra Provence

Lars Boesgaard

Ny revideret udgave af Boesgaards anmelderroste bog fra 2000. Smukke farvefotos, 160 opskrifter, mere end 250 adresser på vingårde og instruktive kort. Et højt kvalificeret opslagsværk til før, under og efter rejsen.

350 kr

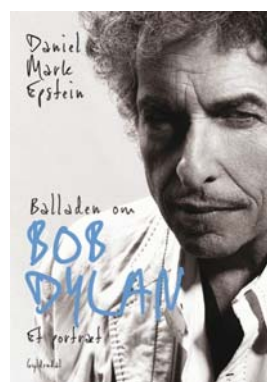

A Visit From The Goon Squad

Jennifer Egan

If Jennifer Egan is our reward for living through the self-conscious gimmicks and ironic claptrap of postmodernism, then it was all worthwhile. A deeply humane story about growing up and growing old.

128 kr

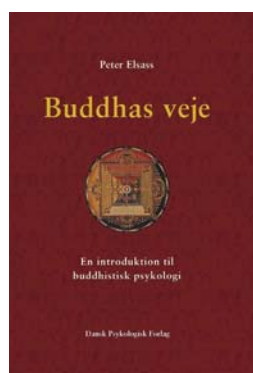

Balladen om Bob Dylan - et portræt

Daniel Mark Epstein

Et enestående, nuanceret og indsigtfuldt portræt af Bob Dylan - digteren, musikeren og mennesket. Den første store Bob Dylan-biografi i mange år.

349 kr

Buddhas veje

Peter Elsass

Om den vestlige psykologis møde med buddhismen. Bogen redegør for det spirituelle og faglige grundlag for buddhistisk inspirerede behandlingsmetoder som mindfulness, ACT og CMT.

358 kr

academicbooks.dk

- bøger til akademikere

Husk 10 % medlemsrabat på alle bøger

Atheneum
Academic
books

MASKINEL MAGASINPOST ID-nr. 41032: Al henvendelse; DM, magisterbladet@dm.dk, Tlf: 38 15 66 00

DIPLOM I LEDELSE

-GIVER DIG FLERE KARRIEREMULIGHEDER

DET PERSONLIGE LEDERSKAB

LEDELSE OG MEDARBEJDERE

LEDELSE OG ORGANISATION

LEDELSE OG COACHING

FORANDRINGSLEDELSE

STRATEGISK LEDELSE

HOLDSTART I AUGUST OG SEPTEMBER

kea ^{DK}

KØBENHAVNS ERHVERVSAKADEMI
LEDELSE/EFTERUDDANNELSE

Læs mere og tilmeld dig på www.kea.dk/diplomiledelse
eller kontakt underviser og studievejleder Bente Øhrstrøm
på 28263142 eller boe@kea.dk

KEA ledelse/efteruddannelse · Ballerup · Taastrup · Østerbro · Nørrebro · Ishøj · tlf.: 4646 0500 · www.kea.dk